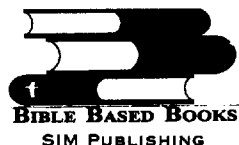

የዮሐንስ ራእይ

የጥናት መምሪያና ማብራሪያ
በትምህርተ መለኮት ማስፋፊያ (ት.መ.ማ.) መልክ
የተዘጋጀ

ክፍል ሁለት

ጽሑፍ:- በሚና ሞክን እና ቲም ፌሎስ
ትርጉም:- በግርማዊ
እርማት:- በበቢይ ደምሴ

መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት ያደረጉ መጻሕፍት

Originally written in English as REVELATION TEE by Mina Moen and Tim Fellows, 1995. Translated in to Amharic and published by SIM Publications in 1993 E.C. (2001), Addis Ababa, ETHIOPIA. All rights reserved.

ይህ የጥናት መምሪያ
የሚያተኩረው በቤተ ክርስቲያን
አገልግሎት ላይ በተሰማሩ
ሰዎች ላይ ሲሆን የጥናት
መምሪያውን በብዙ የተለያዩ
መንገዶች መጠቀም ይቻላል።
በግል የእግዚአብሔርን ቃል
ለማጥናትም ሆነ በአዋቂዎች
የሰንበት ትምህርት ቤት ወይም
በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት
ቤት መጠቀም ይቻላል።

ይሁንና መምሪያው የተዘጋጀው
በትምህርተ-መለኮት ማስፋፊያ
(ት.መ.ማ) መልክ ነው።
በመሆኑም ይህ መጽሐፍ
መምህርን ተከቶ ስለ መጽሐፍ
ቅዱስ ትምህርተ-መለኮት
ወይም አገልግሎት ለተማሪው
ጠቃሚ ትምህርቶችን
ያስተላልፋል። ተማሪው በዚህ
የጥናት መጽሐፍ እየተመራ
ጥያቄዎችን በመመለስና
የተማሪውን ከሕይወቱ ጋር
በማዛመድ በቀን አንድ ሰዓት
ያህል ጊዜ ያሳልፋል።

ከሁሉም የላቀ ትርፍ
የሚገኘው ደግሞ ተማሪዎቹ
በላምንት አንድ ቀን
ተሰባስበው የተማሩትን
ሲከልሱና የእግዚአብሔር ቃል
እንዴት ካሉበት ሁኔታ ጋር
እንደሚዛመድ ሲወያዩ ነው።

ማውጫ

አሥራ አራተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ መግቢያ.....	1
አሥራ አምስተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ.....	32
አሥራ ስድስተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 2:1-29.....	61
አሥራ ሰባተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 3.....	93
አሥራ ስምንተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 4-5.....	133
አሥራ ዘጠነኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 6-7.....	166
ሃያኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 8-10.....	210
ሃያ አንደኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 11-12.....	237
ሃያ ሁለተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 13.....	274
ሃያ ሦስተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 14-16.....	290
ሃያ አራተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 17-19:10.....	326
ሃያ አምስተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 19:11-20:15.....	366
ሃያ ስድስተኛ ትምህርት - የዮሐንስ ራእይ 21-22.....	369

ክፍል ሁለት

የዮሐንስ ራእይ

አሥራ አራተኛ ትምህርት

መግቢያ

የመጀመሪያ ቀን፡-

እስኪ ራስህን በጣም ጥቂት ክርስቲያኖች በሚኖሩበት አካባቢ እንደምትኖር አድርገህ ቁጠር። የአግኞች ቡድን አባል በመሆንህ በሕዝብና በመንግሥት ተንቀህ ትኖራለህ፤ ይፋዊ የመንግሥት ደንብ ባያዝዘውም፤ ስደት የተለመደ ነገር ነው። ሰዎች አንተን ለመቅጠር ወይም ዕቃህን ለመግዛት ስለማይፈልጉ፤ ሥራ ማግኘቱም ሆነ ያመረትሻውን በገበያ ላይ ማዋሉ አዳጋች ነው። ለእግዚአብሔር ከሚኖርህ ታማኝነት በላይ ለአገሩ መሪ በመታዘዝና ለደንበኛ በመገዛት፤ አምላክ የሆነ ያህል እንድታከብረው መጠየቁና በአንዳንድ ሕግጋት ሳቢያ አገር አቀፋዊ- ስደት እንደሚደርሰብህ የታወቀ ነው።

ይህ በሚሆንበት ጊዜ፤ አእምሮህ በጥርጣሪ ይዋላል። እንደ አምላክና ንጉሥ አድርገህ የምታመልከው ኢየሱስ ክርስቶስ በእርግጥ በቶሎ እንደሚመለስ ተስፋ ሰጥቷል። እርሱም ከምድራዊ ነገሥታት ሁሉ በላይ እንደሆነ ታምናለህ፤ ይሁንና ክፉት ይበልጥ እየጨመረ የሚሄድ ስለሚመስልህ፤ እግዚአብሔር በአገርህና በሕይወትህ ላይ የሚደርሱትን ነገሮች እንዴት እየተቆጣጠረ እንዳለ መረዳቱ ይከብድሃል። ለመሆኑ በከፍተኛ ጉጉት የምትጠባበቀውን ዘላለማዊ መንግሥት መቼና የት ይሆን የምታገኘው?

ክርስቲያንስ እንደ መሆንህ ምን ታደርጋለህ? ሕይወትህንና ምስክርነትህን ከዓለም ጋር በማመሳሰል እምነትህን ለመሸሸግ ትሞክር ይሆን? ወይስ በድፍረት ወንጌሉን በማወጅ ለእምነትህ ትሞት ይሆን? ለመሆኑ አእምሮህ የነገሮችን ተስፋ-ቢስነት በሚጠቁምህና አንተም እምነትህን ለመተው በምትከፈልበት ቀውጢ ወቅት፤ ወይም እየባሰ በሚሄደው የክፉት ሥራ በተከበብህ ጊዜ፤ ጸንተህ ለመቆም ትችል ዘንድ ከእግዚአብሔር ሊሰጥህ የሚችለው መልእክትና ተስፋ ምን ዓይነት ይሆን?

1ኛ ጥያቄ፤ ሀ) እንዴት ነው ይህ ከላይ የቀረበው ሁኔታ፤ ክርስቲያን በመሆንህ ብቻ አልፎ አልፎ የተሰማህን ስሜት ለመግለጽ የሚችለው? ለ) እንዲህ ዓይነቱን ትግል ክርስቲያኖች የሚጋፈጡባቸውን የዓለም ክፍሎች ዘርዝር።

የዮሐንስ ራእይ በእንዲህ ዓይነት ሁኔታዎች ውስጥ ይሠቃዩ የነበሩትን ክርስቲያኖች ለማበረታታት ከእግዚአብሔር የተሰጠ መጽሐፍ ነበር። ራእይ በተጻፈበት ጊዜ፤ ክርስቲያኖች ከእምነታቸው የተነሣ እያየለ በሚሄድ ስደት

ይሠቃዩ ነበር። ዛሬም ቢሆን በዓለም ዙሪያ የሚገኙ በሺህ የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን የማምለክ ነፃነት ስለሌላቸው፤ እምነታቸውን በመለወጥና በኢየሱስ ክርስቶስ ማመናቸውን በመካድ፤ በዚህም ሳቢያ ከስደትና ምናልባትም ከሞት ለማምለጥ በመፈተን ላይ ይገኛሉ። በራእይ የምናገኘው የማበረታቻ መልእክት ግን እስከ ሞት ድረስ በመጽናት ወንጌሉን ስለማወጅ ይናገራል። ይህም መልእክት በሐዋርያው ዮሐንስ ዘመን ለነበሩት ክርስቲያኖች አጽናኝ የመሆኑን ያህል፤ ለዛሬውም ዘመን አማኞች የሚጠቅም ነው።

በመጀመሪያው ትምህርታችን አጋማሽ ላይ፤ የዳንኤልን መጽሐፍ አጥንተናል። በዳንኤል መጽሐፍ እግዚአብሔር ለዳንኤል እርሱ ከነበረበት ጊዜ አንሥቶ መሢሔ ለመግዛት እስከሚመለስበት የመጨረሻ ዘመን ድረስ፤ የሚኖረውን የታሪክ ጊዜ ሠሌዳ አሳይተታል። እኛም በዓለም ላይ ስለሚሠለጥኑ አራት የዓለም መንግሥታት ማለትም፡- ባቢሎን፣ ሚዶንና ፋርስ፣ ግሪክና ሮም አጥንተናል። በተጨማሪም፤ በዚሁ በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ ከቀድሞው የሮም መንግሥት ስለሚያቆጠቁጠው የመጨረሻ መንግሥትና በዚያም ስለሚነሣው ክፉ መሪ፤ እንደዚሁም ስለ ዘመናት መጨረሻ ተመልክተናል። እግዚአብሔር ዘላለማዊ መንግሥቱን በሚመሠርትበት ጊዜ፤ በእግዚአብሔር ድል የሚሆነውም ይኸው የመጨረሻው የዓለም ገዥ ነው።

በዚህ በሁለተኛው የትምህርት ክፍል፤ የራእይን መጽሐፍ እናጠናለን። ራእይ፤ በዳንኤል ውስጥ ባጠናናቸው የመጨረሻው ዘመን መሠረታዊ አስተዋጽኦዎች ላይ ተጨማሪ ማብራሪያዎችንና ዝርዝር ጉዳዮችን ያክልበታል። የዳንኤልና የራእይ መጽሐፍት ሁለቱም በአንድነት፤ ለክርስቲያኖች የመጨረሻውን ዘመን ባሕርይ የሚያሳዩ በቂ መረጃዎችን ከማካፈላቸውም፤ እግዚአብሔር እነዚያን ዘመናት እየተቆጣጠረ ስለመሆኑና የዘላለሙን መንግሥት እውን ለማድረግ ተግባራዊ በመሥራት ላይ እንደሚገኝ በማመልከት ያደፋፍሩናል።

2ኛ ጥያቄ፡ ሀ) የራእይ መጽሐፍ እንዲህ ችላ የተባለው ለምን ይመስልሃል? ለ) ስለ መጽሐፉ የራሱን ምስክርነት ስጥ። ራእይን በማንበብና በማጥናት እንዴት ደስ እንደተሰኘህ፤ ወይም ደግሞ አንተም እንደ ሌሎቹ ችላ ብለኸው እንደሆነ ተናገር። ሐ) እግዚአብሔር የዮሐንስ ራእይን እንድናነበውና እንድንረዳው የሚፈልግ ስለመሆኑ እንዴት ለማወቅ እንችላለን? (ራእይ 1:3)።

ምናልባትም በመላው መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የራእይን መጽሐፍ ያህል በርካታ መግት ወይም የአተረጓጎም ውዝግብ ያስከተለ ሌላ መጽሐፍ ላይገኝ ይችላል። ራእይ ከሁሉም በላይ የተፈራ፤ ችላ የተባለና ሰዎች በትክክል ያልተረዱት የአዲስ ኪዳን መጽሐፍ እንደሆነ ሲነገር ቆይቷል። ራእይን በተመለከተ፤ ክርስቲያኖች በሁለት መሠረታዊ ቡድኖች ወደ መከፈሉ ያዘነብላሉ፡- 1) ምናልባት የመጀመሪያዎቹን ሦስት ምዕራፎች ካልሆነ በቀር የተቀረውን የመጽሐፉን ክፍል ለማጥናት የማይፈልጉና፤ 2) የመጽሐፍ

ቅዱስን ትንቢት አጥብቀው የሚሹ፤ የእነኝህኞቹ ዋናው ምርጫቸው በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከሚገኝ ከማንኛውም ትምህርት በላይ ስለ ትንቢት ማጥናት ነው። በእውነት ላይ ባልተመሠረቱ አስተሳሰቦቻቸውና ግምቶቻቸው በመመራት፤ ራእይን ቃል በቃል እየተከታተሉ ለተምሳሌቶቹ ዝርዝር ትርጓሜዎች ይሰጣሉ። በእርግጠኝነት አውራው በዚህ ወይም በዚያኛው አገር ይመሰላል፤ ሐሳዊ መሢሐ እንዲህ ያለ መሪ ነው፤ ክፉዋ ሴት እንዲህ ያለች ሃይማኖት ናት፤ ወዘተ... በማለት በራሳቸው በመተማመን ይናገራሉ። ራእይን በዚህ መንገድ ለመተርጎም መዋከሩ አስደሳች ቢሆንም ቅሉ፤ ወደ በርካታ የተሳሳቱ አተረጓጎሞችና ተግባራት ስለሚያመራ በጣም አደገኛ እንደሚሆን ልብ ልንል ይገባል። ከሁሉም የሚያሳዝነው ደግሞ እንዲህ ዓይነቱ ድርጊት የብዙዎችን ክርስቲያኖች እምነት ከፉኛ የሚያውክ መሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ የክርስቶስን ስም አለማስከበሩ ነው።

ራእይ የተጻፈው ወደ ፊት ስለሚፈጸሙት ነገሮች ዝርዝር ሁኔታዎችን አንድ በአንድ በማቅረብ አጉል ጉጉትን ለማርካት፤ ወይም የሚያከራክር ምሁራዊ ውዝግብ ለመፍጠር አልነበረም። በዚህ ምትክ ራእይ የተጻፈበት ዓላማ ሰዎችን ለማበረታታትና አሳባቸውንና ተግባራቸውን በመለወጥ፤ በሕይወታቸው ተግባራዊ ውጤት ለማስገኘት ነበር። በመሆኑም የመጽሐፉን ዳራ (ሥራ-መሠረት) እና ዓላማ በጥንቃቄ መረዳቱ፤ ስለ መጽሐፉ ግልጽ ያለ ጭብጥ ሊያስይዘን ይችላል።

3ኛ ጥያቄ፤ ጌታ በማንኛውም ጊዜ ሊመለስ እንደሚችል ብንገነዘብ፤ ይህ ግንዛቤ በአኗኗራችን ላይ ሊያስከትል የሚገባው ለውጥ ምንድን ነው? (1ኛ ዮሐ. 3፡2-3ን ተመልከት።)

በዮሐንስ ራእይ ጥናታችን፤ የመጽሐፉን ትንቢቶች ለመረዳት የሚያግዙ በርካታ የተለያዩ መንገዶች እንዳሉ እንገነዘባለን። ይሁን እንጂ በውስጡ የሚገኙትን የተለያዩ ራእዮች ትክክለኛ ትርጉም ለማግኘት ከመጣር ይልቅ፤ በበኩላችን የመረጥነው የአቀራረብ ዘዴ በዛሬው ዘመን ለሚኖሩ ክርስቲያኖች መልካም መንፈሳዊ ትምህርት በሚሰጡት ዓበይት እውነቶች በማተኮሩ ላይ ነው።

4ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ለራእይ መጽሐፍ የሚሰጡትን እነዚህን ሁለት ምላሾች ቤተ ክርስቲያንህ እንዴት እንደምትመለከተው ግለጽ። ለ) በራእይ ላይ የተመሠረተና ዳሩ እውነት ያልሆኑትን ትንበያዎች በምናቀርብበት ጊዜ፤ በራሳችን፤ በቤተ ክርስቲያንና በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ብልሹ ምስክርነት የምናመጣው እንዴት ነው? ሐ) ይህን መሰሉ ምስክርነት በዛሬው ጊዜ በቤተ ክርስቲያንህ፤ በሌላ ቤተ ክርስቲያን፤ ወይም በዓለም ውስጥ ሲፈጸም ያየህበትን ሁኔታ ግለጽ።

የዮሐንስ ራእይ ርእስ

5ኛ ጥያቄ፤ ሀ) የመጽሐፍ ቅዱስ የመጨረሻው መጽሐፍ ርእስ ምንድን ነው? ለ) ይህ ርእስ ለመጽሐፉ የተሰጠው ለምንድን ነው? ራእይ 1፡1ን አንብብና ቀጥሎ የተሰጡትን ጥያቄዎች መልስ።

6ኛ ጥያቄ፤ የዚህን መጽሐፍ መልእክት የሰጠው ማን ነው?

7ኛ ጥያቄ፤ መልእክቱ የተሰጠው ለማን ነው?

8ኛ ጥያቄ፤ የመልእክቱ አስተላላፊ ለአገልጋዮቹ ለማሳየት የፈለገው ነገር ምንድን ነው?

9ኛ ጥያቄ፤ ይህ ራእይ የሚናገረው ስለ ማን ነው?

ለዚህ የመጨረሻው የመጽሐፍ ቅዱስ መጽሐፍ ባለፉት ዘመናት የተለያዩ ርእሶች ተሰጥተውት ነበር። ለምሳሌ አማርኛን ወስደን ብንመለከት በመጽሐፉ ውስጥ የሚገኘው ለሐዋርያው ዮሐንስ የሰጠው ራእይ ወይም የተከታታይ ራእዮች ዘገባ በመሆኑ፤ «የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ» ብለው ይጠሩታል።

አንዳንድ ጊዜ ደግሞ «ኤፖካሊፕስ» ተብሎ ይጠራል፤ ይህም የግሪክ ቋንቋ ርእሱ ሲሆን፤ «መገለጥ» የሚል ትርጉም አለው። «መገለጥ» በግሪክ ቋንቋ አንድን የተሰወረ ነገር መግለጥ ማለት ነው። ይህም በአዲስ ኪዳን እግዚአብሔር ሰው ሊደርስባቸው የማይችላቸውን መለኮታዊ ምሥጢራት መግለጡን ያመለክታል። በራእይ መጽሐፍ፤ እግዚአብሔር እርሱ እስከገለጣቸው ጊዜ ድረስ ከሰው ልጅ ተሰውረው የነበሩትን የተወሰኑ መንፈሳዊ እውነቶችና ስለ ወደፊት ጉዳዮች የሚናገሩትን ትንቢቶች ለዮሐንስ ሰጥቷል። እግዚአብሔርም እነዚህን እውነቶች የሚገልጸው የማወቅ ጉጉታችንን ለማርካት ሳይሆን፤ እነዚህ ትንቢቶች እስኪፈጸሙና ኢየሱስ ክርስቶስ እስኪመለስ ድረስ በተቀደሰ አድኗር እንድንኖርና ተግባራችንን እንድናከናውን ነው።

የራእይ መጽሐፍ ጸሐፊ

10ኛ ጥያቄ፤ ሀ) የራእይ መጽሐፍ ጸሐፊ ማን ነው? (ራእይ 1:1፤ 4፤ 9፤ 22:8) ለ) ራሱን የሚገልጸው እንዴት ነው? ሐ) ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ስለ ሐዋርያው ዮሐንስ የተገለጹትን መረጃዎች ተመልከት። ሐይወቱንም በተመለከተ ዓበይት እውነቶች የሆኑትን ዘርዝር። መ) ዮሐንስ የጻፋቸው ሌሎች መጻሕፍት የትኞቹ ናቸው? ሠ) ዮሐንስ ራእይን በሚጽፍበት ወቅት የት ይኖር ነበር? ስፍራውን ከመጽሐፉ በስተመጨረሻ ከሚገኘው ካርታ አግኝ። ረ) በዚያ የሚኖረው ለምን ነበር? (ራእይ 1:9)።

የዮሐንስ ራእይ እንደሚነግረን፤ ራእይን የጻፈው ዮሐንስ ነው። ጸሐፊው አራት ጊዜ ራሱን ዮሐንስ ብሎ ያስተዋውቃል፤ እንዲሁም መጽሐፉ ከተጻፈላቸው ክርስቲያኖች ጋር አብሮ መከራ እንደሚቀበልና ነቢይም እንደሆነ ተገልጿል (ራእይ 1:9፤ 22:9)።

ይሁንና «የትኛው ዮሐንስ ነበር?» የሚለው ጥያቄ መነሣት የሚገባው ጉዳይ ነበር። ይኸውም በአዲስ ኪዳን ውስጥ በርካታ ዮሐንሶች ከመጠቀሳቸውም በላይ፤ ዮሐንስ የሚለው ስም በቀድሞዎቹ ክርስቲያኖች ዘንድ በስፋት የሚታወቅ ነው። አብዛኞቹ የሚስማሙበትና በቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደታየውም በብዙዎቹ አብያተ ክርስቲያናት የተደገፈው፤

የኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዝሙር የነበረው ሐዋርያው ዮሐንስ እንደ ጻፈው ነው። ምንም እንኳን ጸሐፊው ራሱን ሐዋርያው ዮሐንስ ብሎ ባይጠራም፤ በራእይ ውስጥ የተገለጹ በርካታ እውነቶች ሐዋርያነቱን እንድንቀበል ይገፋፋል።

ሀ. የተናገረውና የጻፈው እንደ ሐዋርያነት ሥልጣን ነበር።

ለ. በፍልስጥኤም ብቻ በሚገኙ ውሱን መጻሕፍት መጠቀሙም፤ በፍልስጥኤም (ከነዓን) የተወለደ አይሁዳዊ ለመሆኑ ማስረጃ ነው፤ ስለዚህ በሮም መንግሥት ሥር በሚገኙት አሕዛብ መካከል ተበታትነው ከሚኖሩ አይሁዶች የተወለደ አልነበረም።

ሐ. መጽሐፉን በጻፈላቸው በሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ በቅርብ የሚታወቅ ሰው ነበር።

መ. የብሉይ ኪዳን መጻሕፍትን ጠንቅቆ ያውቅ ነበር።

ሠ. ለምስክርነቱ የተሰደደ የቤተ ክርስቲያን መሪ ነበር።

የዘብዴዎስ ልጅ የሆነው ሐዋርያው ዮሐንስ እነዚህን ሁሉ እውነቶች ከማንኛቸውም በተሻለ ሁኔታ ያሟላል። እንዲሁም ከበርካታ ቀደምት የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ጸሐፊዎች መካከል፤ ጀስቲን ማርቲር፤ ኢሳቢየስንና ኢራንየስን ጨምሮ፤ ይህንን መጽሐፍ ሐዋርያው ዮሐንስ እንደ ጻፈው ይመስከራሉ።

ይሁን እንጂ በሦስተኛው ክፍለ ዘመን ላይ፤ ማለትም የራእይ መጽሐፍ ከተጻፈ ከ200 ዓመታት በኋላ፤ ዲዮኒሲዮስ የተባለ አንድ አፍሪካዊ ጳጳስ መጽሐፉን የጻፈው ሐዋርያው ዮሐንስ ሳይሆን፤ ዮሐንስ ተብሎ የሚጠራ የቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ ነው በማለት ገልጾአል። ይህንንም ያለበት ዋናው ምክንያት የራእይን መጽሐፍ አጻጻፍና የግሪክኛ ቋንቋውን ጥራት፤ ሐዋርያው ዮሐንስ ከጻፋቸው ሌሎች የግሪክ መጻሕፍት ጋር፤ (የዮሐንስ ወንጌልና፤ 1ኛ፤ 2ኛና 3ኛ ዮሐንስ መልእክት) በሚያወዳደርበት ጊዜ የማይመሳሰል ሆኖ በመገኘቱ ነው። በአጻጻፍ ስልት፤ በቃላት አጠቃቀምና አሳቦች በተገለጹባቸው ሁኔታዎች መካከል ልዩነቶች ነበሩ። ዛሬ በርካታ ምሁራን የራእይ መጽሐፍ ጸሐፊ ሐዋርያው ዮሐንስ ሳይሆን፤ ዮሐንስ ተብሎ የሚጠራ ሌላ ሰው እንደሆነ ያምናሉ።

እኛ ግን ሙሉ በሙሉ በርግጠኝነት ልንናገር ባንችልም እንኳ፤ ራእይን የጻፈው ሐዋርያው ዮሐንስ ሳይሆን አይቀርም እንላለን። የዘብዴዎስ ልጅ የሆነው ሐዋርያው ዮሐንስ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ለተለየ ሥልጣና ከመረጣቸው 12 ደቀ መዛሙርት አንዱ ነበር። መጽሐፍ ቅዱስን በጥልቀት ስንመረምር፤ ዮሐንስ የማርያም እህት የነበረችው የሰሎሜ ልጅና በዚያውም ለኢየሱስ የአክስቱ ልጅ ይመስላል። የዮሐንስ አባት «ባሪያዎችን ይገዛ» ስለ ነበር (ማር. 1፡20)፤ ዮሐንስ ያደገው እንደ ሀብታም ልጆች ነው ለማለት ይቻላል። ዮሐንስ በዓሣ አጥማጅነት ይተዳደር የነበረ ሲሆን፤ ኢየሱስን ለመከተል ግን ይህንን ሁሉ ትቷል። ዮሐንስ ኢየሱስን መከተል ሲጀምር ወጣት የነበረ ይመስላል። እርሱም ሆነ ወንድሙ ያዕቆብ ቶሎ የሚቆጡ ከመሆናቸው

የተነሣ፡ «የነገድጓድ ልጆች» የሚል ስያሜ ተሰጥቶአቸው ነበር (ማር. 3:17)። የሐንስ፡ ወንድሙ ያዕቆብና ጴጥሮስ፡ ከኢየሱስ ጋር የተለየ ግንኙነት የነበራቸውና የቅርብ ደቀ መዛሙርቱ ነበሩ። እነርሱም የሙታንን ትንሣኤ (ማር. 5:37)፤ በተራራ ላይ የጌታን መልክ መለወጥና (ማር. 9:2) የመሳሰሉትን ልዩ ክስተቶች ለመመስከር የተገኙ ነበሩ። የሐንስ ከኢየሱስ ጋር የተለየ ግንኙነት ያለው ይመስላል። በዚህም «ጌታ ይወደው የነበረ ደቀ መዝሙር» የሚል መጠሪያ የተሰጠው ከመሆኑም (ዮሐ. 13:23)፤ ጌታም በሚሞትበት ጊዜ እናቱን ይንከባከብ ዘንድ አደራውን ለየሐንስ ሰጥቶታል (ዮሐ. 19:26-27)።

ኢየሱስ ወደ ሰማይ ከተመለሰ በኋላ፡ የሐንስ የኢየሩሳሌምን ቤተ ክርስቲያን ከሚያስተዳድሩ ዋንኛ መሪዎች አንዱ ነበር (ገላ. 2:9)። በመጀመሪያዎቹ የቤተ ክርስቲያን ዓመታት፡ የሐንስ በኢየሩሳሌም ወንጌልን እየሰበከ ከፍተኛ ተግባራትን ያከናወነ ሲሆን፡ የመጀመሪያውን ስደት ተቀብሏል (የሐዋ. 4:13፤ 5:33፤ 40)፤ ይሁንና፡ የሐንስ በኢየሩሳሌም ምን ያህል ጊዜ እንደ ቆየና ከዚያም ወዴት እንደ ተጓዘ የአዲስ ኪዳን ዘገባ አይገልጽልንም።

በቀድሞዎቹ የቤተ ክርስቲያን አባቶች በተጻፉት መጻሕፍት መካከል፡ የሐንስን ባጋጠመው ሁኔታ ላይ እርስ በርስ የሚጋጩ ታሪኮች ይገኛሉ። አንዳንዶች የሐንስ ወንድሙ ያዕቆብ በሞተበት ጊዜ እርሱም የሰማዕትነት ሞት እንደተቀበለ ይናገራሉ (የሐዋ. 12:2)። ይሁንና፡ የሐዋርያትን ሥራ የጻፈው ሉቃስ ስለ የሐንስ አሟሟት የነገረን ነገር ባለመኖሩ፡ ይህ የማይመስል አባባል ነው። ሌሎች ምንጮች ደግሞ ከ12ቱ ሐዋርያት መካከል የሰማዕትነትን ጽዋ ሳይጎነጭ አርጅቶ የሞተ ብቸኛው ሐዋርያ እርሱ ብቻ እንደሆነ ይናገራሉ። የኤፌሶን ጳጳስ የነበረው ፖሊክሪትስ (190 ዓ.ም.) እና ኢሪናዮስን የመሳሰሉ ቀደምት የቤተ ክርስቲያን ጸሐፍት፡ የሐንስ በኤፌሶን ያገለግል እንደ ነበረና በሮማዊው ንጉሥ ትሮጃን ዘመን (98-117 ዓ.ም.) በእዚያው ከተማ እንዳረፈ ይናገራሉ።

በ70 ዓ.ም. ኢየሩሳሌምና ቤተ መቅደሱ ከፈራረሱ በኋላ፡ ሐዋርያው የሐንስ ወደ ትንሹ እስያ የተጓዘ ይመስላል። ዓቢይ አገልግሎቱ በኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ቢሆንም ቅሉ፡ ጳጳስ እንደ መሆኑ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ የተጠቀሱትን ሰባቱን አብያተ ክርስቲያናት ጨምሮ፡ በትንሹ እስያ ለሚገኙ ለሌሎችም አብያተ ክርስቲያናት የማገልገል ኃላፊነት ነበረበት። የሐንስ ዋንኛ የቤተ ክርስቲያን መሪ በመሆኑ፡ በኤጂያን ባሕር ውስጥ ከሳምስ በስተደቡብ 40 ኪሎ ሜትር ርቃ ትገኝ በነበረችው የፍጥሞ ደሴት ታስሮ ነበር። ደሴቱም ምናልባት የሮማውያን እስር ቤት ሆኖ ሳያገለግል አይቀርም። ይህም በዛሬዬቱ ቱርክ ዳርቻ አካባቢ የሚገኝ ስፍራ ነው። የሐንስ ከእስራት ተፈትቶ ወደ ኤፌሶን በመመለስ፡ በ100 ዓ.ም. አካባቢ በጣም አርጅቶ እስከሚሞት በዚያው ቆይቷል።

መጽሐፉ የተጻፈበት ጊዜ

የራእይ መጽሐፍ የተጻፈው ስደት በክርስቲያኖች ላይ በጻናበት ጊዜ መሆኑ ግልጽ ነው። በዚህ ጊዜ የሐንሰ ለእምነቱ በፍጥሞ ደሴት የታሰረ ሲሆን (ራእይ 1:9)፤ አንቲኦክ የተባለው ሌላው የቤተ ክርስቲያን መሪ ደግሞ ለእምነቱ ተሠውቷል (ራእይ 2:13)።

ይሁን እንጂ በዚሁ በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን፤ 10 የተለያዩ የስደት ታሪኮች ተመዝግበዋል፤ ስለዚህ የራእይ መጽሐፍ የተጻፈው በየትኛው የስደት ወቅት ነበር? የሚለው ጥያቄ ሊነሣ ይችላል። ለዚህ ጥያቄ ምላሽ የሚሰጡ ሁለት ጽንሰ አሳቦች አሉ፡- በመጀመሪያ፤ አንዳንድ ምሁራን ራእይ የተጻፈው ክርስቲያኖችን በይፋ በማሳደድ የመጀመሪያው የሮም ንጉሥ በሆነው በኒሮ ዘመን እንደሆነ ያምናሉ። ይህ ስደት ምን ያህል ሰሩት እንደነበረው ካለመታወቁም፤ በመላው በሮም መንግሥት ሁሉ የተዳረሰ አይመስልም።

ኒሮ ከ54-68 ዓ.ም. የነገሠ ሲሆን፤ እንደ አምላክ ለመመለከና ለግል ዝናና ከብሩ ሲል በሮም የገዝቶ ሐውልቶች ለማሠራት ይፈልግ ነበር። ችግሩ ደግሞ ሐውልቶቹን ለማሳነሰ በፈለገበት መሬት ላይ ብዙ ድሆች ሰፍረውበት ነበር። ስለሆነም፤ በአንድ ምሽት በምሥጢር እሳት በመልቀቅ የድሆቹን ሰዎች ቤቶች አቃጠለ። እሳቱም ወደ ሰደድነት በመለወጥ የሮምን ከተማ በማካለሉ፤ በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ቤቶችና ሰዎች ወደሙ። ሕዝቡም በቃጠሉው መንሥኤነት ንጉሡን ከመጠርጠራቸውም በቁጣ ገንፍለው ለጻመሰ በመነሣታቸው፤ ኒሮም ከተቃጣበት አደጋ ለማምለጥ ሲል፤ እሳቱን የለቀቁት በስውር የሚኖሩትና በሕዝቡ ተንቀው የነበሩት ክርስቲያኖች ናቸው በማለት በሐሰት አስወራባቸው። በመሆኑም፤ በሺህ የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች ተሰብስበው ታሰሩ። የቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደሚያስተምረን፤ ጳውሎስና ጴጥሮስ ሕይወታቸውን ያጡት በዚህ ጊዜ ነበር።

ሁለተኛው፤ ከ81-96 ዓ.ም. በነገሠው ዶሚቲያን ዘመን ሌላ ስደት ነበር። በዚህም ጊዜ፤ ነገሥታትን ማምለክ እየተዘወተረ መጣ። በመሆኑም፤ ዶሚቲያን ራሱን እንደ አምላክ በመቁጠር፤ ሰዎች እንዲያመልኩት ፈለገ። ይህ አዲስ ሃይማኖት እንደ ትንሹ እስያ ከግዛቱ ርቀው በሚገኙ ለፍራዎች ተቀባይነትን ያገኘውን ያህል፤ ንጉሡ በቅርብ በሚገኝበት የሮም ከተማ ውስጥ እንኳን ተመሳሳይ ድጋፍ አላተረፈም ነበር። በዚህ የታሪክ ወቅት ሰዎች ሁሉ በሮም ንጉሡን ለማምለክ መገደዳቸውን የሚያመለክት መረጃ እምብዛም ተጠቅሶ አይገኝም፤ ይሁንና፤ የተለያዩ አካባቢዎችን የሚገዙ የበታች አስተዳዳሪዎች፤ ንጉሡን በማምለክ ለሮም ታማኝነታቸውን ለማሳየትና ሞገስ ለማግኘት በመሻት፤ ሕዝቡ ለንጉሡ እንደ አምላክ መሥዋዕት እንዲያቀርብለት ሳይጠይቁ አልቀሩም። ለክርስቲያኖች ግን ይህንኑ ተግባር መፈጸምና በሌላም በኩል እውነተኛውን አምላክ በታማኝነት ማምለክ የማይቻል ነገር ነበር፤ ስለሆነም፤ በእነዚህ አካባቢዎች የሚኖሩ ክርስቲያኖች ለስደት ተጋለጡ።

ለሰዚህ በትንሹ እስያ ስደት የተጀመረውና የሐንስ በፍጥረት ደሴት በስደት የተቀመጠው በዶሚቲያን የአገዛዝ ዘመን ሳይሆን እንዳልቀረ ይታመናል። በ95 ዓ.ም. አካባቢ ኢየሱስ የራእይን መልእክት የሰጠውም በዚያ ነበር።

ምንም እንኳ የተወሰነ ስደት የደረሰ ቢሆንም፤ የሐንስ ወደፊት እጅግ የከፋ ስደት እንደሚመጣ እየተጠባበቀ እንደነበር ከመጽሐፉ በግልጽ ይታያል (ራእይ 2:10! 3:10)። ይህም ታላቅ ስደት ኢየሱስ እስከሚመጣበት የመጨረሻ ዘመን ድረስ የሚቀጥል ይሆናል።

11ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በኢትዮጵያ የክርስትና ታሪክ ውስጥ፤ ስደት የደረሰው እንዴት ነው? ለ) በእውነተኛ ክርስቲያኖች ላይ ወደፊት ሊደርስ ስለሚችለው ነገር ይህ ምን ያስተምረናል? ሐ) ለስደት ጊዜያት ክርስቲያኖች ራሳቸውን እንዴት ሊያዘጋጁ ይችላሉ?

ሁለተኛ ቀን፡

የራእይ መጽሐፍ እድምተኞች

12ኛ ጥያቄ፤ ከራእይ ምዕራፍ 1-5 ገረፍ ገረፍ አድርገህ አንብብ። ሀ) በእነዚህ ምንባቦች ውስጥ የሚገኙትን ዓባይነት ራእዮች ዘርዝር። ለ) በእያንዳንዱ ራእይ የተገለጹትን አስፈላጊ መንፈሳዊ እውነቶች ዘርዝር።

3ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1:4 አንብብ። ሀ) የራእይ መጽሐፍ የተጻፈው ለማን ነበር? ለ) በራእይ 2-3 ላይ በመመርኮዝ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የተጠቀሱትን አብያተ ክርስቲያናት ዘርዝር። ሐ) እያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን የነበረበትን ስፍራ ለማወቅ፤ ከዚህ መጽሐፍ በስተመጨረሻ የሚገኘውን ካርታ ተመልከት።

የራእይ መጽሐፍ የተጻፈው በተለይ በትንሹ እስያ በሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት ለሚያመልኩ ክርስቲያኖች ነበር፤ ይህም ባሉት በሰባቱ ወደ ሁሉም ቤተ ክርስቲያን በየተራ መዳረስ የነበረበት ደብዳቤ በመሆኑ፤ መጽሐፉ በመጀመሪያ ከሁሉም ታላቅ ወደ ነበረችው ወደ ኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ተላከ። እዚያም ከተነበበ በኋላ፤ በተራው ወደ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ተላከ። ከዚህ መጽሐፍ በስተመጨረሻ የሚገኘውን ካርታ ብትመለከት፤ ይህን ደብዳቤ የሚያደርሰው ሰው ከኤፌሶን ቀጥሎ ወደ ሶሜናዊ ሰምርኔስና ጴርጋምን፤ ከዚያም ወደ ደቡባዊ ትያፕሮን፤ ሰርዶስና ፊልድልፍያ፤ በመጨረሻም ወደ ሎዶቅያ እንደሚጓዝ ልትገነዘብ ትችላለህ። በራእይ 2-3 ለየአብያተ ክርስቲያናቱ የሚደርሱ መልእክቶች የተቀመጡት በዚሁ ቅደም ተከተል ነው።

የሐንስ እነዚህን አብያተ ክርስቲያናት ደህና አድርጎ ያውቅ ነበር። በእነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ያገለገለ በመሆኑ ይመስላል ድክመታቸውንና ብርታታቸውንም በዚያው መጠን ተረድቶት ነበር። ኢየሱስ በየሐንስ በኩል ለእርሱ ታማኞች የነበሩትን አብያተ ክርስቲያናት ሊያበረታታና እግዚአብሔር ከሚወደው የእውነት መንገድ በማፈንገጥ የሚቅበዘበዙትን ሊገሥጽ ፈለገ።

ይህም ሆኖ፥ የራእይ መጽሐፍ ለዘመናት ሁሉ እንደሚያገለግል እግዚአብሔር ያውቅ ነበር። ስለ ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት በምናጠናበት ጊዜ እንደምንመለከተው፥ በዚያን ጊዜ የነበሩት ሁኔታዎች ዛሬ በዓለም ሁሉ በሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ከሚታዩት ጋር ተመሳሳይ ስለ መሆናቸው እንረዳለን። መበረታታት የሚኖርባቸው ትንሽና ጻሩ ግን በታማኝነት የሚመላለሱ አብያተ ክርስቲያናት የመኖራቸውን ያህል፥ በዚያው መጠን የመጀመሪያ ፍቅራቸውን በማጣታቸው ተግዛጽ የሚያስፈልጋቸው ታላላቅና የበለጸጉ አብያተ ክርስቲያናትም አሉ። እንደዚሁም በስደት ውስጥ የሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት የመኖራቸውን ያህል፥ የሐሰት ትምህርት የሚፈታተናቸውም አሉ። የእግዚአብሔር ቃል በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን በነበረው ታሪካዊ ሁኔታ የሚወሰን ሳይሆን፥ ራእዮቹ ዛሬም ለእኛ አስፈላጊዎቻችን ናቸው። ለራእይ መልእክት ጆሮአችንን ልንሰጥ ይገባል፤ «መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይሰማ»።

የራእይ ዓላማ

ብዙ ክርስቲያኖች የራእይ መጽሐፍ የተጻፈው፥ ወደ ፊት ስለሚሆነው ነገር ለክርስቲያኖች ለመናገር እንደሆነ አድርገው በማሰብ ይሳሳታሉ። በመሆኑም በዮሐንስ ዘመን ለነበሩ ክርስቲያኖች፥ በተለይም በስደት ውስጥ በሚያልፉበት ጊዜ በታማኝነት እንዲዘልቁ ለማበረታታት የመጻፉን እውነታ ይዘነጋሉ። እንደ ሌሎቹ የትንቢት መጻሕፍት ሁሉ፥ ራእይም የተጻፈው በዘመኑ ለነበሩት ሰዎች የሚያስፈልገውን ማበረታቻ ለመስጠት ነበር። እግዚአብሔር ለዮሐንስ ወደፊት የሚከሰተውን ነገር ቢያሳየውም፥ በአብዛኛው ይህንን ያደረገው በዘመኑ የነበሩ ክርስቲያኖች በታማኝነት ለመመላለስ እንዲበረታቱ ነው። አንዳንድ ሰዎች እንደሚገልጹት፥ ራእይ በአመዛኙ ጊዜው ከመድረስ በፊት የተጠናቀረ የታሪክ መጽሐፍ አይደለም። ይልቁንም እግዚአብሔር ቃሉን ይጠብቅ እንደሆነ፥ ኢየሱስ በቶሎ ይመጣ እንደሆነ፥ በመከራ ጊዜያት ለእግዚአብሔር በታማኝነት መጽናት ያስፈልጋቸው እንደሆነ ወዘተ... በማሰብ ለሚዋልሉት ክርስቲያኖች ማበረታቻ ይሆን ዘንድ ከእግዚአብሔር የተላከ ደብዳቤ ነው ማለቱ ተገቢ ይሆናል። እግዚአብሔር በሕይወታቸውና በየመንግሥታቱም መሪዎች ላይ የሚከሰቱትን ነገሮችም ሆነ አሁን ያሉትንና ወደፊትም የሚገለጹትን እንደሚቆጣጠር፥ እንዲሁም አንድ ቀን ማንኛውንም ዓይነት ክፋት እንደሚያጠፋ በማሳየት፥ ክርስቲያኖች ለሽልማት ይበቁ ዘንድ በታማኝነት ጸንተው እንዲኖሩ እየነገራቸው ነበር።

የራእይ መጽሐፍ ሁለት ዓበይት ዓላማዎች አሉት። በመጀመሪያ፥ ኢየሱስ በዮሐንስ ዘመን የነበሩትና ዛሬም ያሉት አብያተ ክርስቲያናት ራሳቸውን እርሱ እንደሚያያቸው አድርገው በመመልከት፥ በመልካም ተግባራቸው እንዲበረቱና የደከሙባቸውን የሕይወት ክፍሎች እንዲለውጡ በማድረግ ሊረዳቸው ይፈልጋል።

14ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ለክርስቲያን ወይም ለቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔር እንዴት እንደሚያየን በግልጽ መረዳት ለምን ያስፈልጋል? ለ) ስለ ሕይወትህና ስለ

ቤተ ክርስቲያንህ አሰብ። እግዚአብሔር እንዴት የሚያይህ ይመስልሃል? ጠንካራ ነጥቦቹ የትኞቹ ናቸው? መስተካከል የሚኖርባቸው ድክመቶችስ?

ሁለተኛ፡ ስደት በሚመጣበት ጊዜ ክርስቲያኖች የሚጋፈጡባቸውን ችግሮች በማወቅ፤ ኢየሱስ የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ እንደሆነ በግልጽ ሊያሳያቸው ፈለገ። እርሱ መንግሥታትን ሁሉ፤ በምድር ላይ የሚከሰቱትን ማናቸውንም ጥፋቶችና በክርስቲያኖች ላይ የሚደርሱትን ስደቶች ሁሉ በመቆጣጠር ላይ ነው። ዕቅድ አለውና፤ ማንም ዕቅዱን ከመፈጸም ሊያግደው አይችልም። ክርስቲያኖች ለእምነታቸው መከራ ሊቀበሉና ሊሞቱ ቢችሉም እንኳ፤ ያ እግዚአብሔር ሁኔታዎችን እንደማይቆጣጠር አያመለክትም። ይልቁንም፤ ኢየሱስ እርሱን እንዲመስሉ ጠይቆአቸዋል። እርሱ ለእግዚአብሔር አብ በነበረው ምስክርነቱ ታማኝ እንደ ነበረና በመስቀል ላይ እንደ ተሠዋ ሁሉ፤ እነርሱም ለወንጌሉ ታማኝ ምስክሮች በመሆን ሞትንም ቢሆን መጋፈጥ ያስፈልጋቸው ነበር። ለኢየሱስ ክርስቶስ ታማኝ መሆን፤ ስደት ከሚያስከትለው ጊዜያዊ ሥቃይ እጅግ የላቀትን ዘላለማዊ ሽልማቶች ያሳናጽፋል።

የራእይ መጽሐፍ የተጻፈው በስደት ውስጥ ለሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት ሲሆን፤ ከዚያም የከፋ ስደት እንደሚደርስባቸውም ዛቻዎች ይሰነዘሩባቸው ነበር። ሰዎች የሮም ነገሥታት ለነበሩት ቄሣሮች አምልኮ ያቀርቡ ዘንድ ይገደዱ ነበር። «ቄሣር ጌታ ነው!» እያሉ በአምልኮ መሠዊያ ላይ የዕጣን መሥዋዕት ማቅረብ ነበረባቸው። ሆኖም የኢየሱስ ክርስቶስን ጌትነት የተቀበለ ማንኛውም ክርስቲያን «ቄሣር ጌታ ነው!» ለማለት አይችልም። በመሆኑም፤ ሰዎች ቄሳርን ከማምለኩ የመንግሥት ትእዛዝና ሞትንም እንኳ ሊያስከትልባቸው ከሚችለው ክርስቶስን የመታዘዝ ተግባር እንደኛውን መምረጥ ነበረባቸው።

በእነዚህ ሁኔታዎች ውስጥ ያሉ ክርስቲያኖች ከሚከተሉት ጥያቄዎች ጋር ሳይፋጠጡ አልቀሩም፡-

ሀ. ክርስቶስ ሊሞቱለት የሚገባ አምላክ ነውን?

ለ. ከፍተኛው ሥልጣን ያለው በቄሣር እጅ ነው፤ ወይስ በእግዚአብሔር?

ሐ. እግዚአብሔር ሥልጣን ካለው፤ የእርሱ ሕዝቦች መከራ ሲቀበሉና ኃጢአተኞች ግን ሲደላቸው እያየ ለምን አይገደውም?

መ. እንደሚታየው ክፉው መልካሙን የሚያሸንፍ ይመስላል። ታዲያ የዚህ ፍጻሜው ምን ይሆን?

የራእይ መጽሐፍ የተጻፈው ክርስቲያኖችን ለማበረታታትና ለጥያቄዎቻቸው ምላሽ ለመስጠት ነበር።

ሀ. የመጽሐፉ ዋነኛ አሳብ በኃይሉ፤ በግርማውና በፍቅሩ ሁሉ፤ ከቤተ ክርስቲያንና ከወደፊት ክስተቶች ጋር ያለውን ግንኙነት ለማሳየት፤ ምድር ከመፈጠሩ በፊት የታሪደውን በግ ክርስቶስን ማሳየት ነው። በመሆኑም፤ እርሱ እስከ ሞት ድረስ ታማኝ ሊሆኑለት የሚገባው አዳኝ ነው።

ለ. በመጽሐፉ የሰፈሩት ክስተቶች ሁሉ እንደሚያመለክቱት፤ እውነተኛ ሥልጣን ያለው በዓለም ኃያላን እጅ ሳይሆን፤ በክርስቶስ እጅ ነው። እርሱ የበላይ እንደ መሆኑ፤ በሰዎች ጉዳዮች ውስጥ ዓላማዎቹን ይፈጽማል። በራእይ መጽሐፍ ውስጥ እምብርት ሆኖ የቀረበው ዙፋን በግልጽ እንደሚያስረዳው በዘላለማዊ ዙፋን ላይ የሚቀመጠው እግዚአብሔር እንጂ ቂሣር አይደለም።

ሐ. በመከራ ውስጥ ሊያልፉ ቢችሉም እንኳ፤ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ይጠነቃቃል። ከእርሱ ጋር በዘላለም በረከት እንዲኖሩ ዕቅድ አውጥተዋል። እርሱንና ሕዝቡን የሚቃወሙትን በክፉ ቅጣት ስለሚዳናቸው፤ ዛሬ የሚከናወንላቸው ቢመስልም እንኳ ጥፋታቸው የተረጋገጠ ነው።

መ. በመጨረሻ ዘመን እግዚአብሔር ክፉትን ሁሉ ከፍጻሜ ያደርሳል። በመሆኑም፤ በጎነት ድል ይነሣል፤ ጽድቅም ለዘላለም ይነግሣል።

15ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ለመሆኑ ዛሬም ቢሆን ሰዎች በእነዚህ አንዳንድ መከራዎች የሚሠቃዩትና በዮሐንስ ዘመን የነበሩ ሰዎች ያነሡዋቸውን ጥያቄዎች ደግመው የሚጠይቁት እንዴት ነው? ለ) አንተ ወይም የምታውቃቸው ሰዎች ለጌታ ባላችሁ ምስክርነት ምክንያት ሥጋዊ ወይም የመዋዕለ ንዋይ ችግር የደረሰባችሁ እንዴት ነው? ሐ) ሁለቱ ዓበይት የራእይ ዓላማዎች ለዛሬዎቹ ክርስቲያኖች የሚያስፈልጉት በምን መንገድ ነው?

የራእይ መዋቅርና አስተዋጽኦ

16ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1:19ን አንብብ። ዮሐንስ እንዲጽፍ የታዘዛቸውን ሦስት ነገሮች ዘርዝር።

ራእይ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ልዩ መጽሐፍ ነው። እንደ የሐዋርያት ሥራ የተጠናቀረ ታሪክ ወይም እንደ ሮሜ ዓይነት መልእክት ሳይሆን፤ ጻፉ ግን «ኤፓፒሊፕቲክ» (ተምሳሌታዊ የመገለጥ ትንቢት) በመባል የሚታወቅ የዓለምን ውድመት የሚያመለክት ትንቢት ነው። ይህም ዮሐንስ የተመለከታቸውን በርካታ ራእዮች የሚመዘግብ ነው።

ራእይ 1:19 የመጽሐፉን አወቃቀር በተመለከተ ሰፊ አስተዋጽኦ ያቀርብናል። ዮሐንስ ያየውን፤ በጊዜው የሚፈጸመውንና ወደፊት የሚደርሰውን ነገር እንዲጽፍ ተነገረው። ይህ በሁለት መንገዶች ሊተረጎም ይችላል። በመጀመሪያ፤ አንዳንድ ምሁራን የራእይ መጽሐፍ በሦስት ዓበይት ክፍሎች እንደሚከፈል ያስባሉ። ራእይ ምዕራፍ አንድ ዮሐንስ በመጀመሪያው ራእዩ የተመለከተው ነው። ራእይ ምዕራፍ 2-3፤ በትንሹ እስያ ውስጥ በሚገኙ ሰባት ከብያተ ክርስቲያናት የነበሩትን ሁኔታዎች ስለሚመለከት በዮሐንስ ዘመን የሚታዩትን ጉዳዮች ይዳስሳል።

ራእይ 4-22፤ ከዮሐንስ ዘመን በኋላ ወደ ፊት የሚደርሰውን ነገር ያመለክታል። ይህም በአብዛኛው፤ በመጨረሻው ዘመን የሚሆነውን የሚያመለክት ነው።

ቀጥሎ የተሰጠው በዚህ መረዳት የተዘጋጀ አስተዋጽኦ ነው።

ራእይ 1 ተፈጽሞ የታየው	ራእይ 2-3 አሁን ያለው	ራእይ 4-22 ወደፊት የሚደርሰው		
ኢየሱስ ክርስቶስ በክብሩ	ኢየሱስ ክርስቶስ የቤተ ክርስቲያን ራስ	ኢየሱስ ክርስቶስ ድል ነጂ		
		ምዕ. 4-5	ምዕ.6-19	ምዕ.20-22
የክርስቶስ እይታ 1. አፍቃሪ አዳኝ 2. ኃያል ዳኛ 3. ሞትን ድል ነጂ	ለሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት የተላኩ ደብዳቤዎች	በሰማይ፡ 1. በዙፋን ላይ የተቀመጠው ጌታ 2. መጽሐፉና በጉ	መከራው፡ 1. 7 ማኅተሞች 2. 7 መለኮቶች 3. 2 ምስክሮች 4. 7 ምልክቶች 5. 7 ጽዋዎች 6. 7 ፍርዶች 7. የአርማጌዶን ጦርነት	የመጨረሻው ዘመን፡ 1. ፍርድ 2. የክርስቶስ መንግሥት መመሥረት 3. አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር

ሁለተኛ፡ ሌሎች ደግሞ በራእይ መጽሐፍ የተመዘገበው ሁሉ የሐንስ በራእዩ የተመለከተው ስለሆነ፤ ይህ ዘገባ ያተኮረው በሁለት ክፍሎች ላይ ብቻ ነው ይላሉ። በዚህም መሠረት፤ ራእይ 1-3 ከየሐንስ ዘመን ጋር ተዛማጅነት የነበራቸውን ነገሮች ሲገልጽ፤ 4-22 ደግሞ ወደ ፊት ስለሚሆነው እንደሚገልጽ ያስተምራሉ።

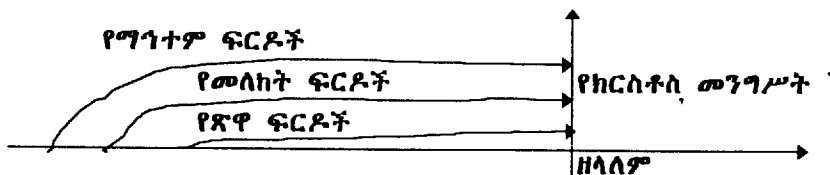
የራእይ መጽሐፍ የተዋቀረው በሰባት ቁጥር ዙሪያ ነው። ይህ ልዩ ቁጥር ለቀድሞዎቹ ክርስቲያኖች ፍጻሜንና ፍጹምነትን ያመለክት ነበር። ራእይ በዚህ ቁጥር ዙሪያ እንዴት እንደተዋቀረ ልብ በል።

1. ሰባት አብያተ ክርስቲያናት (ራእይ 2-3)
2. ሰባት ማኅተሞች (ራእይ 6-7)
3. ሰባት ምልክቶች (ራእይ 8-11)
4. ሰባት ምልክቶች (ራእይ 12-15)
5. ሰባት ጽዋዎች (ራእይ 16-18)
6. ሰባት የመጨረሻ ነገሮች (19-22)

ራእይ 1-3 በግልጽ የተዋቀረ ሲሆን፤ በራእይ 4-22 አወቃቀር ላይ ግን በርካታ አመለካከቶች ይሰነዘራሉ። በዚህም መሠረት ሁለት ዓበይት ምሁራዊ አመለካከቶችን ቀጥለን እንመለከታለን፡-

1. እነዚህ ምዕራፎች የተቀመጡት በጊዜ ቅደም ተከተል ነው። ስለሆነም አንዳንድ ምሁራን የሰባቱ ማኅተሞች ክስተቶች ከሰባቱ መለኮቶች ክስተቶች በፊት እንደሚፈጸሙ ያስተምራሉ። በሰባቱ ጽዋዎች የተገለጹ ክስተቶች ከኢየሱስ ክርስቶስ ምጽአት ጥቂት ቀደም ብለው ይደርሳሉ።

2. እነዚህ የመጨረሻ ዘመን ራእዮች ትይዩ ራእዮች ናቸው። እነዚህ ምሁራን በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ለተገለጹት ራእዮች የሆነ የጊዜ ቅደም ተከተል እንዳለው ያምናሉ። በመሆኑም፤ የመጀመሪያው መለኮት ክስተቶች የሁለተኛውን መለኮት ክስተቶች እንደሚቀድሙ ይናገራሉ። ይህም ሆኖ፤ ለመጽሐፉ የጠበቀ የጊዜ ቅደም ተከተል እንደሌለውና ይልቁንም፤ እያንዳንዱ የራእዮች የአፈጻጸም ሂደት ባለፈው የራእዮች የአፈጻጸም ሂደት የተከሰተውን ነገር ጠለቅ ብሎ እንደሚያብራራ ያስተምራሉ። ስለሆነም፤ ሰባቱ መለኮቶች በሰባቱ ማኅተሞች ውስጥ የታዩትን ፍርዶች በተጨማሪ ዘርዝረው እንደሚገልጹና ሰባቱ ጽዋዎችም በበኩላቸው ሰባቱን መለኮቶችና ሰባቱን ማኅተሞች በከፍተኛ ሁኔታ ዘርዝረው እንደሚያቀርቡ ያምናሉ። ራእዮች ሁሉ በተመሳሳይ ክስተት፤ በኢየሱስ ክርስቶስ ምጽአትና በዘላለማዊ መንግሥት ይጠናቀቃሉ።

ከሌሎቹ፤ ይህ አቀራረብ የራእይን መጽሐፍ አወቃቀር ለመረዳት የሚሻል ይመስላል። መጽሐፉን በጥንቃቄ በማጥናት እንደምንረዳው ከስድስተኛው ማኅተም መፈታት በኋላ፤ መንግሥተ ሰማይና የጳጳስ ሰዎች ተገልጸዋል (ራእይ 7)። ሰባተኛውም ማኅተም በተፈታ ጊዜ፤ የተሰጠ መግለጫ አልነበረም፤ ይልቁንም፤ የሰባት መለኮቶች ፍርዶች ቀረቡ (ራእይ 8፡1-6)። ሰባተኛው መለኮት በተነፋ ጊዜ፤ ወዲያውኑ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደመጣች ተነግሮናል፤ ዳሩ ግን ለሰባተኛው መለኮት የተገለጸ ፍርድ አናገኝም (ራእይ 11፡15)፤ ስለሆነም፤ የሰባተኛው መለኮት ፍርዶች የእግዚአብሔርን ፍርድ ከፍጻሜ የሚያደርሱት የሰባቱ ጽዋዎች ፍርድ ይመስላል።

17ኛ ጥያቄ፤ ስለ ዮሐንስ ራእይ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አንብብ። በዚያ የተሰጠውን አስተዋጽኦ አጥናና ቀጥሎ ከተመለከተው ጋር አስተያይ።

የዮሐንስ ራእይ አስተዋጽኦ እንደሚከተለው ነው።

ከፍል1፡- ኢየሱስ ለዮሐንስ ዘመን የሰጠው መልእክት

1. የዮሐንስ ራእይ መግቢያ (ምዕ. 1)

ሀ. መግቢያና የዮሐንስ ሰላምታ (1:1-8)

ለ. የመጀመሪያው የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ በሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት (1:9-20)።

2. በትንሹ እስያ ለሚገኙ ሰባት አብያተ ክርስቲያናት የተጻፉ ደብዳቤዎች (ምዕ. 2-3)።

ሀ. ለኤፌሶን የተጻፈ ደብዳቤ (2:1-7)

ለ. ለሰሞርጌስ የተጻፈ ደብዳቤ (2:8-11)

ሐ. ለኢርጋዎን የተጻፈ ደብዳቤ (2:12-17)

መ. ለትያፕሮን የተጻፈ ደብዳቤ (2:18-29)

ሠ. ለሰርዴስ የተጻፈ ደብዳቤ (3:1-6)

ረ. ለፊልድልፍያ የተጻፈ ደብዳቤ (3:7-13)

ሰ. ለሎዶቅያ የተጻፈ ደብዳቤ (3:14-22)

ክፍል 2፡- ወደ ፊት ስለሚፈጸሙ ነገሮች ኢየሱስ የሰጠው መልእክት
የፍርድ ራእዮች

3. የሰማይ ራእይ (ምዕ. 4-5)

ሀ. የእግዚአብሔር አብን ዙፋን የሚያሳይ ራእይ (ምዕ. 4)

ለ. አንበሳው በግ ማለትም እግዚአብሔር ወልድን የሚያሳይ ራእይ (ም. 5)

4. የሰባቱ ማኅተሞች ፍርድ (ምዕ. 6:1-8:1)

ሀ. የመጀመሪያው ማኅተም - ነጮ ፈረስ (6:1-2)

ለ. ሁለተኛው ማኅተም - ቀዩ ፈረስ (6:3-4)

ሐ. ሦስተኛው ማኅተም - ጥቁሩ ፈረስ (6:5-6)

መ. አራተኛው ማኅተም - ግራጫ ፈረስ (6:7-8)

ሠ. አምስተኛው ማኅተም - ከመሠዊያ በታች የሚገኙ ነፍሳት (6:9-11)

ረ. ስድስተኛው ማኅተም - ታላቅ የምድር መናወጥ (6:12-17)

ጣልቃ ገብ አሳብ - የ144, 000 ሰዎች ራእይና በሰማይ የሚታዩ በርካታ ሕዝቦች (ራእይ 7)።

ሰ. ሰባተኛው ማኅተም - ሰባቱ መለኮቶች (8:1-11:19)።

1. የሰባቱ መለከቶች መግቢያ (8:1-5)
2. የመጀመሪያው መለከት - በረዶ፥ እሳትና ደም (8:6-7)
3. ሁለተኛው መለከት - ተራራ ተወርውሮ ወደ ባሕር ሲገባ (8:8-9)
4. ሦስተኛው መለከት - እራቶ የተባለ ኮከብ (8:10-11)
5. አራተኛው መለከት - የፀሐይ፥ የጨረቃና የከዋክብት ሊለው መውደም (9:13-21)
6. አምስተኛው መለከት - የአንበጣ መቅሠፍት (9:1-12)
7. ስድስተኛው መለከት - የሰዎችን ሲሶ ለማጥፋት ታስረው የቆዩት አራት መላእክት ይለቀቃሉ (9:13-21)

ጣልቃ-ገብ አሳብ የመጽሐፉ ራእይ፥ ሰባት ነጎድጓዶችና ሁለቱ ምስክሮች (ምዕ. 10-11:14)።

8. ሰባተኛው መለከት - ሰባቱ የቁጣ ጽዋዎች (11:15-16:21)

ጣልቃ-ገብ አሳቦች - የሰባት ዓበይት ምልክቶች ራእይ (12-14)።

- ሀ. ፀሐይን የተላበሰች ሴት (12:1-6)
- ለ. ሰይጣን ከሰማይ ሲጣል (12:7-12)
- ሐ. በሰይጣንና በሴቲቱ፥ እንዲሁም በልጁ መካከል የተደረገ ጦርነት (12:13-17)
- መ. ከባሕር የወጣ አውሬ (13:1-10)
- ሠ. ከምድር የወጣ አውሬ (13:11-18)
- ረ. በጉ በጽዮን ተራራ ላይ (14:1-5)
- ሰ. የምድር መከር (14:6-20)

ሀ. ለሰባቱ የቁጣ ጽዋዎች የተሰጠ መግቢያ (ምዕ. 15)

- ለ. የመጀመሪያው ጽዋ - የአውሬው ምልክት ባለባቸው ሰዎች ላይ የሚጠዘጠዝ ቁስል ይወጣል (16:1-2)
- ሐ. ሁለተኛው ጽዋ - ውኃ ወደ ደምነት ይለወጣል (16:3)
- መ. ሦስተኛው ጽዋ - ወንዞችና ምንጮች ወደ ደም ይለወጣሉ (16:4-7)
- ሠ. አራተኛው ጽዋ - የፀሐይ ትኩሳት በሰዎች ላይ (16:8-9)

ረ. አምስተኛው ጽዋ - ጽልመት ያጠላል (16:10-11)

ሰ. ስድስተኛው ጽዋ - የኤፍራጥስ ወንዝ ይደርቃል (16:17-21)

ሸ. ሰባተኛው ጽዋ - የከፋ የመሬት መንቀጥቀጥ (16:17-21)

የድል ራእይ

5. የባቢሎን ውድመት (17-19:10)

6. የኢየሱስ ክርስቶስ መመለስ (19:11-21)

7. የሺህ ዓመታት ዘመን (20:1-6)

8. የሰይጣን ጥፋት (20:7-10)

9. የመጨረሻው የነጭ ዙፋን ፍርድ (20:11-15)

10. አዲስ ሰማይ፣ አዲስ ምድርና አዲሲቱ ኢየሩሳሌም (21:1-22:5)

11. መደምደሚያ (22:6-21)

ሦስተኛ ቀን፡

19ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 6-14ን ገረፍ ገረፍ አድርገህ አንብብ። ሀ) በእነዚህ ምዕራፎች ውስጥ የተጠቀሱትን ዓባይት ራእዮች ዘርዝር። ለ) የራእዮቹን አንዳንድ ዓባይት ትምህርቶች ዘርዝር።

ስለ ራእይ የተለያዩ እውነታዎች

1. ራእይ የዓለምን ውድመት የሚያመለክት «ኤፓኪሊፕቲክ» ሥነ-ጽሑፍ ነው።

የራእይን መጽሐፍ ጥቂት ክርስቲያኖች ብቻ የሚያጠኑበት አንዱ ምክንያት ለመረዳት በሚያጻግቱ እንግዳ ራእዮች የተሞላ በመሆኑ ነው። ይህ በዘመናችን የተለመደ ዓይነት ሥነ-ጽሑፍ አይደለም። ይሁንና፣ የሐንስ መጽሐፉን በጻፈበት የመጀመሪያው ምእተ ዓመት ለነበሩ ክርስቲያኖች እንደኛ ዓይነት ነበር። ከየሐንስ ራእይ ጋር የሚመሳሰሉት ጥቂት የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት (ለምሳሌ፡ ዳንኤል፣ ሕዝቅኤልና ዘካርያስ) ብቻ ሳይሆኑ፣ ከ200 ዓ.ዓ. እስከ 200 ዓ.ም. ባሉት ዓመታት የወደፊቱን ሁኔታ ለማብራራት የሚሞክሩ በርካታ ተመሳሳይ መጻሕፍት በአይሁዶች ተጽፈዋል። የየሐንስ ራእይ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ብቸኛው ትንቢታዊ መጽሐፍ ነው።

አይሁዶች ላልሆንንና የዚህ ዓይነት ሥነ-ጽሑፍ በተለምዶ ከግልጋሎት ላይ በዋለበት በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን ላልኖርን ሰዎች፣ የራእይን መጽሐፍ መረዳት ከባድ ነው። ዛሬም ቢሆን እንዲህ ዓይነት ችግሮች አሉብን። ለምሳሌ፡ «ሰምና ወርቅ» በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኝ የሥነ-ጽሑፍ ወይም የንግግር ዘይቤ ሲሆን፣ አብዛኞቹ ኢትዮጵያውያን፣ በተለይም የአማራ ብሔር ተወላጆች በሚገባ ይረዱታል፤ ዳሩ ግን ለውጭ ዜጎች፣ የአማርኛ ቋንቋ ቢያውቁም እንኳ፣ «ሰምና ወርቅ»ን መረዳት አስቸጋሪ ነው። የራእይ መጽሐፍም እንደዚሁ፣ በመጀመሪያው ምእተ ዓመት ለነበሩ

ከርስቲያኖች በቀላሉ ከግንዛቤ ላይ ሊውል ቢችልም እንኳ፣ የዛሬው ዓለም ሰዎች በማይጠቀሙበት ሥነ-ጽሑፋዊ ዘይቤ ስለተጻፈ ለመረዳት አዳጋች ይሆናል።

የዮሐንስ ራእይ የተጻፈበት የ«ኤፓኪሊፕቲክ ሥነ-ጽሑፍ» እውነትን ለመግለጽ ሥዕላዊ ገለጻዎችንና ተምሳሌቶችን የሚጠቀም ትንቢታዊ የአጻጻፍ ስልት ነው። በዚህ ዓይነት የአጻጻፍ ጥበብ፣ በሩ ለመንግሥተ ሰማይ እንደተከፈተና ድብቅ መንፈሳዊ እውነታዎች የተገለጡ ይመስላል። ሰማያዊ ነገሮች ከምድራዊ ነገሮች እጅግ ስለሚለዩ፣ በቋንቋ የመግለጹ ጉዳይ ቀላል አይሆንም፣ ስለሆነም እነዚህን ለማብራራት አቀባቢ የሚሆኑትን ሰማያዊ እውነቶች ለማስተላለፍ፣ በሥዕላዊ ገለጻዎች የሚጠቀመው ተምሳሌታዊ ቋንቋ ይበልጥ ጠቀሜታ ይኖረዋል። ብዙዎን ጊዜ በዚህ የ«ኤፓኪሊፕቲክ» ሥነ-ጽሑፍ እነዚህ እውነታዎች ከእግዚአብሔር ዘንድ በመላእክትና በራእዮች ይተላለፋሉ። ራእዮቹ የክፉውን የመጨረሻ ውድመትና የመልካሙን ድል አድራጊነት በተምሳሌታዊ አቀራረብ ያሳያሉ። በአብዛኛው «ኤፓኪሊፕቲክ» ሥነ-ጽሑፍ በሚከተሉት ባሕርያቱ ተለይቶ ይታወቃል።

ሀ. ተደጋጋሚ የተምሳሌቶችና የራእዮች አጠቃቀም ይታያል።

ለ. የእግዚአብሔር ሕዝቦች በከፍተኛ ደረጃ እንደሚሠቃዩ ሆኖ ይቀርባል።

ሐ. የወደፊት ክስተቶችን በመግለጽ ወደ ዘመን ፍጻሜ ያመለክታል።

መ. በመጨረሻው እግዚአብሔር ሕዝቡን እንደሚታደግ ያሳያል።

ሠ. የእግዚአብሔር የዘላለም መንግሥት ከአዲስ ሰማይና ምድር ጋር እንደሚመጣ ይገለጻል።

ረ. የሰማይ መጋረጃ ይወገድና ጸሐፊው በምድር ላይ የሚፈጸሙትን ነገሮች ብቻ ሳይሆን፣ ሰማያዊ ክስተቶችንም ያያል።

ሰ. ብዙዎቹ ራእዮች ለሥጋዊ የመረዳት ችሎታችን ተጨባጭነት የሌላቸው ቢመስሉም፣ ትርጉም የሚሰጡ ግልጽ በሆኑት ተምሳሌቶች አንጻር ሲገመገሙ ነው። (ለምሳሌ፣ የሚበር መጽሐፍ፣ በቅርጫት ውስጥ የተቀመጠች ሴት - ዘካርያስ 5)።

19ኛ ጥያቄ፤ እስካሁን ካነበብኻቸው የራእይ መጽሐፍ ምዕራፎች፣ የዮሐንስ የተመለከታቸውንና እውነትን ለመግለጽ የተጠቀመባቸውን ተምሳሌታዊ ራእዮች ዘርዝር።

2. ራእይ እንዴት እንደ ተጻፈ፡-

በብሉይ ኪዳን ውስጥ በሚገኙ ትንቢታዊ መጻሕፍት ብዙውን ጊዜ፣ እግዚአብሔር በቀጥታ ለነቢያቱ ይናገር ነበር። በአብዛኛው እግዚአብሔር ነቢያት የሚጽፉትን ነገር ነግሮአቸዋል። በራእይ መጽሐፍ ግን እግዚአብሔር የዮሐንስ እንዲጽፍ የሚፈልገውን ነገር በተከታታይ ራእይ አሳይቶታል። የዮሐንስም ክስተቶቹን ለመግለጽ ሥዕላዊ ገለጻዎችን በመጠቀም፣ እነዚህን ራእዮች አብራርቷል።

20ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በቅርቡ ያየዝውን ሕልም ግለጽ። ለ) ሕልምን ከነባራዊው እውነታ የሚለየው ምንድን ነው? ሐ) በሕልም ውስጥ ክስተቶች የሚገለጹበት ሁኔታ ከሚፈጸሙበት የሚለየው እንዴት ነው? መ) በራእይ መጽሐፍ ከተገለጹትና በእውነት ዓለም ከሚከሰቱት ይልቅ፤ ይበልጥ በሕልምህ ከምታያቸው ጋር የሚመሳሰሉ ነገሮች የትኞቹ ናቸው?

የራእይ መጽሐፍ ዮሐንስ የተመለከታቸውን ተከታታይ ራእዮች ያካትታል። ዮሐንስ በተቀበለው የራእይ ብዛት ላይ ምሁራን የተለየ አመለካከት አላቸው። አንዳንዶች ዮሐንስ ጠቅላላውን ራእይ በአንድ ጊዜ እንደተቀበለና በአንድ ቀን እንዳየ ያምናሉ። ይህም ዮሐንስ አንድን ድራማ ከትዕይንት ትዕይንት እያከታተለ ከተመለከተ በኋላ ያየውን በተቻለው ዓቅም እያብራራ ጽፎታል እንደማለት ነው።

ሌሎች ምሁራን ደግሞ፤ ራእይ በአንድ ቀን ወይም በብዙ ቀናት የተሰጡ የተከታታይ ራእዮች ውጤት እንደሆነ ያስባሉ። ራእይ በአእምሮአችን ውስጥ ከአንዱ ትዕይንት ወደ ሌላው በፍጥነት እንደሚተላለፍ ተያያዥነት የሌላቸውና የሌሊት ሕልሞች ዓይነት እንደሆነ ያስባሉ። በአንድ ምሁር ግምት መሠረት፤ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ 65 የሚያህሉ የተለያዩ ራእዮች ይገኛሉ።

ምሁራን፤ ዮሐንስ በተመለከታቸው ራእዮችና በዮሐንስ የጸሐፊነት ሚና መካከል የሚገኘውን ግንኙነት በመረዳቱ በኩል እርስ በርስ አይስማሙም። ዮሐንስ ራእዩን አይቶ ሲያበቃ ያየውን ነገር ወዲያው ጽፎት ይሆን? የራእይ መጽሐፍ ዮሐንስ ያየውን ነገር በተቻለው ዓቅም የዘገበበት የማይዛመዱ ራእዮች ጥርቅም ይሆን? ወይስ ዮሐንስ እነዚህን ራእዮች ከተመለከተ በኋላ፤ እንደ ጸሐፊ በመንፈስ ቅዱስ ምሪት፤ ከዓበይት አሳቦች አኳያ አዋቅሮት... ይሆን? ምንም እንኳ አንዳንድ ምሁራን ዮሐንስ በራእይ የተመለከተውን ሁሉ ምንም ዓይነት የመዋቅር ለውጥ ሳያደርግ እንደጻፈ ቢናገሩም፤ ሁኔታው ግን እንዲህ አይመስልም። የራእይ መጽሐፍ በጥሩ ሁኔታ ተዋቅሮ የተዘጋጀ ነው። በመጽሐፉ ሁሉ የሚንጸባረቁ ዓበይት አሳቦች የሚታዩ ሲሆን፤ ዮሐንስ በርካታ የብሉይ ኪዳን ማጣቀሻዎችን ተጠቅሞአል። እነዚህ ዮሐንስ አንዳንድ የአወቃቀር ተግባር እንደፈጸመ የሚያሳዩ መረጃዎች ናቸው፤ ስለሆነም፤ የራእይ መጽሐፍ ዮሐንስ የተመለከታቸውንና የጸሐፊነት እውቀቱን በመጠቀም የተሰጠውን መልእክት ያስተላለፈበት የጣምራ ተግባራት ውጤት ነው።

በሰማይ የሚፈጸሙትን ነገሮች ለማየት በመንፈሱ ተወስዶም ይሁን፤ ወይም እግዚአብሔር ክስተቶቹን በአእምሮው በግልጽ አሳይቶት፤ ዮሐንስ ስለሰማያዊ እውነታዎችና የወደፊት ክስተቶች በርካታ የተለያዩ ራእዮችን ተመልክቷል። ዮሐንስ እነዚህን ራእዮች ወዲያውኑ አልጻፈም ወይም ያየውን ነገር በዚያ መጠን ለማስፈር አልፈለገም። ይልቁንም፤ ዮሐንስ እንደ አንድ ጥሩ ጸሐፊ፤ የተመለከተውን ነገር ለመግለጽና መልእክቱን ለክርስቲያኖች ለማስተላለፍ ባለው የሙያ ጥበብ ሁሉ ተጠቅሟል። ሰዎች የማይታወቀውንና የማይነገረውን የእግዚአብሔር ነገር ከሚረዱት ነገር ጋር አወዳድሮ ማቅረቡ

ለላቀ መረዳት እገዛ እንዳለው በማስተዋል፤ የሐንሰ ክርስቲያኖች በቅርብ በሚያውቋቸው ነገሮች ተምሳሌትነት እየተጠቀመ መልእክቱን አስተላልፎአል። የብሉይ ኪዳን ትንቢቶችንና ምስሎችን አቅርቧል። በአንዳንድ ምሁራን ግምት መሠረት ከራእይ መልእክት 92 በመቶ የተወሰደው ከብሉይ ኪዳን ምንባቦች፤ በተለይም ከኢሳይያስ፤ ኤርምያስ፤ ሕዝቅኤልና ዳንኤል ነው። በተጨማሪም፤ የሐንሰ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የማይገኙትንና የመጀመሪያው ምእተ ዓመት ክርስቲያኖች የሚያውቋቸውን የአይሁድ መጻሕፍትም («ስዩደ ግራፍ መጻሕፍት») ተጠቅሟል።

ይህም ሆኖ፤ ክርስቲያኖች እንደመሆናችን የሐንሰ በመንፈስ ቅዱስ ምሪት መልእክቱን እንደጻፈ እናምናለን። ስለሆነም፤ ራእይ ሙሉ ለሙሉ የእግዚአብሔር ቃል እንደሆነ እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን። ሆኖም ግን፤ መንፈስ ቅዱስ ለጸሐፊው እምብዛም ቃል በቃል አልተናገረውም። ይልቁንም፤ የሐንሰና ሌሎችም የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች፤ የራሳቸውን ቃላትና የአጻጻፍ ጥበብ በመጠቀም፤ በመጀመሪያ መጻሕፍቱን ላነበቡ ሰዎች በሕላዊ መሠረት በሚስማማ መልኩ በማዋቀር፤ ብሉም ብሉይ ኪዳን፤ ወዘተ... የመሳሰሉትን ሌሎች ምንጮች በመጠቀም አዘጋጅተውታል። ይሁንና፤ ጸሐፊው በሚጽፍበት ጊዜ እውነቱ ሲተላለፍ ሳለ ስህተቶች እንዳይጨመሩ፤ መንፈስ ቅዱስ አጻጻፉንና ቃላቱን በቅርብ ሆኖ ይመራል።

በመሆኑም፤ በውጤቱ የምናገኘው የሰውን ቃላት ብቻ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር የፈለገውንና በሰው የጸሐፊነት ሚና ለሕዝቡ ለማስተላለፍ የወደደውን ነው። ዛሬ በእጃችን የሚገኘው መጽሐፍ ቅዱስ ሙሉ ለሙሉ የእግዚአብሔር ቃል ስለመሆኑ በድፍረት እንመሰክራለን። ዛሬም እንኳን በአገልግሎታችን፤ መንፈስ ቅዱስ ግላዊ ባሕርያችንን አያስወግደውም፤ ዳሩ ግን ግላዊ ስብዕናችንንና ችሎታችንን በመጠቀም ለእግዚአብሔር ክብር የሚያመጣ ተግባር ያከናውናል።

21ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ዛሬ መንፈስ ቅዱስ በሰዎች የሚጠቀምባቸውን መንገዶች ዘርዝር። ለ) ሙሉ ለሙሉ ሳይቆጣጠረን በግላዊ ስብዕናችን፤ እውቀታችንና ችሎታችን የሚጠቀመውስ እንዴት ነው?

ራእይን እንዴት እንተርጉመው?

ራእይ ለየት ያለ ሥነ-ጽሑፍ ስለሆነና በተለይም ያልተለማመድነው ዓይነት ስለሆነ፤ በአተረጓጎሙ ላይ በጣም መጠንቀቅ አለብን። ራእይን በምታጠናበትና መልእክቱን ለመረዳት በምትፈልግበት ጊዜ ሁሉ፤ ቀጥሎ የቀረቡትን መሠረታዊ መመሪያዎች ማስታወስ አለብህ።

1. የራእይ መጽሐፍ በየሐንሰ ዘመን ለነበሩ አብያተ ክርስቲያናት ችግር ማቃለያ ከእግዚአብሔር የተሰጠ መልእክት ነው። ይኸውም ወደፊት በቅርቦትና በርቀት የሚፈጸሙ ትንቢቶችን ከመግለጹም፤ በሰማይ ውስጣዊና ውጫዊ ክፍሎች የሚፈጸሙትን ነገሮች ለመመልከት የሚያስችል መግለጫ በማቅረቡ ጥምር የኤፓኪሊፕቲክ ሥነ-ጽሑፍ የያዘ መጽሐፍ ነው።

2. በተቻለን ዓቅም ሁሉ፣ ራእዮቹ ወይም ተምሳሌቶቹ በዘመኑ ለነበሩት ክርስቲያኖች ምን ትርጉም እንደነበራቸው ለመረዳት መጣር አለብን። ለምሳሌ፣ ቁጥር «ሰባት» ለእኛ ብዙም የተለየ ትርጉም የለውም። በመጀመሪያው ምእተ ዓመት ለነበሩ አይሁዶች ግን ታላቅ ተምሳሌታዊ እሴት ነበረው። ምልዓትን ወይም ፍጹምነትን ያሳያል። ስለሆነም፣ ዮሐንስ የተመለከታቸውን ነገሮች ምልዓትና ፍጹምነት ለማመልከት፣ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ በሰባት ቁጥር ባለማድረግ ይጠቀማል። «ሰባቱ መናፍሰት» የሚለው የመንፈስ ቅዱስን ፍጹምነት ያመለክታል። ሰባቱ አብያተ ክርስቲያኖች የሚለው አብያተ ክርስቲያኖችን ሁሉ የሚወክል ሲሆን፣ ሰባት ተከታታይ ፍርዶች (ሰባት ማኅተሞች፣ ሰባት መለኮቶች፣ ሰባት ጽዋዎች) የእግዚአብሔርን ፍርድ ምሉዕነት፣ ፍጹምነትና ፍጻሜ ያመለክታሉ።

3. አብዛኛው የራእይ ክፍል ትክክለኛ ትርጉሞችን በማቅረብ ፈንታ፣ ልክ እንደ ግጥም ስሜታችንን ለማጋጋል በሚሻ ተምሳሌታዊ የቋንቋ አጠቃቀም የተጻፈ ነው። ራእይን በምታጠናበት ጊዜ ማድረግ ከሚያስፈልጉህ እጅግ አስፈላጊ ነገሮች አንዱ፣ ራስህን ወደ ራእዩ ስበህ ማለገባት እንዳለብህ ነው። ራእዩን የምትመለከተው ራስህ እንደሆንህ አድርገህ በማሰብ፣ ዮሐንስ የተመለከተውን ሁሉ በአእምሮህ ለመሣል ሞክር። አንበሳ የሚመስል ሆና፣ ዳሩ ግን እንደታረደ በግ የቀረበውን ክርስቶስን በአእምሮህ ቅረጸው። እነዚህ ሳን ለሳን የሚሄዱ ሥዕሎች ባይሆኑም፣ ሁለት እውነቶችን ማለትም የኢየሱስ ክርስቶስን ንጉሥነትና እንደ በግ በመስቀል ላይ በመሞት ያከናወነውን የማዳን ሥራ ያመለክታሉ። ስሜትህን በማነቃነቅ፣ ዮሐንስ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር በተገናኘ ጊዜ ወይም ከመላእክት ጋር በተነጋገረ ጊዜ የነበረውን የፍርሃት ስሜት ለመረዳት ሞክር። ዮሐንስ በራእዩ ውስጥ የስሜት ተካፋዮች እንድንሆንና በዚህም እንድንበረታታ ለመረዳት፣ በድምፆች፣ በቀለሞች፣ ወዘተ... ተጠቅሟል። የራእዩን ተምሳሌቶች ለመረዳት ከመሞከሩ በፊት፣ የራእዩን ስሜት ለመረዳት መጣሩ አስፈላጊ ነው።

4. ራእዮቹ ተምሳሌታዊ ቢሆኑም ቅሉ፣ የተምሳሌቶቹን ዝርዝር ጉዳዮች ለማብራራት በመሞከር ወይም በራእዮቹ ውስጥ ተካፋይነት የነበራቸውን ሰዎች ወይም ጊዜያት በትክክል ለመወሰን በመጣር፣ መሠረቱ በተሳሳተ አተረጓጎም አትጠመድ። ራእዮች እንደ ምሳሌዎች ዓቢይ እውነቶችን ለማስተላለፍ የሚያገለግሉ እንጂ፣ ዝርዝር ጉዳዮችን እንዲያቀርቡ የታቀዱ አይደሉም። ፍርድም ይሁን፣ የእግዚአብሔር ኃይል፣ እንክብካቤውና ጥበቃው፣ ወዘተ... በአጠቃላይም ዐቢይ እውነት ግልጽ ሆኖልህ እንደሆነ አረጋግጥ። መጽሐፉ ራሱ ግልጽ ያልሆነውን ተምሳሌት እስካልገለጸ ድረስ፣ የምንወስደው እርምጃ ሁሉ ግምታዊ ሙከራ መሆኑን አስታውስ። ከዚህ ውጪ ግን እንደ እግዚአብሔር በሕዝቦች፣ በራሱ ምርጦች፣ ወደፊት በሚፈጸሙ ክስተቶች ላይ ያለውን ሉዓላዊ ቁጥጥር፣ የዘላለሙን መንግሥት እርግጠኛነት የመሳሰሉትን የራእይ መጽሐፍ ግልጽ ትምህርቶች አጥብቀህ ያዝ። ይሁንና፣ በቀላሉና በትክክል ሊገቡህ ባልቻሉ ነጥቦች ላይ የራስህን አቋም ያዝ - እነዚህ የርግጠኛነት ሳይሆን፣ የአመለካከት ጉዳዮች ናቸውና!

5. ወደፊት ስለሚፈጸሙ ጽንሰ አሳቦች ያለህ መረዳት፤ አተረጓጎምህን ምን ያህል እንደሚቀይር ተገንዝብ። እስራኤልና ቤተ ክርስቲያን አንድ እንደሆኑና ክርስቶስ ለሺህ ዓመታት በምድር ላይ እንደሚገዛ ካመንህ፤ ይህ ከመጨረሻው ዘመን ጋር የሚዛመዱትን ራእዮች እንዴት እንደምትተረጉም ይወስነዋል፤ ዳሩ ግን ክርስቶስ ለሺህ ዓመታት በምድር ላይ እንደሚገዛ ካመንህ፤ አተረጓጎምህም ከዚሁ አንጻር ይለወጣል።

6. እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ሕይወት ለዋጭ እውነቶችን እንዲያሳይህና አእምሮአችንን እየሳቡ ሕይወታችንን ከማይለውጡ መሠረተ-ቢስና ማራኪ አሳቦች እንዲጠበቅህ ጸልይ (2ኛ ጢሞ. 4:3-5)።

አራተኛ ቀን፡

22ኛ ጥያቄ፤ የክፍሉን ጠቅላላ አሳብ ለማግኘት ራእይ 15-22 አንብብ። ሀ) በእነዚህ ምዕራፎች ውስጥ የሚገኙትን የተለያዩ ራእዮች ዘርዝር። ለ) በእያንዳንዱ ራእይ የተላለፈው ዓቢይ ትምህርት ምን ይመስላል?

የዮሐንስ ራእይ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እጅግ ከሚያስደስቱና ጠቀሜታ ካላቸው መጻሕፍት አንዱ ነው። ራእይ በምስሎቹ ወደ ሰማይ ያደርሰንና በዚያ ስለሚሆነው ነገር መግለጫ ይሰጣል። የራእይን ያህል የእግዚአብሔርን ኃይልና ግርማ በግልጽ የሚያሳይ መጽሐፍ የለም። በክፉውና በመልካሙ፤ በኢየሱስና በሰይጣን፤ እንዲሁም በጨለማውና በብርሃን መንግሥታት መካከል የሚደረገውን ትግል በሥዕላዊ ገለጻ ያቀርባል። በክፉ መንግሥታትና ጻድቃን በሆኑ የእግዚአብሔር ልጆች መካከል የሚደረገውን ትግል፤ እግዚአብሔር በምድር ላይ ፍርዱን ስለሚያወርድላቸው በርካታ መንገዶች፤ እግዚአብሔር ስለሚመሠርተው ድንቀኛ መንግሥትና ስለ ሌሎችም የመጨረሻው ዘመን ባሕርያት በግልጽ ይዘግባል። በተምሳሌቶቹ ዝርዝር ጉዳዮች በመዋጥ መግቢያ መውጫው ካልፈነቀን በስተቀር፤ ሊጠና የሚገባውና እጅግ አስደሳች ከሆኑት የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት አንዱ ነው።

በሌላ በኩል ደግሞ፤ ክርስቲያኖች በአተረጓጎማቸው ላይ በስፋት የሚለያዩላቸው ጥቂት የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት አሉ። ስለ መጨረሻው ዘመን የምንደዛቸው ጽንሰ-አሳቦች አተረጓጎማችንን ይወስናሉ። መንፈሳዊ ክርስቲያኖች ትንቢትን በተለያየ መልክ ይረዱታል፤ የሚያሳዝነው ግን እነዚህ ክርስቲያኖች ሌሎች ክርስቲያኖች በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ትንቢት ላይ ከእነርሱ ጋር ባለመስማማታቸው፤ የማዳመጥም ሆነ የመቀበል ትዕግሥት ይጎድላቸዋል። በመሆኑ፤ እነዚህ ልዩነቶች ለበርካታ የቃላት ጦርነቶችና ከፍፍሎች አጋልጠዋቸዋል።

23ኛ ጥያቄ፤ ዳንኤል ትምህርት አንድን ተመልከት። በዚያ የተገለጹትን ሦስት አመለካከቶች ከልስ።

ከሦስቱ ዓባይት የመጨረሻው ዘመን (ድጎረ-ሺህ ዓመታት፤ ኢ-ሺህ ዓመታትና ቅድመ-ሺህ ዓመታት) አሳቦች በመነሣት፤ በራእይ መጽሐፍ

1. ቀዳማውያን - ይህንን አመለካከት የሚያጠብቁ ሰዎች፡ የዮሐንስ ራእይ የሚያመለክተው መጽሐፉ የተጻፈበትን ዘመን ብቻ እንደሆነ ይናገራሉ። መጽሐፉ በመጀመሪያው ምእተ ዓመቱ የሮም መንግሥት ስለተፈጸመው ኃላፊ ክስተቶች እንደሚናገር ያምናሉ። ዮሐንስ አብያተ ክርስቲያናቱ የሚጋፈጡዋቸውን ጉዳዮች እያመለከተ ሲሆን፡ ትንቢቶቹም የተሰጡት ለእነዚሁ አብያተ ክርስቲያናት ሆኖ፡ በጊዜው በመፈጸም ላይ ስላለው ነገር በማወቅ፡ በእምነታቸው ጸንተው የሚቆሙበትን መንገድ ለማሳየት ነው ይላሉ። ለምሳሌ፡ አውሬው (ራእይ 13) ሮምን፡ ሐሳዊ-መሢሐ የሮምን ንጉሥ፡ እንዲሁም ከፋዋ ሴት የሮምን ሃይማኖት ካህናት እንደሚወክሉ ይናገራሉ። ስለሆነም፡ ራእይ የመጨረሻውን ዘመን የሚያመለክት መጽሐፍ እንደሆነ አይቀበሉም። ማንኛውም ስለ ወደፊት የፍርድ አሰጣጥ የተጠቀሰው ጉዳይ በዮሐንስ ዘመን ስለተፈጸመው ክፋት የእግዚአብሔርን የግብረ-ገብ ቅጣት የሚያንጸባርቅ ነው ይላሉ። ይኸውም ሮም በክርስቲያኖች ላይ ላደረሰችው በደል እግዚአብሔር እንደሚቀጣት ለክርስቲያኖች ለማስተማር የቀረበ ነው። ስለ መንግሥተ ሰማይና ድል ተምሳሌታዊ መልእክት የሚያስተላልፈው ራእይ 20-22 ብቻ ነው ይላሉ። በመጽሐፍ ቅዱስ ትክክለኛነትና በእግዚአብሔር ስለ ወደፊቱ የመተንበይ ብቃት እንደማያምኑት ለዘብተኛ ምሁራን ሁሉ፡ የኢ-ፒህ ዓመታቱን የትንቢት አቋም የሚከተሉ አንዳንድ ምሁራን ራእይን በዚህ መልኩ ይረዱታል።

2. ታሪካውያን - የዚህ ዓይነት የራእይ ግንዛቤ ያላቸው ክርስቲያኖች፡ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ የሚገኙ ተምሳሌቶች ከዕለተ-ጴንጠቆስጤ እስከ ክርስቶስ ምጽአት ያለውን ታሪካዊ ወቅት በሙሉ እንደሚያመለክቱ ያስተምራሉ። ራእይ በክርስትናው ኅብረተሰብ ታሪክ ውስጥ አስቀድመው የተጻፉትን ነገሮች ሁሉ የጊዜ ሠሌዳ ያቀርባል። ለምሳሌ፡ ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት፡ ከዮሐንስ ዘመን ጀምሮ እስከ መጨረሻው ዘመን ድረስ፡ በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ላይ የሚደርሱትን የታሪክ ምዕራፎች እንደሚያመለክቱ ይናገራሉ። ይህ አመለካከት ሰባቱን አብያተ-ክርስቲያናት እንዴት እንደሚመለከታቸው፡ በራእይ 2-3 ስለሚገኙት አብያተ ክርስቲያናት ወደፊት በምናጠናበት ጊዜ እናያለን።

በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ሁሉ፡ የተለያዩ ክርስቲያኖች ልዩ ሁኔታቸው በራእይ መጽሐፍ የሚገኝ የተወሰነ ተምሳሌት አማካይነት ፍጻሜ እንዳገኘ ለማሳየት ሞክረዋል። ከካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ጋር ይታገሉ የነበሩ ክርስቲያኖች ሐሳዊ-መሢሕን ከሮማዊ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ጋር አያይዘው ነበር። በጀርመኑ ሒትለር ወይም በሩሲያው ስታሊን የጭካኔ

አገዛዝ ይሠቃዩ የነበሩ ክርስቲያኖችም፤ ሒትለርን ወይም ስታሊንን ለሐሳዊ-መሢሕነት አጭተዋል። ይህንኑ አመለካከት የሚይዙ ሰዎች፤ የራእይ መጽሐፍ በእያንዳንዱ ትውልድ በተደጋጋሚ የሚፈጸሙትን የመጨረሻ ዘመን ዓበይት ባሕርያት እንደሚያሳይ ያስተምራሉ - ብዙ ሐሳዊ መሢሐች፤ ብዙ የእግዚአብሔር ፍርዶች፤ ወዘተ... ይኖራሉ ብለው ያስባሉ። በእነርሱ እምነት፤ የሺህ ዓመታቱ መንግሥት ቃል በቃል የማይፈጸም ሲሆን፤ የክርስቶስ በዓለም ላይ ለመፍረድ መምጣትና የዘላለማዊ መንግሥት ምሥረታ በማንኛውም ጊዜ ሊከሰት ይችላል። ይህ የቀድሞዎቹ ታላላቅ ክርስቲያኖች አቋም ሲሆን፤ ይህንኑ አቋም የሚይዙ ሰዎች በተምሳሌቶቹ አተረጓጎም ላይ እርስ በእርሳቸው አይስማሙም።

ሆኖም ይህ አመለካከት፤ የኢ-ሺህ ዓመታት ወይም ቅድመ-ሺህ ዓመታት አቋም ባላቸው ክርስቲያኖች ዘንድ በአብዛኛው ተቀባይነት ያለው ነው። እንደዚሁም ይኸው አመለካከት ባለፉት ትውልዶች መካከል ሰፊ ተቀባይነት አግኝቶ እንደ ነበረ የታወቀ ሲሆንም፤ በአሁኑ ጊዜ በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ግን እምብዛም የሚስተናገድ አይደለም።

3. ትንቢታውያን- በዚህ አቋም ዙሪያ የምናገኛቸው ወገኖች፤ በዮሐንስ ዘመን ስለነበሩ ሰባት ትክክለኛ አብያተ ክርስቲያናት ከሚናገረው ራእይ ምዕራፍ 1-3 በቀር፤ የተቀረው የራእይ መጽሐፍ ክፍል በሙሉ ኢየሱስ ክርስቶስ ከመመለሱ ጥቂት ቀደም ብሎ የሚሆነውን የመጨረሻ ዘመን ሁኔታ የሚያመለክተው ነው ሲሉ ያምናሉ። ይህን አቋም የሚከተሉ ሰዎች ራእይ 4-22 በትንሹ እስያ ለነበሩ አብያተ ክርስቲያናት ምንም ዓይነት ቀጥተኛ መልእክት እንደማያስተላልፍና ይልቁንም፤ በመጨረሻው ዘመን ስለሚፈጸሙ ከስተቶች ክርስቲያኖችን ለማሳወቅ የተሰጡ መሆናቸውን ይናገራሉ። በተጨማሪም ብዙዎቹ የዚህ አቋም አራማጆች፤ ትንቢቶቹ በመጨረሻው ዘመን ተፈፃሚነት አግኝተው እስካልተፈጸሙ ድረስ ሰዎች እነዚህን ምዕራፎች እንደማይረዱ ይገልጻሉ። እነዚህ ምሁራን ራእይ 4-22 የሚያመለክተው፤ ልክ ክርስቶስ በክብር ከመመለሱ ጥቂት ቀደም ብሎ የሚፈጸመውን ታላቅ መከራ እንደሆነ ይናገራሉ። ይህ የ7 ዓመታት ጊዜ፤ ሐሳዊ መሢሕ የዓለም ገዥ የሚሆንበትና የእግዚአብሔር ፍርድ በምድር ላይ የሚገለጽበት ወቅት ነው። ከዚያም ክርስቶስ ይመለስና የመጨረሻውን መንግሥት ይመሠርታል። ይህ አመለካከት፤ ራእዮችን በተቻለ መጠን ቃል በቃል ይተረጎማል።

የዛሬዎቹ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት፤ ከሁሉም በላቀ ስፋት የሚጋሩት የራእይ አተረጓጎም ግንዛቤ ይሺኛው ላይሆን አይቀርም። ይህም ሆኖ፤ ይህ አመለካከት ራእይ 4-22 ከዮሐንስ ዘመን ክርስቲያኖች ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት እንደሌለው ስለሚናገር፤ አንዳንድ ድክመቶች አሉበት።

24ኛ ጥያቄ፤ ከእነዚህ ሦስት አመለካከቶች አንተ ወይም ቤተ ክርስቲያንህ የምትከተለው የትኛውን ይመስልሃል? ካላወቅህ፤ የቤተ ክርስቲያንህን መሪ የመጨረሻውን ዘመን እንዴት እንደሚረዳው በመጠየቅ፤ የትኛውን የራእይ አጽም እንደሚይዝ ገምት።

ትክክለኛው አመለካከት የትኛው ነው? ሁሉም አመለካከቶች ችግሮች ስላሉበት፤ አንደኛውን ብቻ መምረጡ አዳጋኝ ነው። ምናልባትም ሮሐንስ ራእይን ለመተርጎም ከሁሉም የሚሻለው፤ የቀዳማውያንንና የትንቢታውያንን አመለካከት አቀናጅቶ ማየቱ ይሆናል። እግዚአብሔር ትንቢትን የሰጠው የመጽሐፉን እድምተኞች ለማበረታታትና ለማስተማር እንጂ፤ የወደፊት ክስተቶችን ለመግለጽ ብቻ እንዳልሆነ መግለጻችንን ታስታውሳለህ። ስለሆነም፤ የራእይ መጽሐፍ በሮሐንስ ዘመን የነበሩትን ክርስቲያኖች ለማበረታታት የተጻፈበትን ሁኔታ ለመገንዘብ መሞከር አለብን። ለምሳሌ፤ በኤፌሶን 6፡12 እንደተገለጸው ሁሉ ራእይ የተጻፈው ክርስቲያኖችን ስለ ሰይጣን ባሕርያት ለማስጠንቀቅ ነበር። ሰይጣን ክርስቲያኖችን የሚዋጋው ፊት ለፊት በመጋፈጥ ብቻ ሳይሆን፤ ለደትንና የሐሰት ትምህርትን ለማምጣት በዓለም መሪዎችና በዓለም ሃይማኖቶችም በኩል በመሥራት ነው። ይህ በዘመናችን የሚታይ ጉዳይ ነው። የዛሬዎቹ «አውራጆች» ወይም ክፉ መሪዎች፤ «የዚህ ዓለም አምላክ» ለሆነው ሰይጣን መሣሪያ በመሆን እንደሚያገለግሉት ከራእይ መጽሐፍ እንማራለን። እንደዚሁም በሮሐንስ ዘመንም ሆነ በእኛው ዘመን፤ እግዚአብሔር ሕዝቡ ለምሕረት ወደ እርሱ እንዲመለስ በመሻት፤ የተፈጥሮ አደጋዎችን የፍርድ መሣሪያዎች አድርጎ ይጠቀምባቸዋል። ሮሐንስ የኖረባቸውና የዛሬዎቹም የእኛ ዘመናት ተመሳሳይ ስለሆኑ፤ የራእይ ትምህርቶች ለእኛም የሚጠቅሙን ናቸው።

ራእይ የመጨረሻ ዘመን ትንቢቶችንም ያካትታል። በመጨረሻው ዘመን፤ ዓለሙን በሙሉ የሚገዛ ዋንኛው ክፉ ገዥ ይመጣል። ከዚያም ኢየሱስ ክርስቶስ ተመልሶ በዓለም ላይ ይፈርድና፤ አዲስ ሰማይና ምድር ያሉበት ዘላለማዊ መንግሥት ይመሠረታል።

የራእይ መጽሐፍ ዐበይት ትምህርቶች

በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ተደጋግመው የሚመጡ በርካታ ዐበይት አሳቦች ወይም ትምህርቶች አሉ። እነዚህ ዐበይት አሳቦች የመጽሐፉን አካል ለመመሥረት እንደ አጽም ተሰካክተው ቅርጽና ሕይወት ሰጥተውታል። ራእይን ለመረዳት፤ እነዚህን ዐበይት ትምህርቶች ልናውቅና በመጽሐፉ ውስጥ ሁሉ ልንለያቸው ይገባል። ከእነዚህ ዓበይት አሳቦች መካከል ጥቂቶቹን እነሆ፡-

1. ኢየሱስ ክርስቶስ

የራእይ መጽሐፍ ማዕከላዊ አትኩሮት በሮሐንስ፤ ወደፊት በሚደርሰው ክስተት፤ በሐሳዊ መሢሕ ወይም በፍርድ ዘመን ላይ አይደለም። ማዕከላዊ አትኩሮቱ (እምብርቱ) ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። መጽሐፉን ለሮሐንስ መስጠት ብቻ ሳይሆን፤ እንዳውም የመጽሐፉ ዐቢይ ትኩረት በኢየሱስ ላይ

በመሆኑ፤ ርእሱን «የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ» ብሎ መጥራቱ ከሁሉም የበለጠ ተመራጭነት ያለው ነው።

በዮሐንስ ዘመን የነበሩ ክርስቲያኖች የኢየሱስን በመስቀል ላይ መሞት፤ መንሣትና ማረግ የሚያስረዳውን ታሪክ ደህና አድርገው ያውቁ ነበር፤ በዚህ ጊዜ ኢየሱስ ምን እያደርገ ነው? የተስፋ ቃል የሰጠው መንግሥትስ የት አለ? እንደ ተስፋ ቃሉ ለምን «በቶሎ» አልተመለሰም? ቤተ ክርስቲያን እያደገች ስትሄድ፤ ስደትም እየጠጠረ ይመጣል። በተለይም የሮም መንግሥት ከፋት እየባሰበት ሂዶ ነበር። ንጉሡ ቂሣር አምላክ ስለሆነ መመለክ አለበት የሚለው አመለካከት ከቀድሞው በተጠናከረ መልኩ በመስፋፋት ላይ ነበር። ክርስቲያኖች ይህንን ትምህርት ለመቀበል ፈቃደኞች ሳይሆኑ ሲቀሩ፤ ስደት ይደርስባቸው ጀመር፤ የባሰ ስደትም እየመጣ ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ከቂሣር ይበልጣል? ወይስ ሥልጣን ሁሉ በታላቁ ቂሣር እጅ ይሆን? ክርስቲያኖች በእነዚህ ጥያቄዎች ይንገላቱ ነበር።

ዮሐንስ የኢየሱስን ማንነት፤ ከቂሣርም በላይ የጌቶች ጌታ እንደሆነ ከማሳየቱም፤ በመንግሥቱ ተመልሶ እንደሚገዛ በመግለጽ የክርስቲያኖቹን ጥያቄዎች መልሶአል። የወደፊቱ መንግሥት የክርስቶስ እንጂ፤ የዓለም ገዢዎች አይደለም፤ የክርስቲያኖች እንጂ፤ የማያምኑ ሰዎችም አይደለም። የእግዚአብሔርን ዙፋን በመመልከት በዚያ የሚደረገውን እንድንገነዘብና ከንዋኔዎችን ሁሉ እግዚአብሔር እንዴት በመቆጣጠር ላይ እንዳለ እንረዳ ዘንድ፤ የራእይ መጽሐፍ የሰማይ በሮችን ይከፍትልናል።

25ኛ ጥያቄ፤ የሚከተሉትን ጥቅሶች አንብብና የክርስቶስን ለሞችና መግለጫዎች በሙሉ አጤን። ሀ) ራእይ 1:5 (3 መልሶች)። ለ) ራእይ 1:13፤ በተጨማሪም ዳንኤል 7:13-14 አንብብ። ሐ) ራእይ 5:5 (2 መልሶች)። መ) ራእይ 5:6፤ 12። ሠ) ራእይ 19:7-9። ረ) ራእይ 19:11። ሰ) ራእይ 19:13። ሸ) ራእይ 19:16 (2 መልሶች)። ቀ) ራእይ 22:13 (3 መልሶች)። በ) ራእይ 22:16 (2 መልሶች)።

26ኛ ጥያቄ፤ ክርስቶስን በእነዚህ መንገዶች መመልከትህ፤ በእርሱ ላይ ምን ዓይነት የአመለካከት ለውጥ ሊያስከትልብህ ይችላል? በሥራዎችህና በዓላማዎችህ ላይ?

በራእይ ውስጥ ስለ ክርስቶስ የተሰጡትን መግለጫዎች እንደሚከተለው እንመለከታለን፡-

ሀ. እግዚአብሔር በአሁኑ ጊዜ የሚናገርበት የእግዚአብሔር ልጅ (ራእይ 1:1)- ከዚህ በፊት እግዚአብሔር በነቢያትና በሕግ በኩል የተናገረ ሲሆን (ዕብ. 1:1-2)፤ ክርስቶስ ከመጣበት ጊዜ ጀምሮ ግን፤ የእግዚአብሔር ሕያው ቃል በሆነው ልጁ አማካኝነት ይናገራል።

ለ. ኢየሱስ «የሰውን ልጅ የሚመስል» ነው። ሆኖም መሢሕ ለነበረውን በዘላለም መንግሥት ላይ ለሚገዛው ኢየሱስ እንደተሰጠ ልዩ ማዕረግ ያህል፤ በተመሳሳይ ሁኔታ ወደ ስብእናው አያመለከትም (ራእይ 1:13 እና ዳን. 7:13-14)።

ሐ. ኢየሱስ እያዋጋገሰ፤ እየነቀፈና እየመከረ፤ በአብያተ ክርስቲያናት መካከል የሚመላለስ የከበረው ክርስቶስ ነው (ራእይ 2ና 3)።

መ. ኢየሱስ የኃጢአትን ዋጋ ለመክፈልና በመሥዋዕቱ ኃጢአትና ለማስወገድ የመጣ፤ የታረደው በግ ነው (ኢሳ. 53:5-7፤ ዕብ. 9:26)። ከኃጢአትና ኃጢአትም በእኛ ላይ ከሚያስከትለው ፍርድ የሚያነጻጽና የሚያድነን እርሱ ነው።

ሠ. ኢየሱስ የሰዎችን ታሪክና በምድር ላይ የሚፈጸሙትን መለኮታዊ ፍርዶች ይቆጣጠራል። የታተመውን መጽሐፍ በመክፈት፤ ፍርድ የማስፈጸም መብት አለው (ራእይ 5:6፤ 9፤ 12)።

ረ. ኢየሱስ ነጭ ፈረስ እየጋለበ መጥቶ፤ በአርማጌዶን እርሱን ለመውጋት የተሰባሰቡትን ጠላቶች የሚያሸንፍ ድል-ነሺ ነው። እርሱ የይሁዳ ነገድ አንበሳ፤ የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ ነው (ራእይ 11-21)።

ሰ. ኢየሱስ ሙሽራው ለሆነው ቤተ ክርስቲያን የሰርግ በዓልና የመጎናጸፊያ አልባሳት የሚያዘጋጅ ሙሽራ ነው (ራእይ 19:7-9)።

ሸ. ኢየሱስ በምድር ላይ ለሺህ ዓመታት የሚገዛ፤ የይሁዳ ነገድ አንበሳ የሆነ ንጉሥ ነው (ራእይ 20:4)። እንዲሁም፤ በአዲስ ሰማይና አዲስ ምድር ውስጥ ለዘላለም ይነግሣል።

በ. ኢየሱስ በመጨረሻው በኃጢአተኞች ላይ በመፍረድ፤ እርሱ ከሚገኝበት ስፍራ ኃጢአትን ሙሉ ለሙሉ የሚያስወግድ ፈራጅ ነው (ራእይ 20:15፤ 21:8፤ 27)።

ተ. ኢየሱስ ሁሉንም ነገር አዲስና ፍጹም በማድረግ፤ ከሕዝቡ ጋር ለዘላለም የሚኖር ነው (ራእይ 21:5-7)።

ቸ. አልፋና አሜጋ፤ ፊተኛና ጳለኛ፤ የመጀመሪያና የመጨረሻ እንደመሆኑ፤ በቶሎ በመምጣት በታማኝነት የተከተሉትን የሚሸልም ዘላለማዊ አምላክ ነው (ዕብ. 9:28፤ ራእይ 22:12-13)።

27ኛ ጥያቄ፤ ክርስቲያኖች እነዚህን እውነቶች ማወቅ የሚያስፈልጋቸው ለምንድን ነው?

2. በነገር ሁሉ ላይ የእግዚአብሔር ቁጥጥር።

ምንም እንኳ ለራእይ መጽሐፍ የተለያዩ አተረጓጎሞች ቢኖሩም፤ የመጽሐፉን ዓቢይ አሳብና ዓላማ የሚገልጸውን ቁልፍ ሐረግ ልብ ማለቱ ጠቃሚ ነው። ይህም ቁልፍ ሐረግ «በዙፋኑ ላይ የተቀመጠው ጌታ» የሚል ነው። ቀደም ብለን እንደ ተመለከትነው፤ የመጽሐፉ ዋና አሳብ የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ ሲሆን፤ የመጽሐፉ ዓላማ ኃይሉንና በከስተቶች ሁሉ ላይ ያለውን ተቆጣጣሪነት በማሳየት፤ በስደት ውስጥ የሚያልፉትን አማኞች ማበረታታት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ በፍጥረታት ሁሉ፤ በዓለም ሕዝቦችና ታሪክ፤ ባለፈው፤ አሁን ባለውና ወደፊት በሚመጣው ሁሉ ላይ ሥልጣን አለው። ጌታችን በዙፋኑ ላይ ሆኖ ይገዛልና፤ እርሱንም የሚያሸንፍ ምንም ነገር የለም። ቀጥሎ የተመለከቱትን ልብ በል፡-

ሀ. በዙፋኑ ላይ የተቀመጠው ጌታ በዓለም ላይ የሚወርዱትን ፍርዶች ሁሉ ይቆጣጠራል (ራእይ 4-19)።

ለ. በዙፋኑ ላይ የተቀመጠው ጌታ ባልዳነት ሰዎች ላይ ይፈርዳል (ራእይ 20:11-15)።

ሐ. በዙፋኑ ላይ የተቀመጠው ጌታ ሁሉንም አዲስ ያደርጋል። ኃዘን፣ በሽታ፣ ሞት ወይም ኃጢአት የማይኖርባትን አዲስ ከተማ ይገነባል (ራእይ 21)።

መ. በአዲስ ምድርና አዲስ ሰማይ ከሚገኘው የእግዚአብሔር ዙፋን፣ የሕይወት ውኃ ይፈልቃል (ራእይ 22:1)።

ሠ. የእግዚአብሔርና የበጉ ዙፋን በአዲሲቱ ከተማ መካከል ይሆናል። አገልጋዮቹም በዚያ ለዘላለም እርሱን እያገለገሉ ይኖራሉ (ራእይ 22:3)።

28ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ዛሬ ይህ እውነት እንዴት ያበረታታል? ለ) ጌታ በሕይወትህ ዙፋን ላይ እንዲቀመጥ ፈቅደህለታል? ይህ በሕይወትህ የታየው እንዴት ነው?

29ኛ ጥያቄ፤ የሚከተሉትን ጥቅሶች በመመልከት፣ እግዚአብሔር ወደ ምድር የሚልካቸውን የተፈጥሮ አደጋዎች ዘርዝር። ራእይ 6 እና 16።

የራእይ መጽሐፍ እግዚአብሔር ነገሮችን ሁሉ እንደሚቆጣጠር በግልጽ ያሳያል። መጽሐፉን በጥንቃቄ ስናጠና፣ እግዚአብሔር የሚከተሉትን ነገሮች እንደሚቆጣጠር እንረዳለን፡-

ሀ. ተፈጥሮአዊ አደጋዎችን በፈቃዱ በዓለም ላይ ከማውረዱም፣ ይህን የምናየውን አጽናፈ-ዓለም ይቆጣጠራል።

ለ. ትእዛዛቱን የሚያስፈጽሙትን መንፈሳዊ የመላእክት ዓለም ይቆጣጠራል (ራእይ 7:1-2)።

ሐ. መንፈሳዊ የሰይጣንና የአጋንንትን ዓለም ይቆጣጠራል (ራእይ 2:10፤ 12:9-10)።

መ. የዓለምን ገዥዎችና ሕዝቦቻቸውን ይቆጣጠራል (ራእይ 17:12-14፤ 19:11-21)።

ሠ. በእግዚአብሔር ልጆች ሕይወት ላይ የሚመጡትን ስደቶችና መከራዎች ይቆጣጠራል (ራእይ 2:10)።

ረ. የሚቃወሙትን ኃይሎች ሁሉ በማጥፋትና አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር በመመሥረት፣ የዓለምን ታሪክና የታሪክን ፍጻሜ ይቆጣጠራል። (ራእይ 21:1)።

3. በሰይጣንና በእግዚአብሔር፣ በእግዚአብሔርና በዲያብሎስ ልጆች እንዲሁም በመልካምና በክፉ መካከል የሚደረግ ትግል።

መጽሐፍ ቅዱስ ሁለት ዓለማት፣ ማለትም በምድር ላይ በሥጋዊ ዓይናችን የምንመለከተው የሚታይ ዓለምና የማይታይ የመላእክትና

የመናፍስት ዓለም እንዳለ ያስተምረናል። በዚያ በማይታይ ዓለም ውስጥ የሚደረገው ምን ይሆን? በዓይናችን ልናየው የማንችለው ሰይጣን እኛን ለመዋጥ እንደ አንበሳ እያገላ እንደሚዞርና (1ኛ ጴጥ. 5:8) ትግላችንም ከሥጋዊ ሰዎችና ገዥዎች ጋር ሳይሆን፤ ዳሩ ግን ከመንፈሳዊ ፍጥረታት ጋር እንደሆነ የሚያስጠነቅቅ መልእክት ተሰጥቶናል (ኤፌ. 6:12 ተመልከት)።

ራእይ የዚህን የማይታይ ዓለም በር ይከፍትልናል። በዚህም በአንድ በኩል ሥልጣኑንና መንግሥቱን እያጣ ባለው ሰይጣንና ሥጋዊ ውድመትና ጥፋትን ለማድረስ ኃይልን በሚሰጣቸው አገልጋዮቹ (ማለትም በአውሬው...) እና በሌላም ወገን በእግዚአብሔር ሕዝቦች መካከል የሚደረገውን ትግል ያሳያል። ኢየሱስ በማይታየው ዓለም ላይ የሚቀዳጀውን የመጨረሻ ሙሉ ድል፤ እንደዚሁም የሰይጣንን፤ የመንፈሳዊና ሥጋዊ ተከታዮቹን ጥፋት እንመለከታለን።

30ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ይህንን መንፈሳዊ ትግል በሕይወትህ ያየኸው እንዴት ነው? ለ) ለክርስቲያኖች ኢየሱስ ሰይጣንንና እርሱን የሚከተሉትን ሁሉ እንደሚያጠፋ ማወቅ ማበረታቻ የሚሆነው እንዴት ነው?

4. የቅዱሳን ስደት

በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ሌላው ዓቢይ ትምህርት ስለ ስደትና ክርስቲያኖችም ስለ ስደቱ የሚሰጡት ምላሽ ነው።

31ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1:5፤ 1:9፤ 2:13 ተመልከት። ለእምነታቸው መከራ እንደተቀበሉ የተነገረላቸውን የተለያዩ ግለሰቦች ስም ዘርዝር።

ስደት የተለየ ነገር ሳይሆን፤ በአንድ ክርስቲያን ሕይወት ውስጥ የተለመደ ክስተት መሆኑን ከራእይ መጽሐፍ እንረዳለን። የስደቱ ደረጃ ከፌዝ እስከ ሞት ድረስ ሊለያይ ቢችልም፤ ሁልጊዜም ከስደት ነፃ መሆን አይቻልም። ዮሐንስ ስደት ለክርስቲያኖች የተለመደና የሚጠበቅ ጉዳይ የመሆኑን እውነታ በሚከተሉት መንገዶች ያሳያል፡-

ሀ. ሦስት ታሪካዊ ሰዎችን እንደ ምሳሌ በማቅረብ - ሀ) በፍጥሞ ደሴት በስደት ላይ የነበረው ራሱን ዮሐንስን (ራእይ 1:9)፤ ለ) ለእምነቱ የተሠዋው አንቲኳስን (2:13)፤ እንዲሁም ሐ) ለክርስቲያን እንዴት መከራ መቀበል እንደሚገባ ዓይነተኛ ምሳሌ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስን (1:5)።

ለ. ከሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት አብዛኞቹ (ኤፌሶን፤ ሰምርኔስ፤ ጴርጋሞን፤ ፊልድላፍያ) እንዴት መከራ እየተቀበሉ እንደ ነበር በማሳየት (ለምሳሌ፤ ሰምርኔስ - 2:9-10)።

ሐ. በቅዱሳንና በአውሬው መካከል የሚካሄደውን ጦርነት በራእይ በማሳየት። ይህንን ስደት የሚያመለክቱ ስድስት ራእዮች አሉ፡-

- 1) የሰማዕታት ነፍሳት ራእይ (6:9-11)
- 2) የ144,000 ሰዎች ራእይ (7:1-8፤ 14:1-5)።
- 3) በሰማዕትነት ያለፉት አሕዛብ ራእይ (7:9-11)።

4) የሁለቱ ምስክሮች ራእይ (11:1-12)።

5) የሴቲቱ፣ የዘንዶው የአውሬው ራእይ (12:1-17፤ 13:1-10)።

6) ከሞት የተነሡት ነፍሳት ራእይ (12:1-17፤ 13:1-10)።

የሐንሰ ክርስቲያኖች የሚሰደዱበትንም ምክንያት በግልጽ አሳይተዋል። የሚሰደዱት ባጠፉት አንዳች ነገር ምክንያት ሳይሆን፤ የእግዚአብሔር ቃል የሆነውን የኢየሱስ ክርስቶስን ወንጌል በመስበካቸው ነው (ራእይ 1:9፤ 3:8፤ 12:17)።

የሐንሰ ክርስቲያኖች በሰደት ጊዜ እንዴት ለሰደቱ ምላሽ መስጠት እንዳለባቸው ገልጾአል። በመሆኑም፡-

ሀ. ስደት የሚያስከትልባቸው ቢሆንም እንኳ፤ ስለ ኢየሱስ መመስከራቸውን መቀጠል ነበረባቸው። ስደትን እንደተቀበሉ ተደርገው በምሳሌነት የቀረቡት ሁሉ፤ በምስክርነታቸው እንደተሰደዱ ተመስክሮላቸዋል።

ለ. ለኢየሱስ ክርስቶስ በታማኝነት መጽናት ነበረባቸው። ይህም በምስክርነታቸው ታማኝ መሆንና በተጨማሪም በቃልም ሆነ በተግባር እርሱን አለመካድ ማለት ነው። ለክርስቲያን ከሁሉም የሚልቀው ቁም-ነገር ከስደት ማምለጫ መንገድ ማግኘቱ ሳይሆን፤ እስከ ሞት ድረስ እንኳ ቢሆን፤ ለእምነታቸው በታማኝነት መጽናት ነው።

ሐ. መጽናት ነበረባቸው - ስደት የማይቀር ጉዳይ ሲሆን፤ የሰይጣንና የተከታዮቹ የመጨረሻ ሽንፈት አይቀሬ ነው፤ ስለሆነም፤ ክርስቲያኖች እስከ መጨረሻው ድረስ ለእምነታቸው መጽናት ነበረባቸው። በመንፈሳዊ ሁኔታ የዘላለም ሕይወት እንደሚኖራቸውና አሳዳጆቻቸው ደግሞ ለዘላለማዊ ቅጣት እንደሚዳረጉ የተረጋገጠ ስለሆነ፤ ሥጋዊ ሞት ሽንፈት አልነበረም (ራእይ 6:9-11)።

መ. በአሳዳጆች ላይ ድል የማግኘት መንገድ ተቃውሞ፤ ሽሽት፤ ወይም ከሕደት ሳይሆን፤ በታማኝነት ጸንቶ መሞቱ ነበር። ጠላትን የሚያሸንፉት ለእምነታቸው የሚሞቱ ሰዎች ናቸው (12:11)። ጠላት ሊገድል የሚችለው ሥጋን ብቻ ሲሆን፤ ለኢየሱስ ክርስቶስ ታማኞች ሆነው በመጽናት የሚሞቱ ሰዎች ዘላለማዊ ሕይወትና ዘላለማዊ ሽልማት እንደሚያገኙ ዋስትና ተሰጥቶአቸዋል። እንዲሁም፤ የእግዚአብሔርን ልጆች በመግደል ተጠያቂ የሆኑት ሰዎች ዘላለማዊ ሞትና ዘላለማዊ ቅጣት እንደሚያገኙ ተረጋግጦአል። እግዚአብሔር በስደት ውስጥ ለሚገኙ ሰዎች አንድ ቀን እንደሚበቀልላቸው የተስፋ ቃል ገብቶላቸዋል። እግዚአብሔር በበደለኞች ላይ ይፈርዳል (ራእይ 18:20-24፤ 19:1-2)።

በመከራ የሚጸና፤ እስከ ሞት ድረስ ለክርስቶስ ያለውን ምስክርነትና የአምልኮ ንጽሕና የሚጠብቅ አማኝ የማታ ማታ ድልን ይጎናጸፋል። እግዚአብሔር ከፋትን ሁሉ በማሸነፍ፤ ከልጆቹ ጋር የሚዋጉትን ይቀጣል። እንዲሁም፤ እግዚአብሔር ቅዱሳንን ለታማኝነታቸው ይሸልማቸዋል። በስደት

ጊዜ የምንጋፈጠው ጊዜያዊ ሥቃይ፤ በሰማይ ከተዘጋጀልን በረከት ጋር ሲወዳደር ከምንም አይቆጠርም (2ኛ ቆሮ. 4:16-18ን ተመልከት)።

32ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ይህንን ስደት በሕይወትህ የተለማመድኸው እንዴት ነው? ምን ምላሽ ሰጠህ? ለ) ይህን የስደት ትምህርት ክርስቲያኖች ለመስማት የማይፈልጉት ከምን አንጻር ነው? ሐ) ክርስቲያኖች መከራ በሚቀበሉበት ጊዜ፤ እነዚህን እውነቶች ማስታወስ የሚያስፈልጋቸው ለምንድን ነው? መ) ብዙ ክርስቲያኖች በራእይ እንደተጠቀሱት መከራ በመቀበል ፈንታ፤ ከስደት ለመሸሽ የሚፈልጉባቸውን መንገዶች ዘርዝር።

5. የወደፊት ቤታችን የሆነው የሰማዩ ክብር

ኢየሱስ የምንኖርበትን ስፍራ እንደሚያዘጋጅ የተስፋ ቃል ስለ ሰጠበት የወደፊት ቤታችን ከመግለጹም በተጨማሪ (ዮሐ.14:1-2)፤ ዮሐንስ የሰማይን እውነተኛነትና ክብር በተምሳሌቶች አማካኝነት አሳይቶናል። ዕንቁዎች፤ የወርቅ መንገዶች፤ ለሕዝብ መፈወሻ የሚያገለግሉ ዛፎች፤ ወዘተ... ሁሉ የወደፊት ቤታችን ምን እንደሚመስል የሚገልጹ ናቸው። በአእምሮአችን ከምናስበው ከማንኛውም ነገር የላቀ የሚደነቅ ስፍራ ነው። የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑትም ሁሉ ወደዚያው እያዘገመ ይገኛሉ።

የሚያሳዝነው እውነታ ግን፤ አብዛኛዎቹ ክርስቲያኖች ለጊዜያዊና ምድራዊ ቤታቸው እጅግ ስለሚጨነቁ፤ ስለ ሰማያዊው ቤት ከማሰብም ሆነ ለዚያው ስፍራ ራሳቸውን ከማዘጋጀት ይቆጠባሉ። ኢየሱስ ክርስቶስ፤ «ብልና ዝገት በሚያጠፉት ሌቦችም ቆፍረው በሚሠርቁት ዘንድ ለእናንተ በምድር ላይ መዝገብ አትሰብስቡ፤ ነገር ግን ብልም ዝገትም በማያጠፉት ሌቦችም ቆፍረው በማይሠርቁት ዘንድ ለእናንተ በሰማይ መዝገብ ሰብስቡ፤ መዝገብህ ባለበት ልብህ ደግሞ በዚያ ይሆናልና» በማለት አስጠንቅቆናል (ማቴ. 6:19-21)።

33ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በርካታ ክርስቲያኖች ከሰማያዊ መዝገብ በላይ ምድራዊ መዝገብ የሚሰበስቡባቸውን መንገዶች ዘርዝር። ለ) ክርስቲያኖች ሰማያዊ መዝገብ መሰብሰብ የሚችሉባቸውን መንገዶች ዘርዝር።

6. የኃጢአተኞች ፍርድ

የራእይ መጽሐፍ፤ ክርስቲያኖችን የሚያበረታታ ብቻ ሳይሆን፤ ክርስቲያን ላልሆኑ ብዙ ሕዝቦችና ወገኖች ሁሉ ጠንካራ ማስጠንቀቂያ የሚሰጥ መጽሐፍ ነው። እግዚአብሔር በምድር መንቀጥቀጥ፤ በድርቅና በራብ፤ ወዘተ... መልክ በምድር ላይ የፍርድ ማስጠንቀቂያዎችን ባለማቋረጥ ይልካል። ብዙዎቹ እነዚህ መቅሰፍቶች ሰዎችን ወደ እግዚአብሔር ለመመለስ የተዘጋጁ መሆናቸውንም ሆነ ከእግዚአብሔር ምሕረት የተነሣ ስለመድረሳቸው አይገነዘቡም። የዮሐንስ ራእይ ግን በአብዛኛው ሰዎች የእግዚአብሔርን ማስጠንቀቂያዎች ችላ ብለው የሚመላለሱበትን አሳዛኝ ሁኔታ ያሳያል። ንስሐ ገብቶ እርሱን በማክበር ፈንታ እግዚአብሔርን ይሰድቡታል (ራእይ 16:8-9)።

እግዚአብሔር አንድ ቀን በመጨረሻ ፍርድ እንደሚገለጥ ከራእይ እንረዳለን፤ እርሱም ከሰይጣን ጀምሮ ኃጢአትን ሁሉና፤ ሕዝቦችንም በማጣቃለል ይቀጣና በግለሰቦች ላይ ብያኔ ይሰጣል። ከኃጢአታቸው ተመልሰው እግዚአብሔርን የማያከብሩና ለኃጢአታቸውም የልጁ የኢየሱስ ክርስቶስን መሥዋዕት የማይቀበሉ ሰዎች፤ በሁለተኛው ሞት ፍርድ ይዳኛሉ፤ ይህም ዘላለማዊ ኩነት ነው (ራእይ 21:8)። ለማያምኑ ሰዎች ከምናቀርበው ምስክርነት ከፊሉ የራእይ መጽሐፍ የሚለውን መናገርና በኢየሱስ እስካላመኑ ድረስ የተኮነኑ መሆናቸውን ማሳየት ሊሆን ይገባል።

34ኛ ጥያቄ፤ የራእይን መጽሐፍ ስድስት ዓበይት ትምህርቶች ክልስ። ዛሬ ክርስቲያኖች እያንዳንዳቸውን ትምህርቶች ማወቅና መረዳት የሚያስፈልጋቸው ለምንድን ነው?

አምስተኛ ቀን፡- የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስና ለሳምንታዊ ውይይት ዝግጅት ይሆንህ ዘንድ የመወያያ ጥያቄዎችን ተመልከት።

ሳምንታዊ ስብሰባ

1. ሳምንታዊ የአምልኮ ጊዜ
2. ጸሎት
3. የትምህርቱ ክልስ
4. የውይይት ጊዜ

ሀ. 1) የራእይ መጽሐፍ የተጻፈባቸው ዓበይት ምክንያቶች የትኞቹ ናቸው? 2) በራእይ ውስጥ የሚገኙ ዓበይት ትምህርቶች የትኞቹ ናቸው? 3) ዛሬ እነዚህን ዓበይት አሳቦች ወይም ትምህርቶች በቤተ ክርስቲያንህ የሚገኙ ክርስቲያኖች ማወቅና ከሕይወታቸው ጋር ማዛመድ ለምን እንደሚያስፈልጋቸው ተወያዩ።

ለ. 1) በትንቢት ላይ የሚሰነዘሩትን ሦስት የተለያዩ አመለካከቶች ዘርዝር። 2) የራእይ መጽሐፍ የተተረጎመባቸውን አምስት የተለያዩ መንገዶች ዘርዝር። 3) ጥቅማቸውንና ጉዳታቸውን በመግለጽ፤ የተለያዩ የአተረጓጎም ዓይነቶችን እወዳድር። 4) የትኛውን ትመርጣለህ? ለምን?

ሐ. 1) ትንቢትን ማጥናት ለምን ይጠቅማል? 2) የራእይን መጽሐፍ በተሳሳተ መልኩ መተርጎም የሚያስከትለው አደጋ ምንድን ነው?

መ. 1) በዮሐንስ ዘመን ክርስቲያኖች ይጋፈጡ የነበሩትን ስደት ግለጽ። 2) ያጋጠማቸው ፈተናና ከዚህም የተነሣ የጠየቁት ጥያቄ ምን ነበር? 3) የራእይ መጽሐፍ ስለ ስደት የሚያስተምረን ጠቃሚ እውነት ምንድን ነው? 4) የዛሬው የእኛ ዘመን ሁኔታ ከዮሐንስ የሚመሳሰለውና የሚለያየው እንዴት ነው? 5) የስደትን ጥቅምና ጉዳት በማስመልከት ተወያዩ። ስደትን በመጽሐፍ ቅዱስ ገጸ-ባሕርያት፤ እንዲሁም በግል ሕይወትህና በቤተ ክርስቲያንህ ሕይወት ውስጥ ለውጥ ለማስከተል እግዚአብሔር የተጠቀመው እንዴት ነው?

ሠ) 1) ዛሬ በርካታ ክርስቲያኖች በምድራዊ መዝገብ ላይ በጣም በማተኮር ሰማያዊውን መዝገብ የሚዘነጉት እንዴት ነው? 2) የራእይ መጽሐፍ ክርስቲያኖች በሰማያዊ እውነታዎች ላይ እንዲያተኩሩ የሚያበረታታው እንዴት ነው? 3) የራእይ መጽሐፍ የእግዚአብሔርን ቁጥጥር፣ ማለትም በዘላለማዊ ዙፋን የመቀመጡን እውነታ የሚያሳየው እንዴት ነው? 4) ክርስቲያኖች ኢየሱስ የሕይወታቸው ንጉሥ መሆኑን እንዴት ማሳየት አለባቸው? 5) ክርስቶስን በሕይወታቸው ዙፋን ላይ ለማንገሥ፣ ክርስቲያኖች ምን ምን እርምጃዎችን ሊወስዱ ይገባል?

5. ጸሎት።

ትምህርት አሥራ አምስት

ራእይ 1

የመጀመሪያ ቀን፡- ራእይ 1:1-3

1ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ዛሬ በኢትዮጵያ ውስጥ ከእግዚአብሔር ዘንድ ራእይ ተቀብያለሁ የሚሉ ሰዎች አሉ? ለ) እነዚህ ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያላቸው ተቀባይነት ምን ያህል ነው? የሚናገሩትንስ የሚያዳምጧቸው ያምናሉ ወይስ ይጠራጠሩዋቸዋል? ሐ) እነዚህ ሰዎች የሚናገሩት ቃል ከእግዚአብሔር ዘንድ የተላከ መሆኑን አለመሆኑን እንዴት እንፈትነዋለን? (1ኛ ዮሐ. 4:17 ተመልከት)።

መጽሐፍ ቅዱስ፡ ከክርስቶስ መልእክት እንደተቀበሉ የሚናገሩትን ሰዎች በጥንቃቄ እንድንመረምር ያስጠነቅቀናል። የሚናገራቸው መንፈስ ቅዱስ እንጂ ሰይጣን አለመሆኑን ለማረጋገጥ፡ «መንፈሳቸውን» መመርመር አለብን። ሰይጣን ሁልጊዜም እንደ ጠንቋይ ባሉት ተከታዮቹ አማካኝነት ሲናገር ኖሯል። እንዲሁም የማታለል ጌታ ነውና፣ የእግዚአብሔርን ድምፅ የሚሰሙትን ሰዎች ለማሳት ይፈልጋል። ሰይጣን በእባብ መልክ ተገኝቶ የእግዚአብሔርን ቃል እንደ ለወጠና ሔዋንን እንዳታለለ ሁሉ፣ ዛሬም እኛን ለማታለል ይፈልጋል። ብዙውን ጊዜም ይህንን የሚያደርገው «እግዚአብሔር ሲናገር ሰምተናል» በሚሉ ሰዎች መሣሪያነት በመጠቀም ነው። በእስራኤል ዘመን ከእግዚአብሔር ዘንድ ቃል ሳይቀበሉ ተቀብለናል ብለው የሐሰት ነቢያት እንደተነሡ ሁሉ (ኤር. 5:30-31፤ 6:13-15)፤ ዛሬም የሐሰት አስተማሪዎች በምድራችን ላይ ደፋ ቀና በማለት ላይ ይገኛሉ። መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይዘት የሌለውን መልእክት እየሰበኩና ሰዎችን ደስ ለማሰኘት እየጣሩ ከሚመጡ ሰዎች እንድንጠበቅ አዲስ ኪዳን አስጠንቅቆናል (2ኛ ጴጥ. 2)። ለእግዚአብሔር ክብር የሚናገሩትንና በሰይጣን መሣሪያነት ለማታለል የሚናገሩትን ለይቶ ለማወቅ፣ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ታላቅ ጥበብና ማስተዋል ያስፈልጋቸዋል።

የእግዚአብሔርን ቃል እንናገራለን የሚሉ ሰዎች ከእግዚአብሔር ወይም ከሰይጣን ስለ መላካቸው ለመረዳት፣ አራት ዓባይነት ምርመራዎችን ልናቀርብላቸው ይገባል፡-

1. የግብረገብ ፈተና - ስለ እግዚአብሔር እንደሚናገር እየገለጸ ዳሩ ግን፥ በተከታታይና በግልጽ ከወንጌሉ አስተምህሮዎች የተለየ ሕይወት የሚመራ ሰው በምንም ዓይነት የእግዚአብሔር ቃል አቀባይ ሊሆን አይችልም። እግዚአብሔር የሚናገረው ሕይወታቸውን በቅድስና ለእርሱ ባስረከቡትና ለእርሱ በመታዘዝ በሚኖሩ ሰዎች አማካኝነት ነው።

2. የትክክለኛነት ፈተና - የእግዚአብሔር ቃል እውነትና የማይለወጥ እንደ መሆኑ፥ ቃሉ አስቀድሞ ከተናገረው ጋር ሊቃረን አይችልም። ስለሆነም፥ እግዚአብሔር በአንድ ሰው በኩል በሚናገርበት ጊዜ፥ ያ ሰው የሚናገረው ቃል፥ ዘላለማዊ፥ የማይለወጥና እንከን አልባ ከሆነ፥ ከመጽሐፍ ቅዱስ ግልጽ ትምህርት ጋር ሁልጊዜም መስማማት አለበት። የእግዚአብሔር ቃል ለእውነት የሚቀርቡትን አባባሎች ሁሉ የምንበይንበት መመዘኛ ነው። ዛሬ ሰዎች ከእግዚአብሔር እንደተቀበሏቸው አድርገው የሚያቀርቧቸው ማናቸውም ቃላት፥ የተጻፈውን የእግዚአብሔርን ቃል ማለትም የመጽሐፍ ቅዱስን ያህል ሥልጣን የላቸውም። ከእግዚአብሔር ቃል ጋር የማይስማማ ሆኖ ከተገኘ፥ ከእግዚአብሔር ዘንድ ላለመምጣቱ እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን። አንድ ሰው ብድግ ብሎ ከእግዚአብሔር ዘንድ ቃል እንደተቀበለ ቢናገርና የሚናገረው ግን ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር ባይስማማ፥ የመልእክቱ ምንጭ እግዚአብሔር ሳይሆን ሰይጣን ነው ማለት ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በእግዚአብሔር ቃል እውቀት ላይ መመሥረት ከሚያስፈልጋቸውም ምክንያቶች አንደኛው ይኼው ነው። የተጻፈውን የእግዚአብሔርን ቃል ደህና አድርገው ካላወቁ፥ ሰዎች ከእግዚአብሔር ዘንድ «ቃል» ተቀብለናል በሚሉበት ጊዜ፥ መልእክት የተባለውን ለመፈተን ይላናቸዋል።

3. የክብር ፈተና - እውነተኛ የእግዚአብሔር ቃል ይዞ የሚመጣ ሰው ከቶውንም ለራሱ ክብር ለማግኘት አይጣጣርም። እግዚአብሔርን ብቻ ለማስከበር ይጥራል። አንድ ሰው ከእግዚአብሔር እንደ ተላከ ቢናገርና «ለመንፈሳዊነቱ» ወይም ልዩ ሰው ለመሆኑ ዝናው እንዲታወቅ የሚሞክር ከሆነ፥ ከእግዚአብሔር ዘንድ መልእክት እንዳልተቀበለ እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን። እግዚአብሔር ክብሩን ለሰው አይሰጥም (ኢሳ. 42፡8)። ተአምራት ቢሆኑ፥ ትንቢቶች ቢሆኑ፥ ወይም ልሳናት፥ ክብሩ የሚሰጠው በግልጽ ለእግዚአብሔር እንጂ ለሰው አይደለም። በዚህ መልኩ እስካልተፈጸመ ድረስ ግን፥ ሰይጣን በዚህ ጉዳይ እምብርት ላይ እንደ ሰፈረ እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን።

4. የፍጻሜ ፈተና - የትንቢት ቃል እንዳላቸው ለሚናገሩ ሰዎች አንድ የመጨረሻ ፈተና አለ። እግዚአብሔርም ሆነ ሰይጣን የወደፊቱን ሊተነብዩ ይችላሉ። አንዳንድ ጠንቋዮችም እንኳ ወደፊት የሚሆነውን የመተንበይ አስደናቂ ችሎታ አላቸው። በእግዚአብሔር ሕዝቦችና በሰይጣን ቃላት መካከል የሚገኘው ዓቢይ ልዩነት፥ የእግዚአብሔር ትንቢቶች ሁል ጊዜም ሙሉ ለሙሉ ሲፈጸሙ፥ የሰይጣን ግን በከፊል ብቻ መፈጸሙ ነው። ሰውየው የሚተነብየው ነገር ልክ እንደተናገረው በትክክል ካልተፈጸመ፥ እግዚአብሔር ለዚህ ሰውም ሆነ በእርሱ በኩል እንዳልተናገረ እናውቃለን። የእግዚአብሔር ቃል ሁልጊዜም እርሱ እንደ ተናገረው ይፈጸማል።

እግዚአብሔር ሊዋሽ ስለማይችል፣ የሚሰጣቸው የተስፋ ቃሎች ሁልጊዜም ይፈጽማሉ። የእግዚአብሔርን ቃል እንደሚያስተላልፉ የሚናገሩት ሰዎች ቃላት፣ በክፊል ብቻ ቢፈጸሙ ወይም፣ ጭራሹንም ባይፈጸሙ፣ ሁልጊዜ ባይፈጸሙ የቃሉ ምንጭ ሰይጣን እንጂ እግዚአብሔር እንዳልሆነ እንረዳለን። በብሉይ ኪዳን የነቢይ ነቢይነቱ የሚረጋገጠው በቃላቱ ፍጻሜ እንደሆነ ተነግሮናል። አንድ ሰው ከእግዚአብሔር እንደተላከ ቢናገርና፣ ዳሩ ግን ቃሉ ሳይፈጸም ቢቀር፣ እስራኤላውያን እንደ ሐሰተኛ ነቢይ በድንጋይ እንዲገድሉት ታዝዘዋል (ዘጸ.18:2-22)።

ከእግዚአብሔር «ቃል» ተቀብያለሁ ስንል እውነት ያልሆነ ነገር እንዳንናገር ትልቅ ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። እንዲሁም እንደዚህ የሚሉትን ሰዎች ንግግርና ተግባር በጥንቃቄ መመርመር አለብን። በእንግድነት የመጣ ሰው ካለ ሕይወቱን ሳናውቅና በመድረኩ ላይ ቆሞ የሚናገረውን አስቀድመን ሳናውቅ፣ በአብያተ ክርስቲያናትን ጉባዔ ላይ እንዲሰብክ ማድረግ የለብንም። ከእግዚአብሔር እንደተላኩ የሚናገሩ ሰዎች መልእክታቸውን ለሕዝብ ከማስተላለፋቸው በፊት «መፈተኑ» የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ልዩ ኃላፊነት ነው። ይህም ካልሆነ፣ ማኅበረ ምእመናኖቻችን ከእውነት ለሚያርቅ የሐሰት ትምህርት አሳልፈን እንሰጣለን።

2ኛ ጥያቄ፤ «የትንቢት መልእክት» እንደተቀበለ የሚናገር ሰው አጋጥሞህ ያውቃል? ሀ) ከመናገሩ በፊት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እንዴት ፈተኑት? ለ) ከላይ የተዘረዘሩት አራት ፈተናዎች በሰውየው ላይ የተሞከሩት እንዴት ነበር? ሐ) ከሰማሃቸው የትንቢት ቃላት አስፈላጊዎቹን በምሳሌነት ዘርዝር። መ) ለቤተ ክርስቲያን የማይጠቅሙና በተቃራኒ ጎጂ ሊሆኑ የሚችሉትንም እንዲሁ ዘርዝር።

በዚህ መግቢያ፣ ዮሐንስ «የእግዚአብሔርን ቃል» እንደሚናገር ሰው የመላኩን እውነት ለመመሥረት ይፈልጋል። መልእክቱን የሚቀበሉ ሰዎች፣ መንፈሳዊ መሪያቸውና በሕይወት የሚገኝ የመጨረሻ ሐዋርያ በመሆኑ፣ በሚገባ ያውቁታል። ዮሐንስ እነዚህ የእርሱ ቃላት ሳይሆኑ፣ ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀጥታ እንደመጡ በጥንቃቄ ይገልጻል። በመጽሐፉ ሁሉ በተደጋጋሚ፣ እርሱ የተናገረው ነገር እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳን አስቀድሞ ከገለጸው ጋር አንድ ዓይነት መሆኑን አስረድቷል።

በመጀመሪያው የመግቢያው ትምህርታችን እንደተመለከትነው፣ የፊእይ መጽሐፍ ዓላማ፣ ወደፊት የሚፈጸመውን በማሳየትና ሁሉንም በመቆጣጠር ላይ የሚገኘው እግዚአብሔር እንጂ ሰው እንዳልሆነ በመግለጽ፣ በስደት የሚሠቃዩትን አማኞች ማበረታታት ነው። እግዚአብሔር ዕቅድ ስላለው፣ ዓላማዎቹን በሰዎች ጉዳዮች ውስጥ ይፈጽማል። የፊእይ መጽሐፍ፣ የእግዚአብሔርን ሥራና ዕቅድ ወደ ፍጻሜ ስለመድረሱ የሚያሳየንና የእግዚአብሔርንና የሰዎችን ግንኙነት በመጨረሻ ላይ በከፍተኛ ደረጃ መቋቋሙን የሚያሳይ ነው። በዚህ መጽሐፍ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኝ ማንኛውም ትንቢት፣ የተስፋ ቃልና ቃል ኪዳን ሁሉ ፍጻሜውን

ያገኛል። በዘፍጥረት የነገሮችን ሁሉ ጅግሬ ስንመለከት፤ በራእይ ደግሞ የነገሮችን ሁሉ ፍጻሜ እናገኛለን።

3ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1 አንብብ። ኢየሱስ ክርስቶስ ከእግዚአብሔር አብ ጋር ስላለው ግንኙነት፤ ስለ ባሕርይ፤ ተግባሩ፤ ወዘተ... በክፍሉ የተጠቀሱትን እውነቶች ዘርዝር።

4ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1:1-3 አንብብ። ሀ) የራእይ መጽሐፍ ማዕከላዊ እውነት ምንድን ነው? ይህ እውነት ምን ወይስ ማን ነው? ለ) የእግዚአብሔር ቃል ከእርሱ ወደ ዮሐንስ የደረሰባቸውን ደረጃዎች ዘርዝር። ሐ) ዮሐንስ ተመልክቻለሁ የሚላቸው ሁለት ነገሮች ምንድን ናቸው? መ) ብፁዕ የተባለው ማን ነው?

1. የዮሐንስ ራእይ መግቢያ (1:1-3)

ሀ. የራእይ ዋንኛ ምንጭ - ኢየሱስ ክርስቶስ (1:1)

ዮሐንስ በመጽሐፉ መጀመሪያ ላይ፤ የራእይን መጽሐፍ መልእክት እንዴት እንደተቀበለ ለመግለጽ ጥንቃቄ አድርጓል። ሰዎች ራሱ የፈጠረው ታሪክ ሳይሆን፤ በቀጥታ ከኢየሱስ ክርስቶስ የመጣ መልእክት መሆኑን እንዲያውቁ ፈልጎ ነበር።

ዮሐንስ መጽሐፉን «የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ» በማለት ርእስ ሰጥታል። «ራእይ» «ቀደም ሲል ተሰውረው ወይም ምሥጢር ሆነው የቆዩትን እውነቶች መግለጽ» የሚል ትርጉም ያለው ለየት ያለ ቃል ነው። ይህም እግዚአብሔር ለዮሐንስ እስካሳየበት ጊዜ ድረስ ከሰው ልጆች ጠብቆ ያቆየው የእውነት መገለጥ ነው።

ምንም እንኳ ሰዎች የእግዚአብሔር ቃል አስተማሪዎች የቃሉን «ምሥጢራት» እንደሚገልጹላቸው ቢናገሩም፤ መጽሐፍ ቅዱስ ግን ስለ ቃሉ የሚያስረዳን ከዚህ በተለየ መልኩ ነው። ምሥጢራቱ ያሉት ከእግዚአብሔር ዘንድ እንጂ ከቃሉ አይደለም። የእግዚአብሔር ቃል የእነዚያ ምሥጢራት መግለጫ ነው። አንድ ሰባኪ ወይም አስተማሪ በሚያስተምርበት ጊዜ ሰውር ምሥጢራትን መግለጹ ሳይሆን፤ ጻሩ ግን እግዚአብሔር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የገለጸልንን ምሥጢራት ማብራራቱ ነው።

«የኢየሱስ ክርስቶስ» የሚለው ሐረግ በግሪክ ቋንቋ በሦስት የተለያዩ መንገዶች ሊተረጎም ይችላል። ሀ) መጽሐፉ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሚናገር፤ ለ) በኢየሱስ ክርስቶስ እንደተሰጠ፤ ወይም ሐ) የኢየሱስ ክርስቶስ ንብረት እንደ ሆነ ሊያመለክት ይችላል። ሦስቱም አተረጓጎሞች ለዚህ ዓውድ ተስማሚዎች ሲሆኑ፤ ምናልባት ዮሐንስም የሚያመለክተው ሦስቱም ይሆናል። በራእይ ውስጥ ኢየሱስ ማዕከላዊ እውነት ስለሆነ፤ ይህ ስለ እርሱ የተጻፈ መጽሐፍ ነው እንላለን። እንዲሁም፤ ለዮሐንስ ያቀበለው እርሱ ስለሆነ፤ የኢየሱስ ንብረት ብሎም በእርሱ አማካኝነት የተሰጠ ራእይ ነው።

ዮሐንስ ይህንን ራእይ እንዴት እንደተቀበለ በጥንቃቄ ይገልጻል። በመጀመሪያ፤ ለኢየሱስ የሰጠው እግዚአብሔር ስለሆነ፤ ምንጩ እግዚአብሔር

አብ እንደሆነ ይናገራል። እግዚአብሔር የነገሮች ሁሉ ዋንኛው ምንጭ ነው። የወደፊቱን የሚቆጣጠረውና ምን መቼ እንደሚፈጸም የሚወስነው እርሱ ነው (ማቴ. 24:36ን ተመልከት)።

ሁለተኛ፡ እግዚአብሔር ራእዩን ለኢየሱስ ክርስቶስ ሰጠው። ምንም እንኳን ራእዩ የሚናገረው የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ ስለሆነው ኢየሱስ ቢሆንም፤ ኢየሱስ ሁልጊዜም ከእግዚአብሔር አብ ሥር እንደሚገኝ መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል።

ሦስተኛ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ራእዩን ለመልአክ ሰጠው። በመላው በራእይ መጽሐፍ ውስጥ፡ አንዳንድ ጊዜ ኢየሱስ በቀጥታ ለዮሐንስ የሚናገርበት ሁኔታ ቢኖርም (ራእይ 1:17-20)። ዮሐንስ ከተመለከታቸው ነገሮች አብዛኛው በመልአኩ አማካኝነት የተብራራለት ነው (ራእይ 10:9፤ 17:1-3)።

አራተኛ፡ መልአኩ ራእዩን ለዮሐንስ ሰጠው። ብዙዎቹን ዮሐንስ በቀጥታ የተመለከታቸው ሲሆን፤ ጻዱ ግን አንዳንድ ጊዜ መልአኩ ዮሐንስን ወደ ተወሰኑ ስፍራዎች ይወስደውና ያሳየዋል፤ ማብራሪያም ይሰጠዋል። በራእይ መጽሐፍ ውስጥ መላእክት ከፍተኛ ሚና አላቸው። ከ66 ጊዜያት በላይ የተጠቀሱ ሲሆን፤ እግዚአብሔርን ሲያመልኩ፤ ቃሉን ሲገልጹ፤ እንዲሁም በምድር ላይ የእግዚአብሔርን ፍርድ ሲያስፈጽሙ ይታያል።

አምስተኛ፡ ዮሐንስ ራእዩን በመጻፍ፤ በዛሬዋ ምዕራባዊት ቱርክ ወደሚገኙ ሰባቱ የትንሹ እስያ አብያተ ክርስቲያናት ልኳል (ራእይ 1:11)። ምንም እንኳን እነዚህ ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት ራእዩን በመጀመሪያ ከዮሐንስ ቢቀበሉም፤ በዋናነት በእያንዳንዱ ትውልድና ነገድ ውስጥ ለሚገኙ ክርስቲያኖች፤ ማለትም የእግዚአብሔር «ባሪያዎች» የተሰጠ ነው። «ባሪያዎች» የሚለውን ቃል ዮሐንስ ክርስቲያኖችን ለመግለጽ አብዝቶ ከሚጠቀምባቸው ቃላት አንደኛው ሲሆን፤ ከ11 ጊዜ በላይ ተጠቅሶ ይገኛል። ይህም አገልጋይ ብቻ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር ፈጣሪያችንና ከጋጢአታችን ያነጻን መሆኑን በማሳየት፤ ትእዛዛቱን ለመፈጸም እንደ ባሪያዎች ከፊቱ እንደምንቆም ያሳያል።

5ኛ ጥያቄ፤ ሀ) የእግዚአብሔር ሕዝቦች ብዙውን ጊዜ የእግዚአብሔር ባሪያዎች እንደሆኑ የምናስበው ለምንድን ነው? ለ) ይህ እውነት አኗኗራችንን እንዴት ሊለውጥ ይገባል?

ዮሐንስ ራእዩ «ቶሎ ይሆን ዘንድ» ስላለው ነገር እንደሆነ ይናገራል። ይህ ሐረግ በራእይ አተረጓጎም ላይ ከሚኖረው አመለካከት አኳያ የተለያዩ ትርጉሞችን ሊይዝ ይችላል።

1) «ቀዳማውያን» ይህ «ቶሎ» የሚለው ቃል ዮሐንስ መጽሐፉን ከጻፈ ከጥቂት ዓመታት በኋላ የሚፈጸሙ ክስተቶችን እንደሚያመለክት ይናገራሉ።

2) ሌሎች ደግሞ «በቶሎ» የሚለው ቃል «በፍጥነት» የሚል ትርጉም እንደሚኖረው በመግለጽ፤ ከራእይ 4-22 የተጠቀሱ ክስተቶች አንድ ጊዜ ከተጀመሩ ወዲያውኑ በፍጥነት እንደሚከናወኑ ያስረዳሉ።

3) የተቀሩት ደግሞ በትንቢት መጻሕፍት ውስጥ ጊዜ ክድርጊቶቹ ጋር እንደማይዛመድና ሁልጊዜም ወደ ፊት የሚፈጸም ነገር በቶሎ እንደሚደርስ ሆኖ ስለመታየቱ ያሳስባሉ። ለዚህም ኢየሱስ «እነሆ፥ በቶሎ እመጣለሁ» ካለ በኋላ፥ ዳሩ ግን ለ2000 ዓመታት ያህል መቆየቱን በማስረጃነት ያቀርባሉ። ትንቢትን በተመለከተ ጊዜ የሚታየው ከእግዚአብሔር ዕይታ አንጻር ነው። እርሱ እንደ እኛ በጊዜ የታሰረ አይደለም። 2ኛ ጲፐሮስ 3:8 እንደሚያስገነዝበን፥ ለእግዚአብሔር አንድ ሺህ ዓመታት እንደ አንድ ቀን ናቸው።

ክርስቲያኖች ሁልጊዜም ክርስቶስ በማንኛውም ጊዜ ሊመጣ እንደሚችል አምነው ኖረዋል፤ እኛም ዛሬ እንደሚመጣ አድርገን እየተጠበቅን ሕይወታችንን መምራት አለብን። ይሁንና፥ በብዙ መንገዶች ስንመለከተው የአሁኑ ጊዜ በቶሎንስ ራእይ ለተጠቀሱት ትንቢቶች የኋላ ኋላ ፍጻሜ መዳረስ የተቃረበ ይመስላል።

6ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ኢየሱስ በማንኛውም ጊዜ ሊመጣ ይችላል የሚለው እምነት፥ የዛሬውን አደናቃችንን እንዴት ሊለውጠው ይገባል? ለ) ስለ ኢየሱ መመለስ ብዙ ክርስቲያኖች የማያስቡት ለምንድን ነው?

ለ) ራእይ የእግዚአብሔር ቃል ነው (1:2)።

ቶሎንስ በራእይ የተመለከተውን ነገር በሁለት መንገዶች ገልጾልኝ (1:2)።

ሀ. የእግዚአብሔር ቃል - ይህ በራእይ ውስጥ ከሚገኙ እጅግ አስፈላጊ ሐረጎች አንዱ ነው (1:9፤ 6:9)። ይህ ሐረግ ሕያው የእግዚአብሔር ቃል ስለሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ የተጠቀሰ ነው (19:13)። በተጨማሪም፥ ክርስቲያኖች የሚያውጁትንና ለእርሱም ሲሉ ለመሞት የሚፈቅዱለትን እውነት ያመለክታል። ቶሎንስ የብሉይ ኪዳን ነቢያትን ወግ ስለመከተሉ ተገንዝቦ ነበር። ልክ እግዚአብሔር ለኢሳይያስና ለዳንኤል እንደተናገረ እነርሱም የጻፉዋቸው መጻሕፍት የእግዚአብሔር ቃል እንደሆኑ ሁላ፥ ቶሎንስ በራእይ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተቀበለውም በእኩል ደረጃ የእግዚአብሔር ቃል ነው።

ለ. የኢየሱስ ክርስቶስ ምስክርነት - ይህም በራእይ ውስጥ አስፈላጊ ሐረግ ነው። «ምስክርነት» የሚለው ቃል የአንድን ነገር እውነተኛነት መግለጽን ያመለክታል። ሆኖም ግን፥ ይህን ማለት ቶሎንስ ኢየሱስ በሰማይ ላይ የፍጥረታት ሁሉ ንጉሥ ሆኖ እንደሚገዛ መመልከቱን የሚያሳይ ወይም የሚያረጋግጥ ስለመሆኑ እርግጠኞች ልንሆን አንችልም። እንደዚሁም ራእዩ ከኢየሱስ የተሰጠ ምስክርነት መሆኑን የሚያስረዳን ስለመሆኑ እርግጠኞች መሆን አንችልም። ቶሎንስ ኢየሱስን በሰማይ ውስጥ መመልከት ብቻ ሳይሆን፥ በሰማይ ስለሚገኙ እውነተኛዎችም ኢየሱስ በቀጥታ ገልጾለታል።

ሐ. የራእይን መልእክት ለሚያነቡ፥ ለሚሰሙና ለሚታዘዙ ሰዎች የተሰጠ በረከት (ብፅዕና) (1:3)

በራእይ 1:3፥ በራእይ መጽሐፍ ከሚገኙት ሰባት በረከቶች አንዱን እናያለን።

7ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 14:13፤ 16:15፤ 19:9፤ 20:6፤ 22:16፤ 10 አንብብና፤ በእነዚህ ስፍራዎች «ብዙፃን» የተባሉትን የተለያዩ ሰዎች ስም ዘርዝር።

በቀድሞዋ ቤተ ክርስቲያን በእያንዳንዱ ጉባዔ ላይ አንድ ሰው ተነሥቶ በመቆም፤ ከመጽሐፍ ቅዱስ አንደኛውን ክፍል ከፍ ባለ ድምፅ ያነብ ነበር። ብዙዎቹ የቤተ ክርስቲያን ምእመናን ማንበብ የማይችሉ ሲሆኑ፤ የራሳቸው መጽሐፍ ቅዱስ ያላቸው ሰዎች ቁጥር እንኳ በጣት የሚቆጠር ነበር። ስለሆነም፤ ይህ ለእነርሱ የእግዚአብሔርን ቃል ለመስማትና ለማወቅ አንደኛው መንገድ ነበር። ራእይ 1:3 በረከቱ የሚደርሳቸውን ሁለት ዓይነት የሰዎች ምድቦች በመጥቀስ፤ ይህንኑ ልምምድ ያንጸባርቃል። በመጀመሪያ፤ ይህንኑ መጽሐፍ የሚያነብ ሰው ይገኛል። ይህም የሚያመለክተው፤ በዚህ ስፍራ ለተጠቀሱት ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት ቆሞ የሚያነበውን ሰው ነው። ሁለተኛ፤ የሚነበበውን የሚሰሙ የማኅበረ-ምእመናን አባላት ይገኛሉ።

ይህም ሆኖ ግን፤ እውነተኛ በረከት እንዲኖር፤ ብሎም ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት እንዲደረግና ለክርስቲያኑ የተዘጋጁትን በረከቶች ሁሉ በመውረስ ደስተኛ ለመሆን እስከተፈለገ፤ የእግዚአብሔርን ቃል ማንበብና መስማቱ ብቻ በቂ አይደለም። ከልባችን ውስጥ የግድ ሠርዖ ሊገባ ይገባል። ይህም ማለት የእግዚአብሔር ቃል ጠቃሚ እንዲሆንና እግዚአብሔር በሕይወታችን ውስጥ ለመፈጸም የሚፈልጋቸውን በረከቶች እንዲያመጣ፤ ቃሉን በታማኝነት ማንበብና ማጥናት ብቻ ሳይሆን፤ እውነቶቹን ከሕይወታችን ጋር ማዛመድና የሕይወታችን አካላት እንዲሆኑ ማድረግ አለብን። ማወቅ ብቻ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር በቃሉ ውስጥ ላስቀመጣቸው ትእዛዛት በመታዘዝ ልንመላለስ ይገባል። ለምሳሌ፤ እግዚአብሔር በነገሮች ሁሉ ላይ ሉዓላዊ ቁጥጥር እንዳለው የሚያስተምረንን እውነት (ዶክትሪን) ማወቅ ብቻ ሳይሆን፤ ስደት ወይም መከራ ሕይወታችንን በሚፈታተንበት ጊዜ ሳይቀር በመተማመን ልንመላለስ ይገባል። በስደትና መከራ መካከልም እንኳ የእግዚአብሔር ሙሉ በረከት በሕይወታችን ላይ የሚያርፈው፤ የእግዚአብሔርን እውነት ስናውቅና እውነቱን በመታዘዝ ስንኖር ብቻ ነው።

8ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙትን የእግዚአብሔር እውነቶች (ዶክትሪኖች) ዘርዝር። ለ) እነዚህስ እውነቶች አኗኗራችንን እንዴት ሊለውጡት ይገባል?

የሐንሰ የራእይን መጽሐፍ «ትንቢት» በማለት ይጠራዋል። ለብዙዎቻችን፤ ትንቢት የሚለው ቃል ወደፊት ስለሚፈጸም ጉዳይ የሚሰጠውን ትንበያ ያመለክታል። ሆኖም ግን ይህ ከነቢይ አገልግሎት ውስጥ አንደኛው አካል ብቻ ነው። በቀዳሚነት ነቢይ (መጽሐፍ ቅዱስ በማንበብ ሳይሆን) በቀጥታ ከእግዚአብሔር ዘንድ መልእክት የሚቀበልና ያንኑ መልእክት ለሌሎች የሚያስተላልፍ ነው። አንዳንድ ጊዜ መልእክቱ ወደ ፊት የሚፈጸሙትን ክስተቶች ሊያመለክት ይችላል። ይሁንና፤ የመልእክቱ ዓይነተኛ ዓላማ የእግዚአብሔር ሰዎች እርሱን በሚያስደስት መንገድ እንዴት እንደሚኖሩ መግለጽ ነው።

በዛሬው ዘመን እንደ የሐንስና የብሉይ ኪዳን ነቢያት ዓይነት አገልጋዮች ስለመኖራቸው የዚህ ጥናት መጽሐፍ ጸሐፊ ይጠራጠራል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሰፈረው የእግዚአብሔር ቃል ሙሉ በሙሉ የተግላ ነው። እግዚአብሔር በእነዚህ ነቢያት በመጠቀም መጽሐፍ ቅዱስን ያዘጋጀ ሲሆን፤ ብሉይና አዲስ ኪዳናት እግዚአብሔር ለማለት የፈለገውን ሁሉ የሚያጠቃልሉ ሙሉ መልእክቶች እንደሆኑና ለህተትም እንደሌለባቸው እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን። ዛሬ ከነቢያት ጋር የሚመሳሰል አገልግሎት የሚያስተላልፉ ሰዎች ቢኖሩ፤ እግዚአብሔር በዘላለማዊ ቃሉ የገለጸቸውን እውነቶች፤ እንዴት ክርስቲያኖች በሕይወት ከሚያጋጥሟቸው ግልጽ ሁኔታዎች ጋር ሊያዛምዱቸው እንደሚችሉ በጠለቀ ማስተዋል የሚረዱ ሰዎች ናቸው።

9ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በብሉይ ኪዳን ነቢያትና ዛሬ ራሳቸውን ነቢያት ብለው በሚጠሩ ሰዎች መካከል የሚገኙትን ልዩነቶች ዘርዘር። ለ) በቤተ ክርስቲያንህ ወይም በሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ራሳቸውን ነቢያት ብለው የሚጠሩ ሰዎች ካሉ፤ ከላይ የተመለከትናቸው አራት ነጥቦች የአገልግሎታቸውን እውነትነት ለመፈተን እንዴት ሊጠቅሙ እንደሚችሉ ገለጽ።

ሁለተኛ ቀን፡- ራእይ 1፡4-8

10ኛ ጥያቄ፤ ሀ) «ኢየሱስ ብቻ» አምላክ እንደሆነ የሚያምኑ ሰዎች (የሥላሴን አሳብ የማይቀበሉ) የቤተ ክርስቲያንህን አባላት የሚፈታተኑት እንዴት ነው? ለ) አንተ ከምታምነው በተለየ ሁኔታ ስለ እግዚአብሔር እና ስለ ኢየሱስ የሚያቀርቧቸው አንዳንድ ትምህርቶች ምንድን ናቸው? ሐ) ራእይ 1፡4-8 አንብብና፤ እያንዳንዱ የሥላሴ አካል እንዴት እንደተገለጸ አስረዳ። መ) «ኢየሱስ ብቻ» የሚሉትን ሰዎች ትምህርት ለማፍረስ፤ እነዚህ ጥቅሶች እንዴት ይረዱናል?

እንደ ዛሬዎቹ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ፤ በየሐንስ ዘመን የነበሩት አብያተ ክርስቲያናትም ከሰህተት አስተማሪዎች ጋር ከመታገላቸውም በርካታ ክርስቲያኖችም በዚህ አደገኛ ወጥመድ ይያዙ ነበር። ብዙውን ጊዜ ሰይጣን ወደ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስህተት እንዲገባ የሚያደርገው በሁለት ዓበይት መንገዶች ነው። በመጀመሪያ፤ ሰዎች ደኅንነትን በተመለከተ የተሳሳተ ግንዛቤ እንዲኖራቸው ያደርጋል። ሰዎች የእግዚአብሔርን ጥገላ ለማግኘት አንድ ነገር መሥራት እንዳለባቸው አድርገው እንዲያስቡ ያደርጋል። እውሎስ ይህን ሐሰተኛ ትምህርት በገላትያና በሮሜ መልእክቶቹ ይቃወማል። ሁለተኛ፤ ሰዎች የእግዚአብሔርን ባሕርይና ስብእና በተሳሳተ መንገድ እንዲረዱ ያደርጋል። ኢየሱስ ብቻ ለሚሉ ወገኖች፤ ሥላሴ የተሳሳተ አሳብ ነው። ለሌሎች ደግሞ፤ መንፈስ ቅዱስ በአማኞች ሕይወት ውስጥ የሚያከናውነው አገልግሎት የተሳሳተ ነው።

በእነዚህና በሌሎችም የራእይ መጽሐፍ ምንባቦች ዘገባ መሠረት፤ ለምስቱ የሥላሴ አካላት በርካታ ማጣቀሻዎች ቀርበዋል። መጽሐፉ በዙፋኑ ላይ በተቀመጠው በግ፤ ማለትም በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያተኩራል።

ይሁንና፥ በኢየሱስ ክርስቶስ ማኅተሞቹን ይከፍት ዘንድ መብት የሰጠውን እግዚአብሔር አብንም ያሳየናል። «ሰባቱ መናፍስት» ተብሎ የተጠራው መንፈስ ቅዱስም ከፍተኛ ሚና አለው። አእምሯችንን ከውሃን-ብር በማጽዳት አዲስ ኪዳንን ብንመረምርና እውነቶችን በግልጽ በቀረቡበት መንገድ ለመረዳት ብንሻ፥ መጽሐፍ ቅዱስ አንዱን አምላክ በምስት አካላት - አብ፥ ወልድና መንፈስ ቅዱስ፥ ሲያስቀምጥ እንመለከታለን። ሆኖም አእምሮአችንን የሰው አእምሮ ብቻ በመሆኑና እግዚአብሔር ምን እንደሚመስል ሙሉ ለሙሉ ልንረዳ ስለማንችል፥ ይህንኑ እውነት ሙሉ ለሙሉ ማብራራቱ ይሳነናል። ይልቁንም፥ እግዚአብሔር አንድ ቀን ግልጽ እንደሚያደርግልን በመረዳት፥ ይህንኑ በግልጽ የቀረበ እውነት በእምነት መቀበል አለብን።

11ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1:4-8 አንብብ። ሀ) ይህ መጽሐፍ ለማን እንደተጻፈ ግለጽ። ለ) እነዚህ ጥቅሶች፤ ጸጋና ሰላም በመስጠቱ በኩል የሥላሴ አባላት መሳተፋቸውን የሚያሳዩት እንዴት ነው? ሐ) እያንዳንዱ የሥላሴ አባል የተገለጸው እንዴት ነው? በዚህ ዓይነት የተገለጹት ለምን ይመስላሃል? መ) በዚህ ምንባብ ክርስቲያኖች ምን ተብለው ተጠርተዋል?

2. ዮሐንስ ለሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት ያስተላለፋቸው ሰላምታዎች (1:4-5)።

የራእይ መጽሐፍ የተዘጋጀው በጥንታዊ የደብዳቤ ቅርጽ ነው። በመጀመሪያ፥ ጸሐፊው ራሱን ዮሐንስ ብሎ ያስተዋውቃል፤ ይህ ሰው ሐዋርያው ዮሐንስ ነው።

ሁለተኛ፥ ጸሐፊው ደብዳቤው ለማን እንደተጻፈ ይናገራል። ይህ ደብዳቤ የተጻፈው በተለይ የሮም አውራጃ በሆነው የእስያ ክፍል በአሁኗ ምዕራባዊት ቱርክ) ለሚገኙ ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት ነው። እነዚህ ሰባት አብያተ ክርስቲያናት፥ በትንሹ እስያ ሰባት ዓበይት ከተሞች ውስጥ የሚኖሩ የአማኞች ቡድኖች እንጂ፥ ሕንጻዎች አልነበሩም (አዲስ ኪዳን ከቶውንም ሕንጻ፥ ቤተ ክርስቲያን እንደሆነ አያመለክትም)። በትንሹ እስያ ውስጥ ቆላስይስን የመሳሰሉ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ስለነበሩ፥ እግዚአብሔር እነዚህ ሰባቱን ብቻ ደብዳቤዎቹ እንዲደርሷቸው የመረጠበትን ምክንያት በርግጠኝነት አናውቅም። ይሁንና፥ የመጽሐፉ ቀዳሚ ተቀባዮች በሰባት ከተሞች ውስጥ የነበሩ ታሪካዊ የክርስቲያኖች ቡድኖች ናቸው። እነዚህ ሰባት አብያተ ክርስቲያናት የተዘረዘሩት በመልካዓ ምድራዊ አቀማመጣቸው ቅደም ተከተል ነው። ለምሳሌ፥ አንድ ሰው ኤፌሶን ቢደርስ፥ ከዚያም ወደ ሰሜን ወደ ሰምርኔስና ጴርጋሞን ያቀናና በመቀጠልም ወደ ደቡብ በመመለስ ለአራቱ አብያተ ክርስቲያናት ደብዳቤውን በቀላሉ ሊያደርስ ይችላል። ደብዳቤውን ካነበቡ በኋላ፥ ደብዳቤው ተገልብጦ ለሌሎች በርካታ አብያተ ክርስቲያናት መላኩ የማይቀር ነው።

አንዳንዶች እነዚህ ሰባት አብያተ ክርስቲያናት፥ ከዮሐንስ ዘመን ጀምሮ ኢየሱስ ክርስቶስ እስከሚመለስበት ጊዜ የሚኖሩትን የቤተ ክርስቲያን ዘመናት በሙሉ በተምሳሌትነት እንደሚወክሉ ያስባሉ። (ስለዚህ አመለካከት ወደ በኋላ ሰፊ አድርገን እንመለከታለን።) በርግጥም እነዚህ ሰባቱ አብያተ

ክርስቲያናት የሚወክሉ ይመስላል። በአይሁድ ባሕል፣ ሰባት ቁጥር ምሉዕነትን ስለሚያመለክት፣ ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት አብያተ ክርስቲያናትን ሁሉ ሊያመለክቱ ይችላሉ። የድክመትና የብርታት ነጥቦቻቸውም ቢሆኑ በዛሬዎቹ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚታዩ ናቸው። ምናልባት ክርስቶስ እነዚህን ሰባት አብያተ ክርስቲያናትን የመረጠው፣ በእነርሱ መስተዋትነት ራሳችንን እንድንመለከት ይሆናል። ይህን ግለት ደግሞ በእነርሱ በሚሰጠው ምክር እኛንም ይገሥጻል - ይመክረናልም ግለት ነው።

ዮሐንስ የሚጠቀምበት ሰላምታ፣ ጳውሎስ በብዙዎች መልእክቶቹ ውስጥ ከተጠቀመበት ጋር ተመሳሳይ ነው። ክርስቲያኖች የዳንነው በጸጋ ብቻ ነው። እርሱም ይህን ከመረዳቱም ክርስቲያኖች በእምነታቸው ጸንተው የሚቆሙትና በስደት ጊዜ በታግኝነት የሚመላለሱት በእግዚአብሔር ጸጋ ብቻ መሆኑን በግወቅ፣ ለክርስቲያኖች ጸጋ ይበዛላቸው ዘንድ ይመኛል። ሰላም የጸጋ ፍሬ ነው። በመሆኑም ዮሐንስ የሚናገረው ስለ ውጫዊ ሰላም ወይም ከችግሮች ነፃ ስለመሆን አልነበረም። እነዚህ ክርስቲያኖች ስደት ሊቀበሉ እንደቀረቡ ስለሚያውቅ፣ ሰላም እንዲሆንላቸው ይፈልጋል - ከእግዚአብሔር ጋርና እርሱ-በርሳቸው በሰላም እንዲኖሩ።

ዮሐንስ እያንዳንዱ የሥላሴ አባል የሰላምና የጸጋ ምንጭ መሆኑን እንዴት እንደገለጸ ተመልከት፡-

1. እግዚአብሔር አብ - ዮሐንስ እግዚአብሔር አብን «ያለውና የነበረው የሚመጣውም» ይለዋል። ይህ ለእግዚአብሔር የተሰጠው ስም በራእይ መጽሐፍ ብቻ የሚገኝና በሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ውስጥ ያልተጠቀሰ ነው (1:8! 4:8! 11:17! 16:5)። ይሁንና፣ በብሉይ ኪዳን የእግዚአብሔር ልዩ ስም በሆነው «ያህዌ» ላይ የተመሠረተ ነው (ዘጸ.3:14! ኢሳ.41:4ን ተመልከት)። በራእይ ይህ ስያሜ የሚያተኩረው በእግዚአብሔር የማይለወጥ ባሕርይ ላይ ነው። አስቀድሞ በብሉይ ኪዳን ዘመን እንደ ነበረው፣ አሁንም አለ- ወደፊትም ይኖራል። እርሱ ከእስራኤል ጋር ቃል ኪዳን የሚያደርግ፣ ይቅር የሚል፣ የሚገዛና የሚያፈቅር አምላክ ነው። በዓለም ውስጥ በመታየት ላይ ባለው ታላቅ የለውጥ ማዕበል መካከል እንኳ እግዚአብሔር ከቶውንም አይለወጥም። መከራ በሚቀበሉበት ጊዜ፣ ሕዝቡን ይደግፋል - ያበረታታልም።

2. እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ - ዮሐንስ መንፈስ ቅዱስን፣ «በዙፋኑ ፊት ሰባቱ መናፍስት» (ወይም ሰባት - እጥፍ መንፈስ) በግለት ይጠራዋል። ይህም ደግሞ ዮሐንስ ለመንፈስ ቅዱስ የሰጠው ልዩ ስያሜ ነው (ራእይ 3:1! 4:5! 5:6)። ዮሐንስ ለመንፈስ ቅዱስ ይህንን ስያሜ ለምን እንደመረጠ አናውቅም። ምናልባትም የመንፈስ ቅዱስን ምሉዕነትና ፍጹምነት ለማሳየት ፈልጎ ይሆናል። ሰባት የምሉዕነት ምልክት መሆኑን አስታውሰ።

3. እግዚአብሔር ወልድ፣ ኢየሱስ ክርስቶስ - የራእይ መጽሐፍ የሚያተኩረው በእግዚአብሔር አብ ወይም በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ላይ ሳይሆን፣ በእግዚአብሔር ወልድ ግለት በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ነው።

12ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1:5 አንብብ። ሀ) የሐንስ የኢየሱስ ክርስቶስን ማንነት የሚገልጸው እንዴት ነው? (ሦስት መልሶች)። ለ) ለእኛ ያደረጋቸው ሦስት ነገሮች ምንድን ናቸው?

በራእይ 1:5፣ ስለ ኢየሱስ ሦስት ነገሮች ተገልጿል፡-

1. ታማኝ ምስክር - በትምህርት አንድ እንደ ተመለከትነው፣ በራእይ ውስጥ ከሚገኙ ቁልፍ ትምህርቶች አንዱ፣ ክርስቲያኖች ለኢየሱስ ክርስቶስ በሚኖራቸው ምስክርነት ሳቢያ ታላቅ ስደት ቢያጋጥማቸው እንኳ መታመን እንደሚያስፈልጋቸው ነው። ሐዋርያው የሐንስ ታማኝ ምስክርነት ምን እንደሆነ ለማሳየት፣ ኢየሱስ ክርስቶስን ቁልፍ ምሳሌ አድርጎ ያቀርባል። በምድር ላይ በነበረ ጊዜ፣ ለእግዚአብሔር በነበረው ታዛዥነት፣ ሞት ከፊት ተጋርጦ ሳለ እንኳ በታማኝነት ለመጽናት በመፍቀዱ (ማቴ. 26:39)፣ ኢየሱስ ለእግዚአብሔር ያለውን ታማኝነት አረጋግጦአል። እንደ አንቲጳስ (2:13) ሁሉ ኢየሱስም አደጋ ቢያንጥብብበትም ቅሉ በታማኝነት ቆሞአል። እምነቱንና ምስክርነቱን በመደበቅ ፈንታ፣ ኢየሱስ ለሌሎች ስለ እግዚአብሔር ለመናገር ይደፍር ነበር። ከዚህም የተነሣ፣ በሞት ተቀጣ። በግሪክ ቋንቋ፣ በኢየሱስ በማመኑ ምክንያት ለማዕት ለሚሆነው የሚያገለግለው ቃል «ምስክር» ከሚለው የተገኘ መሆኑ አስገራሚ ነው።

13ኛ ጥያቄ፤ ሀ) የኢየሱስን ታማኝ ምስክር መሆን የሚያሳዩትን የተለያዩ ነገሮች ከኢየሱስ ሕይወት ዘርዝር። ለ) ስደት በሚያጋጥመን ጊዜ ለምንሰጠው ምላሽ ኢየሱስ መልካም ምሳሌ የሚሆነው እንዴት ነው?

2. ከሙታን በኩር - ከሰው ልጅ ታላላቅ ጠላቶች አንዱ ሞት ነው። በስደት ጊዜ ብዙ ክርስቲያኖች እምነታቸውን ከሚከዱባቸው ምክንያቶች ዋነኛው የሞት ፍርሃት ሳይሆን አይቀርም። ክርስቲያኖች ለእግዚአብሔር በታማኝነት ጸንተው እንዲኖሩ ከተፈለገ፣ የሥጋዊ ሞት ፍርሃታቸውን ማሸነፍ አለባቸው። የሐንስ ጌታቸውና አምላካቸው የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ሞትን እንዳሸነፈ ለክርስቲያኖች ያሳስባቸዋል።

የሐንስ ኢየሱስን «ከሙታንም በኩር» ብሎ በመጥራት፣ በአንድ ነገር ላይ ሉዓላዊነት እንዳለው በሚያመለክተው የአይሁዶች አገላለጽ ይጠቀማል። ሆኖም አዲስ ኪዳን ኢየሱስን በተመለከተ፣ በሐረጉ የተጠቀመበት ሁኔታ ኢየሱስ በአንድ ቀን ተወልዶ መኖር እንደ ጀመረ በሚያመለክት በሥጋዊ ልደት መልኩ አይደለም። ኢየሱስ ክርስቶስ፣ እንደ እግዚአብሔር አብ ዘላለማዊ አምላክ ነው። ወደ ሕላዊ የመጣበት ወይም ሕልውናውን የሚያጣበት ቀን የለም። አይሁዶች ይህንን ሐረግ የሚጠቀሙት ምንጭ ወይም መገኛ፣ ወይም ገዥ ለሆነው ነገር ነው። ኢየሱስ «የፍጥረታት በኩር» ተብሎ የተጠራ ሲሆን (ቆላ.1:15፣ 18)፣ ይህም ፈጣሪነቱንና የፍጥረታት ገዥነቱን ያመለክታል። የአማኞች ራስ መሆኑን ለማመልከት ደግሞ፡

«ከወንድሞቹ በኩር» እንደሆነ ተጠቅሶአል (ሮሜ 8:29)። በተጨማሪም፤ «ከሙታን በኩር» ተብሏል፤ ይኸውም አንድ ቀን እርሱን መስለው ለመኖር ከሞት ለሚነሡት እጅግ ብዙ ሕዝቦች ራሱና ጀማሪ መሆኑን ለማመልከት ነው። ኢየሱስ በሞት ላይ የላቀ ሥልጣን ያለው ነው (1:18)።

14ኛ ጥያቄ፤ በሕመም፣ በሰደት፣ ወይም በሞት ጊዜ፣ ክርስቲያኖች ኢየሱስ ከሞት እንደ ተነሣና እነርሱም ከሞት እንደሚነሡ መረዳት የሚያስፈልጋቸው ለምንድን ነው?

3. የምድር ነገሥታት ገዥ - ይህም ራሱ ከራእይ መጽሐፍ ዐበይት አሳቦች አንጽ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ በሰማይ ምን እያደረገ ነው? ወደ ምድር የሚመለስበትን ጊዜ ከመጠባበቅ የተለየ ሥራ የለውም? ዛሬ በምድር ላይ የሚገዙ ሰዎች ከእርሱ የበለጠ ኃይል አላቸው? በፍጹም! ዛሬም እንኳ ኢየሱስ በሰማይ ነግሦ እየገዛ ነው። እንደ ኔሮ ዓይነት የዓለም ገዥዎችም ይሁኑ ወይም፣ እንደ ሄሮድስና ኢላጦስ ዓይነት የክልል ገዥዎች፣ ማናቸውም በምድር ላይ የሚገኙ ነገሥታት ሁሉ ከኢየሱስ ክርስቶስ ሥልጣን በታች ናቸው። እንደ እውነቱ ከሆነ፣ በምድር ላይ የሚገዛው ኢየሱስ ክርስቶስ እንጂ፣ ሥጋዊ ገዥዎች አይደሉም - ሁልጊዜም ዓላማዎቹ ከፍጻሜ ይደርሳሉ!

እንዲሁም ደግሞ ኢየሱስ ክርስቶስ በሰይጣን፣ በዘንዶው፣ በኃጢአትና በሞት ላይ ብሎም በአማኞችም ላይ ጭምር እየገዛ እንዳለ እንመለከታለን። የሰማይ አባት ልጆች፣ የክርስቶስ ወንድሞች እንደመሆናችን፣ እኛም ከእርሱ ጋር እንንገሣለን - እኛም የእግዚአብሔር መንግሥት አባላት ነንና።

15ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በኢትዮጵያ ታሪክ ውስጥ እጅግ ክፉ ሰው በመሆኑ፣ እግዚአብሔር የማይቆጣጠረው መስሎ ይታይ የነበረ የአንድ ሰው ስም ጥቀስ። ለ) ኢየሱስ ክርስቶስ ያንን ክፉ ሰው የመቆጣጠሩ እውነታ፣ በእነዚያ ክፉ ጊዜያት ላይ የነበረንን አመለካከት የሚለውጠው እንዴት ነው?

3. ራሱን በሦስትነት ለገለጸው አምላክ የቀረበ የምስጋና መዝሙር (1:5-6)

ዮሐንስ ስለ ኢየሱስ ባሕርይ፣ እንዲሁም በሞትና በዓለም ገዥዎች ላይ ስላለው ሥልጣን ማሰብ በጀመረ ጊዜ፣ ልቡ ኢየሱስ ክርስቶስን ያመልክ ጀመር። በራእይ መጽሐፍ ሁሉ የእግዚአብሔር ልጆች ባሕርዮንና ታላቅነቱን በሚገነዘቡበት ጊዜ፣ ቀዳሚው ምላሻቸው በአምልኮ በፊቱ መውደቅ ነው። መላእክት፣ 24ቱ ሽማግሌዎች፣ ፍጥረት ሁሉ እግዚአብሔርን ያመልካል። እኛም እግዚአብሔርን በማመስገን ልባችንና ማንሣት አለብን።

ዮሐንስ «ለእርሱ ከዘላለም እስከ ዘላለም ድረስ ክብርና ኃይል ይሁን - አሜን» እያለ ኢየሱስን በሚያመልክበትና በሚያስብበት ጊዜ፣ ኢየሱስ ለእኛ ለአማኞች ባደረገልን ሦስት ነገሮች ላይ አጽንኦት ያደርጋል፡-

1. ኢየሱስ ክርስቶስ ይወደናል- ይህንን አሳብ ለመግለጽ ዮሐንስ የአሁን ጊዜን እንዴት እንደተጠቀመ ልብ በል። በከፍተኛ የመከራና የሰደት

ሕይወት ውስጥ በምንሆንበት ጊዜም ሳይቀር፤ ኢየሱስ እንደሚወደንና ለሚያስፈልጉን ነገሮች ሁሉ እንደሚጠነቀቅልን እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን። ፍቅሩ በቀደመው የመስቀል ላይ ሥራው ያከተመ ሳይሆን፤ በእኛ ላይ ባለው አገዛዙ ሁሉ የሚታይ ነው። ጳውሎስ እንደገለጸው፤ ከእግዚአብሔር ፍቅር የሚለየን ነገር የለም (ሮሜ 8:35-39 ተመልከት)። በአንድ ወቅት ለአንድ ትልቅ የሥነ-መለኮት ጠቢብ፤ «በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናትህ ሁሉ ካገኘኸው እውቀት ከሁሉም የላቀ እውነት ምንድን ነው?» የሚል መጠይቅ ቀርቦለት ነበር። ጠቢቡም፤ «ኢየሱስ እንደሚወደኝ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ስለሚነግረኝ፤ ይህንን አውቃለሁ» ሲል ቀላል ግን ብርቱ የሆነ ምላሽ ሰጥቷል። ገዥ እንደመሆኑ፤ ኢየሱስ ታላቅ ሥልጣን አለው፤ ይሁንና፤ ሥልጣናቸውን ለራሳቸው ጥቅም እንደሚያውሉ ሰዎች ሳይሆን፤ ሥልጣኑ በፍቅር ላይ የተመሠረተ ነው።

2. ኢየሱስ ክርስቶስ በደሙ ከኃጢአታችን አንጽቶናል - ይህ ቀደም ብሎ ኢየሱስ ክርስቶስ ከፍቅር የተነሣ በመስቀል ላይ በመሞት ያከናወነውን ተግባር ያመለክታል። ክርስቶስ እጅግ አብዝቶ ስለወደደን፤ ገና ጠላቶቹና ኃጢአቶች ሳለን ለእኛ ሲል ሞትን ያህል መከራ በመቀበል በደሙ አጥቦናል (ዕብ.9:22፤ 1ኛ ጴጥ.1:18-23፤ 1ኛ ዮሐ. 1:7)። በደም በተመሰለው የኢየሱስ ሞት አማካኝነት፤ ከኃጢአት ባርነት ነፃ ወጥተናል። በሕይወታችን ውስጥ የኃጢአት ኃይል ተሰብርቶ ሰይጣን ድል ተመትቷል። ሕይወታችን ተለውጧል። ምንም እንኳ አንዳንድ ጊዜ በኃጢአት ልንወድቅ ብንችልም፤ ከእንግዲህ በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት መልካም የሆነውን የማከናወን ዓቅም የሌለንና ለኃጢአት ባርነት የተሸጥን አይደለንም።

3. ኢየሱስ ክርስቶስ መንግሥትና ካህናት አድርጎናል - ዮሐንስ ከኢየሱስ የተነሣ ለሁለት ነገሮች እንደበቃን ይናገራል፡-

ሀ. መንግሥት ነን - ብዙውን ጊዜ ስለ መንግሥት ስናስብ፤ ግዛቱንና ፖለቲካዊ ዳርቻዎችን እናስባለን። ለምሳሌ፤ ስለ ኢትዮጵያ መንግሥት ስናስብ፤ ከሱዳን፤ ከኢንያና ሶማሊያ ጋር መዋሰኑን እንገነዘባለን፤ ለአይሁዶች ግን መንግሥት ማለት በቀዳሚነት የንጉሡን በሕዝቦች ላይ መግዛት ያመለክታል። ኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሣችን ነው። እኛም በእርሱ የምናምን ሁሉ መንግሥቱ ነን። በብሉይ ኪዳን ዘመን እስራኤላውያን የእግዚአብሔር መንግሥት እንደ ነበሩ (ዘጳ. 19:6ን ተመልከት)፤ እኛም ዛሬ የእግዚአብሔር መንግሥት ነን። እንዲሁም፤ ወደፊት ኢየሱስ ክርስቶስ የሚመሠርተው ዘላለማዊ መንግሥትም ወራሾች ነን (ራእይ 5:10፤ 20:6)። የዚያ መንግሥት አካላት እንደ መሆናችን፤ አንድ ቀን ከእርሱ ጋር እንገባለን (ሮሜ 8:16-17፤ ራእይ 22:5)።

16ኛ ጥያቄ፤ ሀ) የካህን ሥራ ምንድን ነው? ለ) ዛሬ ካህናት የሆንነው እንዴት ነው? (ዕብ. 10:19-20፤ 1ኛ ጢሞ. 2:1፤ 2ኛ ቆሮ. 5:20ን ተመልከት)። ሐ) በብሉይ ኪዳን ዘመን ካህናት ለእግዚአብሔር መሥዋዕት ያቀርቡ ነበር። ዛሬስ ምን ዓይነት መሥዋዕቶችን እናቀርባለን? (1ኛ ጴጥ. 2:5፤ ሮሜ 12:1፤ ዕብ. 13:15-16ን ተመልከት)።

ለ. እኛ ካህናት ነን - ብዙውን ጊዜ ስለ ካህን (ቄሰ) በምናስብበት ጊዜ፤ በሃይማኖታዊ ጉዳዮች የተለየ ሥልጣና ኖሮት በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ስለሚያገለግል ሰው እናስባለን፤ ዳሩ ግን ክርስቲያኖች ሁሉ ካህናት መሆናቸውን ከብሉይ ኪዳን እንማራለን፤ ካህን ሁለት ዓበይት ተግባራት አሉት። በመጀመሪያ፤ ሌሎችን ወክሎ ለእግዚአብሔር በመናገር፤ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የመካከለኛነትን ተግባር ያከናውናል። ሁለተኛ፤ እግዚአብሔርን ወክሎ ለሰዎች ይናገራል። በአንድ በኩል፤ ሰዎችን በእግዚአብሔር ፊት ሲወክል፤ በሌላ በኩል፤ እግዚአብሔርን ወክሎ ለሰዎች ይናገራል። ካህናት እንደመሆናችን፤ አንዳችን ለሌላችን፤ እንዲሁም ለዚህች ዓለም የመጸለይ ኃላፊነት አለብን። በተጨማሪም፤ የኢየሱስ ክርስቶስን መልካም የምሥራች ለሌሎች እያጋራን፤ እግዚአብሔር ስላደረገልን ነገር ለዓለም መመስከር አለብን (2ኛ ቆሮ.5:20)። የጸሎት፤ የምስጋና፤ የሀብት፤ የአገልግሎት መሥዋዕቶችን ከማቅረባችንም፤ መላው ሰውነታችንም ፈቃዱን እንዲፈጽም እንሻለን።

17ኛ ጥያቄ፤ ኢየሱስ ዳግም ሲመጣ ምን ይሆናል? ከሚከተሉት ጥቅሶች ከራእይ 1:7 ጋር የሚዛመዱትን ሐረጎች አግኙ፡- ዳን. 7:13፤ ይሁዳ 14፤ ዘካ. 12:10፤ ማቴ. 24:27-30።

4. የክርስቶስ ኢየሱስ የምጽአቱ ተስፋ (1:7)

ስለ ኢየሱስ ክርስቶስና ለክርስቲያኑ ስላደረጋቸው ነገሮች በማሰብ፤ ዮሐንስ የኢየሱስን መመለስ በናፍቆት ያነሣዋል (1:7)። ጊዜው የቱንም ያህል አስቸጋሪ ቢሆን፤ ለክርስቲያን ጥንካሬ የመስጠትና የማበረታታት «ተስፋ» አለው። ያ ተስፋ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን መመለስ የሚያመለክተው የተስፋ ቃል ነው። ኢየሱስ ሲመለስ፤ የእርሱ ሕዝብ ሰደት ሁሉ ከፍጻሜ ይደርሳል። በየዕለቱ ከኃጢአታዊ ተፈጥሮ ጋር የምናደርገውን ግብፃብ ጨምሮ፤ ኃዘን ሁሉ ያበቃል። ራእይ 1:7 ሁለት የብሉይ ኪዳን መጣቀሻዎችን፤ ማለትም ዳንኤል 7:13 እና ዘካርያስ 12:10 ያዋህዳል። ከእነዚህ ጥቅሶች ውስጥ ስለ ኢየሱስ መመለስ በርካታ እውነቶችን ልንመለከት እንችላለን፡-

ሀ. ኢየሱስ «በደመና» ይመለሳል - በአዲስ ኪዳን፤ ብዙውን ጊዜ ደመናት እግዚአብሔር በሕዝቡ መካከል ከሚያደርገው እንቅስቃሴ ጋር የተያያዙ ናቸው። እግዚአብሔር የእስራኤልን ሕዝብ በምድረ በዳ ውስጥ ሲመራ፤ የእርሱን ሕልውና የሚያመለክት ደመና በዚያ እንደነበረ ታስታውሳለህ [ዘኁ.11:25፤ መዝ. (104):3፤ ኢሳ.19:1] ደመናው፤ ኢየሱስ ከሰማይ ወደ ምድር በድል ሲመለስ የሚንጸባረቅበትን መለኮታዊ ግርማ ያሳያል። ይህም ኢየሱስ በሚመለስበት ጊዜ፤ አይሁዶች «የሸክና ክብር» ብለው የሚጠሩት የክብር ደመና እንደሚያጀበውና ክብሩን ለሰዎች ሁሉ እንደሚገልጽ የሚያሳይ ሊሆን ይችላል።

ለ. የኢየሱስ ክርስቶስ መመለስ ለሰዎች ሁሉ በገሃድ የሚታይ ይሆናል - በሰውርና በምሥጢር የሚከናወን ተግባር ባለመሆኑ፤ እርሱን አጥላልተው «የወጉት» አይሁዶች ሳይቀሩ ያዩታል።

ሐ. የኢየሱስ መመለስ ሰዎችን ወደ ለቅሶ ይመራቸዋል - ይህ የንስሐ ለቅሶ ሊሆን ሲችል፣ ዳሩ ግን እግዚአብሔር በሰው ልጆች ላይ ከሚያወርደው የፍርድ ሥቃይ የሚመጣ ለቅሶም ሊሆን ይችላል። መመለሱን ለሚወዱትና ለሚጠባበቁት ግን የታላቅ ደስታ ጊዜ ይሆንላቸዋል። ይህም ሆኖ፣ ወደ ቤተ ክርስቲያን ደርሰው እየተመለሱ ዳሩ ግን ኢየሱስን በማገልገል ምትክ ሕይወታቸውን ላባከኑ፣ ወይም በኢየሱስ ለማመን ላልፈለጉ ሰዎች፣ ይህ ወቅት የታላቅ ኃዘን ጊዜ ይሆንባቸዋል።

18ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ዛሬ ክርስቲያን ለኢየሱስ ክርስቶስ መመለስ ሊዘጋጅ የሚችለው እንዴት ነው? ለ) ኢየሱስ አሁኑኑ ቢመለስ ሊያሳፍሩህ የሚችሉትን አንዳንድ ነገሮች ከሕይወትህ ግለጽ። እነዚህን ኃጢአቶች ለመናዘዝና ኅብረትህን ከኢየሱስ ጋር ለማስተካከል ጊዜ ውሰድ።

በትንቢት መዋቅር ውስጥ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚመለስበትን ጊዜ በተመለከተ፣ ክርስቲያኖች የተለያየ መረዳት አላቸው። (በዚህ ጉዳይ ላይ ለሚሰነዘሩ ሦስት አመለካከቶች ዳንኤል ትምህርት አንድን ተመልከት።) እዚህ ላይ ዋነኛው ጥያቄ፣ «ኢየሱስ የሚመለሰው አንዴ ነው ወይስ ሁለት ጊዜ?» የሚል ነው። አንዳንድ ክርስቲያኖች፣ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚመጣው አንድ ጊዜ ብቻ ሲሆን፣ ይህም በዘላለም መንግሥቱ ላይ ለመግዛት በሚገለጽበት ወቅት እንደሚከናወን ያስባሉ።

ሌሎች ደግሞ ኢየሱስ ሁለት ጊዜ እንደሚመጣ ይናገራሉ፡- አንደኛው፣ በእርሱ የሚያምኑትን በአየር ላይ ለመገናኘት የሚመጣበት «ንጥቀት» ሲሆን፣ ሁለተኛው ደግሞ በሺህ ዓመታቱ መጀመሪያ ላይ በምድር ላይ ለመግዛት የሚመጣበት ነው። በራእይ 1፡7 ላይ የተጠቀሰው ምጽአት ግን ንጥቀት አይመስልም። ንጥቀቱ የሚፈጸመው ክርስቶስ የእርሱ ለሆኑት፣ ማለትም እርሱን እንደ ግል አዳኛቸው አድርገው የተቀበሉትን ሰዎች ለመውሰድ በሚመጣበት ጊዜ ነው (ዮሐ. 14፡3፤ 1ኛ ተሰ. 4፡15-18፤ 1ኛ ቆሮ. 15፡51-55)። በዚያን ጊዜ አማኞች ሁሉ መንፈሳዊ አካላቸውን ለብሰው ጌታን በአየር ላይ ለመቀበል ይነጠቃሉ። ይህ በማንኛውም ጊዜ ሊፈጸም የሚችል ሲሆን፣ የአማኞች ሁሉ ተስፋ ነው።

በራእይ 1፡7 ላይ የተጠቀሰው ምጽአት ግን፣ በ7 ዓመታቱ የመከራ ዘመን ፍጻሜ ላይ የሚደርስ ይመስላል። ኢየሱስ በዓለም ላይ ለመፍረድና የሺህ ዓመታት የሰላም መንግሥቱን ለመመሥረት ከቅዱሳኑ ጋር ይመጣል። ዓይንም ሁሉ ያየውና ለፍርድ በመምጣቱ ያነባል። ዕድሉ እያላቸው ሊቀበሉት ባለመፈለጋቸው፣ ቀኑ ሲደርስ በኃዘን ይዋጣሉ። ጌታችን ራሱ ስለዚህ ጉዳይ በማቴዎስ 24፡29-30 ገልጽላል፡-

19ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1፡8 አንብብ። ሀ) እግዚአብሔር ለራሱ የሚሰጣቸው አራት ማዕረጎች ምንድን ናቸው? (1፡8) ለ) እነዚህን ማዕረጎች ከራእይ 1፡17-18፤ 22፡13 ጋር ስታወዳድር፣ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ምን ትረዳለህ?

5. እግዚአብሔር ስለ ራሱ ባሕርይ የሰጠው ገለጻ (1፡8)

በራእይ 1:8፥ ተናጋሪው እግዚአብሔር አብ ነው። በዚህ ስፍራ ለእግዚአብሔር አራት ስሞች ተሰጥተው እንመለከታለን። በአይሁድ ባሕል፥ ስም የሰውዬውን ባሕርይና ጠቅላላ ስብእና የሚወክል እጅግ አስፈላጊ ነገር በመሆኑ፥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለእግዚአብሔር የተሰጡት ስሞች ባሕርዩን ለመግለጽ የሚያገለግሉ ናቸው።

1. አልፋና ምጌጋ - ይህ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ብቻ የምናገኘው ስያሜ፥ የመጀመሪያው ፊደል «አልፋ» የመጨረሻው ደግሞ «ምጌጋ» ተብሎ ከሚጠራበት የግሪክ የፊደል ገበታ የተወሰደ ነው። የዚህ ስም ትርጉም «የመጀመሪያውና የመጨረሻው» የሚል ሲሆን፥ ይህም (1:17) «ፊተኛውና ሷለኛው» (21:6፤ 22:13) ከሚሉት ሌሎች ሁለት የራእይ መጽሐፍ ገለጻዎች ጋር የሚዛመድ ትርጉም አለው። ይህ ስም የእግዚአብሔርን ዘላለማዊነት ያሳያል። እግዚአብሔር ከነገሮች ሁሉ በፊት ነበር። ከዚህ ቀደም እግዚአብሔር ያልነበረበት ጊዜ አልነበረም። አእምሮአችንን ከፍጥረት በፊት ወደሚገኘው ሩቅ የኃላፊ ጊዜ ብንመልስና የምንችለውን ያህል ርቀን ለማሰብ ብንሞክር እንኳን፥ እግዚአብሔር ሁልጊዜም ከስፍራው አይታጣም፤ እንዲሁም ደግሞ አእምሮአችንን ወደ ዘመናት ፍጻሜ በማዘንበል፥ የምንችለውን ያህል ብናስብ፥ ሁልጊዜም እግዚአብሔር በቦታው ይኖራል። ዘላለማዊ አምላክ እንደመሆኑ፥ እግዚአብሔር የፍጥረትና የታሪክ ሁሉ ምንጭ ነው፤ በመሆኑም፥ ከእርሱ ውጭ የሆነ ምንም ነገር የለም!

በራእይ 22:13፥ ኢየሱስ ክርስቶስና እግዚአብሔር አብ የባሕርይ ተወራራሽነት እንዳላቸው ለማመልከት፥ ይህ ስያሜ ለኢየሱስ ክርስቶስ ሲሰጥ እናያለን። ልክ እግዚአብሔር አብ ዘላለማዊ እንደሆነ ሁሉ፥ ኢየሱስ ክርስቶስም ፍጹም አምላክ በመሆኑ ዘላለማዊ ነው።

2. ጌታ አምላክ - ይህ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለእግዚአብሔር የተሰጠ የተለመደ ስም ነው። በመሆኑም፥ እግዚአብሔር የነገሮች ሁሉ ጌታ መሆኑን በአጽንኦት ያስገነዝባል። እርሱ በምድር ላይ የሚፈጸሙትን ነገሮች ሁሉ የሚቆጣጠር የፍጥረት ጌታ ነው። ማን ለምን ያህል ጊዜ እንደሚገዛ የሚወስን የነገሮች ሁሉ ጌታ ነው። የእኛንም ሕይወት በመቆጣጠር፥ ጌታችን ሊሆን ይችላል። ለአንተስ እግዚአብሔር ጌታህ ነው?

3. ያለውና የነበረው፥ የሚመጣውም - እንደ አልፋና ምጌጋ ሁሉ፥ ይህም ስም በእግዚአብሔር ዘላለማዊነት ላይ ያተኩራል።

4. ሁሉን ቻይ - ይህም በብሉይ ኪዳን ውስጥ የተለመደ የእግዚአብሔር ስም ሲሆን፥ በእግዚአብሔር ኃይል ላይ ያተኩራል። እግዚአብሔር በኃይሉ ዓለምን የፈጠረ ሲሆን፥ በአንድ ላይ አስተሳሰቦ ያኖራታል። እግዚአብሔር በኃይሉ በምድር ላይ የሚገኙትን ነገሮች ሁሉ ለዓላማውና ለፈቃዱ ማስፈጸሚያ ያውላል። እግዚአብሔር በኃይሉ በምድር ላይ የሚገኙትን ነገሮች ሁሉ ለምሳሌ የተፈጥሮ አደጋዎችም ይሁኑ (እንደ ርዕደ-ምድር) ወይም የሰው ሠራዊቶችን ሁሉ ይቆጣጠራል።

20ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ክርስቲያኖች በመከራ ውስጥ በሚያልፉባቸው ጊዜያት፥ እነዚህ አራት የእግዚአብሔር ስሞች የሚያጽናኑላቸው እንዴት ነው? ለ)

እግዚአብሔርን አልፋና የሚጋ፥ ጌታ አምላክ፥ ዘላለማዊ፥ እንዲሁም ኃይል አምላክ ስለመሆኑ ለማመስገን አሁኑኑ ጊዜ ውሰድ።

ሦስተኛ ቀን፡- ራእይ 1:9-16

በራእይ 1:9-16፥ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ከሚገኙ የጥሕንስ ራእዮች የመጀመሪያውን እንመለከታለን። የጥሕንስ ራእይ የራእዮች መጽሐፍ ሲሆን፥ ሙሉ በሙሉ የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ታላቅነትና የመጨረሻውን ዘመን የክፋት ልቀት በሚያሳዩ ተምሳሌቶች የተሞላ ነው። እነዚህም ራእዮች ስለ መጨረሻው ዘመን ከሚሰጡአቸው ዝርዝር ጉዳዮች በላይ፥ አስተሳሰባችንን እንዲማርኩና ለሚታችንን እንዲቀሰቅሱ ሆነው የተዘጋጁ ናቸው። ራእይን በምናጠናበት ጊዜ፥ የጥሕንስ እነዚህን አስደናቂ ስፍራዎች በተመለከተ ጊዜ የነበረውን ዓይነት ስሜት መላበሱ ጠቃሚ ነው።

21ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1:9-16 አንብብ። የጥሕንስ የተመለከተውን ነገር በዓይነ-ልቦናህ ለማስተዋል ሞክር። ሀ) በዚህ ራእይ ከሁሉም በላይ የሚያስደንቅህ ምንድን ነው? ለ) ይህን ስታነብ ምን ዓይነት ስሜት ያድርብሃል? ራእዩን የተመለከትኸው አንተው ራስህ ብትሆን፥ ምን ይሰማህ ነበር?

ኢየሱስ ክርስቶስን እንዴት በሥዕላዊ ገለጻ ታቀርበዋለህ? በብዙ ሥዕሎች ላይ እንደምንመለከተው፥ በግርግም ውስጥ ከእናቱ ከማርያም ጎን እንደተኛ አራስ ልጅ አድርገን ይሆን? ኢየሱስን በአእምሮአችን የምንሥልበት ሁኔታ በትክክል የማምለክ ብቃታችንን ይወስነዋል። ለዚህም ነው የሥዕሎች በኢየሱስ ክርስቶስ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ መገኘት አደገኛ የሚሆነው። ሥዕሎች በቀላሉ ስለ ኢየሱስ የተሳሳተ አመለካከት እንዲኖረን ሊያደርጉ ይችላሉ።

እግዚአብሔር ታላቅነቱንና ግርግሙን ለነቢያቱ ሊገልጽ በወደደ ጊዜ፥ የሚያሳያቸው ሥዕል አልነበረውም። እንዲሁም፥ በምድር ላይ እርሱን የሚወክል ምንም ነገር የለም። በምድር ላይ ጌትነቱን በትክክል የሚያሳይ ነገር የለም። ለዚህ ነው እንግዲህ እግዚአብሔር ብዙውን ጊዜ በዓይነ ሕሊና በሚታዩ ተምሳሌቶች ተሸከርካሪዎች (መንኮራኩሮች) የነበሩበትን ሰረገላ፥ ወዘተ... በማሳየት ታላቅነቱን ለሕዝቅኤል አሳይቷል። ታዲያ እግዚአብሔር ይኼን ይመስላል ማለት ይሆን? አይደለም፤ ዳሩ ግን እነዚህ ለሰብአዊ አእምሮ የእግዚአብሔርን የመጠቀ ኃይልና ቅድስና ለማብራራት የቀረቡ ተምሳሌቶች ናቸው። በመሆኑም፥ የእግዚአብሔርን የሕልውና ወኪሎች የተመለከቱ ነቢያት እያንዳንዳቸው «እንሞታለን» በሚል ፍርሃት መዋጣቸው የሚያስደንቅ አይሆንም።

በምድር ላይ ከምንጠቀምባቸው ከማናቸውም ነገሮች የበለጠና የላቀ ትክክለኛ የእግዚአብሔር ምስል በአእምሮአችን ውስጥ ካልተሣለ በቀር፥ ስለ እግዚአብሔር የሚኖረን አመለካከት ቁንጽል የሆነና የምናቀርብለት አምልኮ የደከመ ይሆናል። በክርስቲያን እርምጃ ውስጥ እንደ ኢሳይያስ (ኢሳ. 6)፥ ሕዝቅኤል (ሕዝ. 1:3) እና የጥሕንስ (ራእይ 1:12-16) እግዚአብሔርን እንድንፈራና እንድናከብር የሚያደርግ አመለካከት ከማግኘት የበለጠ ነገር

የለም። ዮሐንስ መጽሐፉን የኢየሱስን ግርማና ኃይል በመግለጽ ጀምሮአል፤ ይህም ምናልባትም ስለ ኢየሱስ ደካማ አመለካከት የነበራቸው የመከራው ዘመን ክርስቲያኖች አሳባቸውን በመቀየር፤ እርሱን በሚያስከብር መንገድ ይመላለሱ ዘንድ ለማበረታታት የተደረገ ይመስላል።

22ኛ ጥያቄ፤ እስካሁን የተመለከትሃቸውን የኢየሱስ ሥዕሎች አስብ። ሀ) ለማሳየት የሚፈልጉት የኢየሱስ ባሕርይ ምንድን ነው? ሥዕሉ በጤናማው የኢየሱስ ገጽታ ላይ የሚያስከትለው ጠቀሜታ ወይም ተጽዕኖ ምንድን ነው? ሐ) ከቤቱ ግድግዳ ላይ ደካማና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነ የኢየሱስ ሥዕል ለሰቀለ ክርስቲያን ምን ምክር ትሰጠዋለህ?

23ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1፡9-16 አንብብ። ሀ) ዮሐንስ የጌታን ድምፅ የሰማው ከሳምንቱ በየትኛው ቀን ነው? ለ) ድምፁ ምን እንደያደርግ ነገረው? (ራእይ 1፡11) ሐ) ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት የነበሩባቸውን ስፍራዎች የሚያመለክተውን ካርታ ከመጽሐፉ የመጨረሻ ገጽ ላይ ተመልከት። መ) ዮሐንስ በራእዩ የተመለከተውን ነገር ግለጽ። ሠ) ዮሐንስ በተመለከተው ጊዜ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ እያደረገ ነበር? ረ) መቅረዞቹ ማንን ያመለክታሉ? (ራእይ 1፡20)። ሰ) ኢየሱስ ስለ እኛ እያሰበ፤ እየረዳን፤ እያየንና እያወቀን፤ እያጽናናን፤ እየመከረን፤ ሲያስፈልግም እየገሠጸንና እየፈረደብን በመካከላችን መመላለሱን ስትገነዘብ፤ ምን የሚያጽናና እና የሚያስጠነቅቅ አሳብ ታገኛለህ?

6. ዮሐንስ ራእዩን እንዴት እንደተቀበለ (ራእይ 1፡9-11)

ሀ. ዮሐንስ ራእዩን የተቀበለበት ስፍራ - ፍጥም።

ዮሐንስ የት እንደ ነበረና ይህንን ልዩ ራእይ እንዴት ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደተቀበለ በመግለጽ፤ ራእዩን ያስተዋውቃል። ዮሐንስ በፍጥም ደሴት ይኖር ነበር። ባለፈው ሳምንት እንደተመለከትነው፤ ፍጥም በታላቁ ባሕር መካከል የ15 ኪሎ ሜትር ርዝመትና የ8 ኪሎ ሜትር ስፋት ያለው አነስተኛ ደሴት ነው፤ ይህም ሮማውያን የሞት ፍርድ ያልተፈረደባቸውን የፖለቲካ እስረኞች የሚያከማቹበት ስፍራ ነው። ኡስቢዩስ የተባለው አንድ የቀድሞ የቤተ ክርስቲያን ጸሐፊ እንደ ዘገበው፤ ዮሐንስ ወደ ፍጥም ደሴት የተላከው በንጉሥ ዶሚቲያን በ95 ዓ.ም. ሲሆን፤ ከመፈታቱ በፊት ለ18 ወራት በዚያው ቆይቷል።

ለ. ዮሐንስ ስለ ራሱ የሰጠው መግለጫ

ዮሐንስ ራሱን እንዴት እንደሚገልጽ ልብ በል። እርሱ ኢየሱስ ከመረጣቸው 12 ሐዋርያት በሕይወት የነበረ የመጨረሻው ሐዋርያ ሲሆን፤ ታላቅ የቤተ ክርስቲያን መሪ ነበር። ይሁንና እነዚህ እውነቶች ለዮሐንስ አስፈላጊዎች አልነበሩም። ይልቁንም፤ ክርስቲያኖች በሦስት ነገሮች እንዲያስታውሱት ፈልጓል።

1. ወንድማቸው ነበር። ከእነርሱ የሚልቅ ወይም ከእነርሱ የሚበልጥ ቅዱስ አልነበረም። ይልቁንም፤ በኢየሱስ መስቀል ሥር ሁላቸውም አንድ ቤተሰብ ሲሆኑ፤ እርሱም መንፈሳዊ ወንድማቸው ነበር።

2. መከራውን፤ መንግሥቱን የኢየሱስ ክርስቶስንም ትዕግሥት ከእነርሱ ጋር አብሮ ይካፈል ነበር። ምንም እንኳን ዮሐንስ ሐዋርያ ቢሆንም፤ እግዚአብሔር በሰው ሕይወት ውስጥ ሊደርሱ ከሚችሉ ሰዶቶች መከራዎች አላጻነውም። እርሱም ልክ እንደሌላው ክርስቲያን ለችግሮች የተጋለጠ ነበር። ምንም እንኳን የእግዚአብሔር የከበረ መንግሥት አካል ቢሆንም፤ ጻፉ ግን የኢየሱስ ተከታይ ከመሆኑ የተነሣ ለሚደርሰው መከራ ሁሉ ተካፋይም ነበር። «መከራ» የሚለው ቃል አማኝ በኢየሱስ ላይ ካለው እምነት የተነሣ የሚጋፈጠውን ማንኛውንም ዓይነት የመረረ ልምምድ ያመለክታል። ይህም እስራት፤ ከሌሎች ጎብረት መገለል፤ የስም ማጉደፍ፤ ጉስቁልና፤ አድልዎ፤ ጥላቻ፤ ወይም ሞት ሊሆን ይችላል። ዮሐንስ ጌታውና አምላኩ ለሆነው ክርስቶስ እውነተኛ ሆኖ ስለቆመ፤ ታላቅ መከራ ደርሶበታል። ይሁንና፤ ዮሐንስ ከዛሬው መከራ ኢየሱስ ሲመለስ ወደሚያገኘው ተስፋ አሻግሮ በመመልከት፤ ለኢየሱስ ታማኝ ሆኖ ሊቆም ችሏል። ሙሉ እምነቱን በኢየሱስ ላይ በማድረጉም፤ የጊዜውን መከራ ላለመጋፈጥም ሆነ ከእምነቱ ለመዛነፍ አልወደደም።

ዮሐንስ መንፈሳዊ ሕይወቱን በሚጎዳ መንገድ ሥጋዊ ሕይወቱን ለመጠበቅ ቢፈልግ፤ ሥጋዊ ሕይወቱን ሊያገኝና መንፈሳዊ ሕይወቱን ሊያጣ እንደሚችል ያውቅ ነበር (ማቴ. 10:35-39፤ 16:24-26)። ዮሐንስ ኢየሱስ የልጆቹን ሕይወት ለመፈተንና ለማንጻት መከራና ስደት ሊያመጣባቸው እንደመረጠ ያውቅ ነበር። በተጨማሪም፤ የተቃዋሚውን ወገን ሙሉ ለሙሉ በማውደም የክርስቶስ ኃይል ወዲያውኑ እንደማይገለጽና በትዕግሥት መጠበቅ እንደሚያሻ ተረድቶት ነበር።

24ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ዮሐንስ ለክርስቲያኖች እርሱም ልክ እንደ እነርሱ እንደሆነ ያሳየው ለምን ይመስላል? ለ) በርካታ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችና ሰዎች ከሌሎች ምእመናን በላይ እንደሆኑና የላቀ መንፈሳዊነት እንዳላቸው አድርገው እንዲያስቡ የሚፈልጉት ለምንድን ነው? ሐ) በትሕትና ስለ መምራት ከዮሐንስ ሕይወት ምን እንማራለን?

3. ዮሐንስ ከእግዚአብሔር ቃልና ከኢየሱስ ምስክርነት የተነሣ፤ በፍጥም ደሴት ታስሮ ነበር። ይህ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ከሚገኙ አስፈላጊ እውነቶች አንዱ እንደሆነ ታስታውሳለህ። እንደ ኢየሱስ ሁሉ፤ ዮሐንስ ከስደት ለማምለጥ ምስክርነቱን ለመሸሽግና የወንጌሉን እውነት ከማወጅ ለማፈግፈግ አልፈለገም ነበር። መከራ ይቀበል የነበረው ስለ ኢየሱስ በግልጽ ስለ መስከረና የእግዚአብሔርን ቃል ለሰዎች ለለተናገረ ነበር። በዚህም አድራጎቱ ዮሐንስ ክርስቲያኖች ከስደት ለማምለጥ ብለው ምስክርነታቸውን እንዳይሸሽጉና የእግዚአብሔርን ቃል ከማወጅ እንዳያቋርጡ እያሳሰባቸው ነበር። ለመከራ የሚሰጡት ምላሽ «ጸጥ» ብሎ መቀመጥ ሳይሆን፤ ጻፉ ግን ስለ ኢየሱስ በግልጽ መናገር መሆን ነበረበት።

ዮሐንስ ራእዩን የተቀበለበት ዕለት «የጌታ ቀን» እንደሆነ ይናገራል። ዮሐንስ የራእዩን መጽሐፍ መልእክቶች በሙሉ በአንድ ቀን ይቀበል ወይስ ይህንኑ የመጀመሪያ ራእይ ክፍል ብቻ ይሁን የምናውቀው ነገር የለም።

«የጌታ ቀን» የሚለው አገላለጽ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በዚህ ስፍራ ብቻ የተጠቀሰ ሲሆን፤ የሳምንቱ የመጀመሪያ ቀን የሆነውን እሑድን ያመለክታል። በቀደምት የቤተ ክርስቲያን ጽሑፎች ውስጥ፤ ይህ አገላለጽ ክርስቲያኖች የኢየሱስን ከሙታን መነሣት በማክበር ለአምልኮ የሚሰበሰቡበትን ዕለተ እሑድ ያመለክታል።

በተጨማሪም ዮሐንስ «በመንፈስ» ነበር። ይህ ያልተለመደ አገላለጽ ሲሆን፤ መንፈስ ቅዱስ ዮሐንስን በሰመመን ወደ መዋጥ ደረጃ እንዳደረሰው ሊያመለክት ይችላል። ወይም ደግሞ ዮሐንስ ለመንፈሳዊ ነገሮች በጣም በመንቃት፤ ከመንፈስ ቅዱስ መንፈሳዊ ራእይ እንደተቀበለ የሚያመለክት ሊሆን ይችላል።

ሐ. ዮሐንስ ደብዳቤውን በእስያ ለሚገኙ ሰባት አብያተ ክርስቲያናት እንዲልክ ተነገረው።

ዮሐንስ ኢየሱስን ከማየቱ በፊት፤ በሕልም የተመለከተውን ነገር ጽፎ ከዛሬዋ ቱርክ በስተ-ምዕራብ ወደሚገኙ ሰባቱ የእስያ አብያተ ክርስቲያናት እንዲልክ የሚያዝ ድምፅ ሰማ። ድምፁ በኋላ ዮሐንስ በሕልሙ ውስጥ የተመለከተው የኢየሱስ ይሁን፤ ወይም ራእዩን ከማየቱ በፊት የተናገረው የመልአክ ድምፅ የምናውቀው ነገር የለም።

7. የራእይ መጽሐፍ ዋንኛ ደራሲ የሆነው የጌታ ኢየሱስ ራእይ (ራእይ 1:12-16)።

ራእይ 1:12-16 የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ ነው። ይህንንም የምናውቀው፤ በራእይ 1:18 ኢየሱስ ራሱ፤ አስቀድሞ ስለ መሞቱና አሁን ግን ሕያው ስለመሆኑ ስለሚናገር ነው። ይህ ደግሞ ስለ እግዚአብሔር አብ የተነገረ ሊሆን አይችልም።

በራእይ መጽሐፍ ስለ ኢየሱስ በርካታ ራእዮች አሉ (ራእይ 5)። እያንዳንዱ ራእይ ከሌላው የተለየ ሲሆን፤ የኢየሱስን ባሕርይ በተምሳሌቶች ለማሳየት ይፈልጋል። ዛሬ ኢየሱስ በራእዩ ውስጥ የተመለከተውን እንደሚመስልና በመንግሥተ ሰማይም በዚሁ መልክ እንደሚገለጽልን አድርገን እንድናስብ አያስፈልግም፤ ይልቁንም፤ እነዚህ ነገሮች ስለ ኢየሱስ ባሕርይ የሚያስተምሩን ተምሳሌታዊ ገለጻዎች ናቸው።

ይህ ራእይ በራእይ 2 እና 3 ለተጠቀሱ ሰባት አብያተ ክርስቲያናት ለተጻፉት ደብዳቤዎች መሠረት ይጥላል። ዮሐንስ በራእዩ ውስጥ የተመለከታቸው በርካታዎቹ የኢየሱስ መግለጫዎች፤ በኋላ ለእያንዳንዳቸው አብያተ ክርስቲያናት የግል መልእክቱን በሚያስተላልፍበት ጊዜ ማንነቱን ለመግለጽ አገልግለዋል። (ራእይ 1:14 እና 2:18ን አስተያይ)።

በመጀመሪያ ዮሐንስ በራእዩ ዙሪያ የሚገኙትን ነገሮች ይገልጻል - ሰባቱ ወርቃማ መቅረዞች። ከዚያም፤ በመቅረዞቹ መካከል የተመለከተውን ሰው ገለጸ። ዮሐንስ በራእዩ ውስጥ ያያቸውን ነገሮች እንደሚከተለው ተመልከት፡-

ሀ. ሰባቱ ወርቃማ መቅረዞች፡-

ዮሐንስ የሚናገረውን ሰው ለማየት ዙሪያ-ገባውን ባማተረ ጊዜ፣ የተመለከተው የመጀመሪያው ነገር ሰባቱን ወርቃማ መቅረዞች ነበር።

በብሉይ ኪዳን የመገናኛ ድንኳን ሰባት ቅርንጫፎች የነበሩት አንድ መቅረዝ ብቻ ነበር (ዘጸ.37:23)። ለሎሞን ባሠራው ቤተ መቅደስ በቅድስቲቱ ውስጥ ደግሞ አሥር መቅረዞች ነበሩ (1ኛ ነገሥት 7:49)። በኋላ በዘካርያስ 4:11-14፣ ራእይ ውስጥ መቅረዞች ተምሳሌታዊ ትርጉም ሲይዙ እናያለን። ባለማቋረጥ ለመብራቱ ዘይት የሚያፈልቁ ሁለት የወይራ ዛፎች ነበሩ። በዚህ ራእይ፣ መቅረዙ እስራኤልንና በተለይም መሪዋ የነበረውን ዘሩባቤልን እንደሚያመለክት ግልጽ ነው። ዘይቱ ለዘሩባቤል የተሰጠውን የማያቋርጥ የመንፈስ ቅዱስን ኃይል ያመለክታል።

በዮሐንስ ራእይ ውስጥ ግን ሰባት የተለያዩ መቅረዞች አሉ። እያንዳንዱ መቅረዝ ከሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት አንደኛውን እንደሚወክል ተገልጿል። (ራእይ 1:20)። እነዚህ አናሳና ከቁጥር የማይገቡ አብያተ ክርስቲያናት በአሕዛብ ከተሞች ሁሉ ተበትነው ነበር። ከሰብአዊ እይታ አንጻር፣ ኃይል የራቃቸውና በቀላሉ የሚሸነፉ ይመስሉ ነበር። ከእግዚአብሔር እይታ አንጻር ግን በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ከኢየሱስ ክርስቶስ የመጣ መለኮታዊ ብርሃን ነበራቸው። በመሆኑም፣ የዓለም ብርሃን ነበሩ (ማቴ. 5:14)። የብርሃናቸው ምንጭ፣ የዓለም ብርሃን ከሆነው ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር የነበራቸው የጠበቀ ግንኙነት ሆኖ፣ ምስክርነታቸውም በዓለም ላይ ዓይነተኛ ውጤት ያስከትል ነበር።

25ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ቤተ ክርስቲያንህ ለኅብረተሰቡ ብርሃን የሆነችው በምን መንገድ ነው? ለ) ብርሃንህ ከዚህ በበለጠ እንዴት ደምቆ ሊያበራ ይችላል?

2. ለሰው ልጅ የተሰጠ መግለጫ፡-

26ኛ ጥያቄ፤ ዳንኤል 7:9-14 እና 10:5-6 አንብብ። ሀ) በዚህ ራእይ ለዘመናት የሸመገለው እንዴት ተገለጸ? ለ) በእነዚህ ጥቅሶች ውስጥ የሰው ልጅ የተገለጸው እንዴት ነው? ሐ) ይህ «የሰው ልጅ» የተባለው በትክክል እግዚአብሔር መሆኑን እንዴት ያመለክታል? መ) በዳንኤል 10:5-6 ስለ ተጠቀሰው ሰው የተለያዩ ነገሮችን ዘርዝር። ሠ) ዮሐንስ በራእይ ምዕራፍ አንድ ስለ ኢየሱስ የተመለከተውን ራእይ በዘመናት ከሸመገለው ከሰው ልጅና በዳንኤል 10 ከተገለጸው ያልታወቀ ሰው ምስል ጋር አወዳድር። በእነዚህ መካከል ተመሳሳይ ወይም አንድ ዓይነት የሆኑትን ምስሎች ዘርዝር።

«የሰው ልጅ» የሚለው ሐረግ የሰውን ሰብአዊነት ከሚያስረዳው የሕዝቅኤል ትንቢት የተወሰደ ሳይሆን፣ ይልቁንም ከዳንኤል 7:13-14 የተገኘ ነው። በዚያ ራእይ ዳንኤል ለዘመናት ወደ ሸመገለው ወደ እግዚአብሔር አብ ቀርቦ ዘላለማዊ መንግሥት የተቀበለ አንድ ሰው - መሳይ አካል ይመለከታል። አይሁዶች ይህ «የሰው ልጅ» መሢሁ እንደሆነ ከመረዳታቸው፣ ኢየሱስም በምድር ላይ በነበረ ጊዜ ራሱን በደስታ በዚህ ስም ይጠራ ነበር። ኢየሱስ ይህንን ስም የተጠቀመበት ቀዳሚ መነሻ ሰብዓዊ

ሰው መሆኑን ለማሳየት ሳይሆን፤ እርሱ በዳንኤል የተነገረው ትንቢት ፍጻሜ መሆኑን ለማሳየት ነበር።

ዮሐንስ «የሰው ልጅ የሚመስለውን» እንደተመለከተ ከገለጸ በኋላ፤ ስለዚህ የሰው ልጅ ሰባት ነገሮችን ይዘረዝራል።

ይህንን ራእይ ለመረዳት በምንሞክርበት ጊዜ፤ በጠቅላላው ራእይ ላይ እንጂ በክፍሎቹ ላይ ብቻ ማተኮር የለብንም። ዮሐንስ በስደት ውስጥ ለነበሩ ክርስቲያኖች ኢየሱስ መለኮታዊ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነና የብሉይ ኪዳን ትንቢቶች ሁሉ ፍጻሜ እንደሆነ ለማስገንዘብ ይፈልጋል። ዮሐንስ ስለ ኢየሱስ የሚሰጣቸው ምስሎች ከብሉይ ኪዳን የተገኙ ሲሆኑ፤ እርሱ የተመለከተውና ከሙታን የተነሣው ኢየሱስ በመለኮታዊ ጥበብና ኃይል የተሞላ መሆኑን እንደሚከተለው ለማሳየት ይፈልጋል።

ሀ. እስከ አግሩ የደረሰው ልብስና ደረቱን የታጠቀበት የወርቅ መታጠቂያ፡-

የዚህን ተምሳሌት ምንጭ በተመለከተ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን የተለያዩ አሳብ አላቸው። ይሁንና፤ ብዙዎቹ እንደሚገምቱት ይህ ተምሳሌት የተገኘው፤ ከብሉይ ኪዳን የሊቀ ካህን አልባሳት ነው (ዘጸ.28-4-5፤ 29፤5ን ተመልከት)። ይህ እውነት ከሆነ፤ ምናልባት ዮሐንስ ኢየሱስ የብሉይ ኪዳን አሮናዊ ከህነት ፍጻሜ መሆኑን እያመለከተ ይሆናል። በዕብራውያን መጽሐፍ እንደተገለጸው፤ እርሱ ዘላለማዊው ሊቀ ካህን ነው (ዕብ. 7)።

ሌሎች ደግሞ ይህ በሮም ችሎት ፈራጁ ዳኛ የሚለብሰው ይህንኑ ዓይነት ልብስ እንደሆነ በመግለጽ፤ ኢየሱስ የሁሉም ፈራጅ መሆኑን እንደሚያመለክት ያስረዳሉ።

የተቀሩት ደግሞ ይህ የወርቅ መታጠቂያ የሚገኝበት ልብስ፤ የኢየሱስን ልዩ መሆን ለማመልከት ብቻ የተገለጸ መሆኑን ይናገራሉ። በመሆኑም፤ የእርሱን ክብርና መለኮታዊነት ያመለክታል ይላሉ (ሕዝ. 9፡2፤ 11)። በራእይ መጽሐፍ ሁሉ፤ ወርቅ የተጠቀሰው ክብርንና ሞገስን ለማመልከት ነው።

ለ. በራሱ ላይ የነበረው ጸጉር እንደ በረዶ የነጣ ነበር፡-

ይህ ተምሳሌት በዳንኤል 7 ከሚገኘው ራእይ የተወሰደ ነው። «ለዘመናት የሸመገለው» ወይም እግዚአብሔር አብ ነጭ ጸጉር እንዳለው ሆኖ መጠቀሱን ታስታውሳለህ። አሁን ደግሞ ኢየሱስ በተመሳሳይ ሁኔታ የተገለጸ ሲሆን፤ ይህም ኢየሱስ ለዘመናት የሸመገለው ከሚለው ከእግዚአብሔር አብ ጋር እኩል እንደሆነ ያሳያል። በድሮ ዘመንና ዛሬ በበርካታ የኢትዮጵያ ክፍሎች፤ ነጭ ጸጉር (ሽበት) ክብር አለው። ከበርካታ የሕይወት ቆይታ የሚመጣውን ታላቅ ጥበብ ያመለክታል። በመሆኑም፤ የኢየሱስ ነጭ ጸጉር የሚያሳየን ማርጆቱን ሳይሆን፤ ይልቁንም ዘላለማዊና በጥበብ የበለጸገ መሆኑን ነው (ቆላ. 2፡3)። ንጹሕ ነጭ ጸጉር ንጽሕናንም ሊያመለክት ይችላል።

ሐ. የእሳት ነበልባል የሚመስሉ ዓይኖች፡-

በዳንኤል 10:5-6 ዳንኤል የተመለከተው ሰው እንደ ፋና የሚንበለበሉ ዓይኖች ነበሩት። ይህም የሐንስ በዚህ ራእዩ ከተመለከተው ጋር የሚመሳሰል ነው። ተምሳሌቱ ክርስቶስ የእያንዳንዱን ግለሰብ ልብ አጥርቶ ለማየት እንደሚችል ለማሳየት መሆኑን ጥርጥር የለውም። እርሱ ሁሉንም ይመለከታል፤ ያውቃል። እንዲሁም፣ ኢየሱስ በእርሱ ለማመን ባልፈለጉት ሰዎች ላይ በጽድቅና በጥፋታቸው መጠን እንደሚፈርድ ያመለክታል።

መ. በእቶን እንደነጠረ ነሐስ የሚመስሉ አግሮች፡-

ይህ የኢየሱስ ምስል የመጣው ከዳንኤል 10:6 እና ሕዝቅኤል 1:13 ነው። ከሁሉም በላይ ይህ ተምሳሌት የኢየሱስን መለኮታዊ ክብር ያስታውሳል። እርሱ ፍጹም አምላክ ነው። ኃይሉ፣ በተለይም በጠላቶቹ ላይ በፍርድ በሚገለጽበት ጊዜ እጅግ የሚያስፈራ ነው።

ሠ. እንደ ብዙ ውኆች ያለ ድምፅ፡-

እንደ ጢስ ዓባይ ያለውን ከፍተኛ ፋዋፋዋቴ ለተመለከተው ሰው፣ ይህንን ተምሳሌት በትክክል መረዳቱ አይከብደውም። ፋዋፋዋቴ ባለበት ስፍራ ከድምፁ ኃይለኛነት የተነሣ፣ ሌሎች ድምፆች ሁሉ ይዋጣሉ። በመሆኑም፣ የእግዚአብሔር ቃል ታላቅነትና ኃይል በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተደጋጋሚ ከፋዋፋዋቴ ጋር ተወዳድሮአል (ሕዝ. 43:2)። ዓለምን የፈጠረውና አንድ ቀን የኢየሱስን ጠላቶች የሚያጠፋው ይኸው ቃል ነው።

ረ. በቀኝ እጁ የያዛቸው ሰባት ከዋክብት፡-

በአይሁድ ባሕል፣ ቀኝ እጅ የሥልጣን ተምሳሌት ነው። በራእይ 1:20 እንደተመለከተው፣ ከዋክብቱ «የሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት መላእክት» ናቸው። በነገው ጥናታችን እንደምንመለከተው፣ እነዚህ «መላእክት» ተብለው የሚጠሩ መንፈሳዊ አካላት፣ ወይም የሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት መንፈሳዊ መሪዎች የሆኑ ሰዎች ሊሆኑ ይችላሉ። ማስታወስ የሚገባቸው፣ ኢየሱስ ሰባቱን ከዋክብት በቀኝ እጁ በመያዝ በከዋክብቶቹ ላይ ሙሉ ሥልጣን እንዳለው የሐንስ ሊያመለክተን መገኘቱን ነው። በቀኝ እጁ የሚለው አባባል በአስተማማኝ ደኅንነት እንደሚኖሩትና ማንም ሊያሸንፋቸው እንደማይችል ያሳያል። የኢየሱስ ኃይል ሁሉ እነዚያን ከዋክብት ለመጠበቅ ይችላል ነበር። እኛም በኢየሱስ እጆች ውስጥ የተደበቅን በመሆናችን፣ ይጠብቀናል - ኃይሉንም ሁሉ ይሰጠናል (ኤፌ. 1:18-20፤ 3:16)።

ሰ. ከአፋ የሚወጣው ከሁለት ወገን የተሳለ ስለታም ሰይፍ፡-

በዚህ ስፍራ ሰይፍን ለማመልከት የተጠቀሰው የግሪክ ቃል፣ የተወሰኑ ወታደሮች የሚገለገሉበትን የሰይፍ ዓይነት ይገልጻል። ይህም በሁለቱም ወገን ስለት ያለው መጠነ-ሰፊ ሰይፍ ነው። የሐንስ ይህ ሰይፍ ከኢየሱስ አፍ ወጥቶ ሲመጣ ያያል። ምናልባት ከብሉይ ኪዳን ያልተወሰደው ብቸኛ የዚህ ራእይ አካል ይሄ ይሆናል። ሰይፍ ጦርነትን፣ ፍርድንና የፖለቲካ ሥልጣንን ስለሚያመለክት፣ ኢየሱስ ከሁሉም በላይ የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ

መሆኑን ያሳያል። ይህ ሰይፍ በኢየሱስ እጆች ውስጥ እንዳልነበረና ከአፋ እንደወጣ መረዳቱ አስፈላጊ ነው። ኢየሱስ እንደ ሰብአዊ ወታደሮች አይዋጋም። ይልቁንም፤ ለቅጣት የሚጠቀምበት መሣሪያው ኃይለኛ የቃሉ ትእዛዝ ነው። በራእይ 19:15፤ በሁለት ወገን የተሳለው ሰይፍ ክርስቶስ በታላቁ መከራ ማብቂያ ላይ ኃጢአተኛ አገሮችን የሚመታበት የእግዚአብሔር ቃል ስለመሆኑ ተገልጾአል።

አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን፤ ይህ ሰይፍ የእግዚአብሔርን ቃል ሁሉን ቻይነትና ኃይል እንደሚያመለክት ይናገራሉ። ክርስቲያን ድል የሚነሣው በሥጋዊ ዓይኖች በሚታዩ ሰይፎች አማካኝነት ሳይሆን፤ የእግዚአብሔርን ቃል በመጠቀም ነው። የእግዚአብሔር ቃል የሰዎችን ልብ መመርመር ብቻ ሳይሆን (ዕብ. 4:12)፤ ሰይጣንንም እስከሚያሸንፍ ድረስ የበረታ ነው።

ሸ. በኃይል እንደሚያበራ ፀሐይ የደመቀ ፊት፡-

ሞቃት በሆነ ወቅት የቀትር ፀሐይ ተመልክተህ ታውቃለህ? በጨረፍታ ካልሆነ በቀር የቀትርን ፀሐይ ሙሉ ለሙሉ መመልከት አይቻልም። ፀሐይ ዓይንን ታጨልማለች። ዮሐንስ ስለ ኢየሱስ ፊት የሚያሳየንም ይህንኑ ተምሳሌት ነው። የብርሃኑ ድምቀት እጅግ ታላቅ ስለ ነበር፤ ዮሐንስ የፊቱን ጨረፍታ ብቻ ለማየት ይችል ነበር። ይህም ኢየሱስ ፍጹም አምላክ መሆኑን ያሳያል። የእግዚአብሔር ክብር ሁሉ በእርሱ ውስጥ ያድራል (ዕብ. 1:2-3)።

ምን ዓይነት የኢየሱስ ሥዕል ነው ያለህ? ደካማና ጥንካሬ የሌለው ኢየሱስ ነው? ወይስ ኢየሱስን ዮሐንስ በራእዩ እንዳየው እንደሆነ ታስባለህ? የኢየሱስ ትክክለኛው ሥዕል በአእምሮአችን ከሌለን፤ እርሱን ማምለክ እንደሚገባን ልናልመልከው አንችልም። እርሱን እየፈራንና እያከበርንም አንኖርም።

27ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1:12-16ን በድጋሚ አንብብ። በጉልበትህ ተንበርክክና በፈሪሃ-እግዚአብሔር ተምልተህ፤ ኢየሱስ ክርስቶስን አምልክ። ለኃይሉና ለክብሩ አመስግነው።

አራተኛ ቀን፡- ራእይ 1:17-20

ስለ እግዚአብሔር ትክክለኛ ግንዛቤ ሲኖረንና የታላቅነቱን ራእይ ስናገኝ እንለወጣለን። አምልኮአችንም ይለወጣል። ከዚህም በኋላ እግዚአብሔርን በግዴለሽነት አንቀርበውም። የተሰወረ ኃጢአት ይኖርብን እንደሆነ ለመመልከት ሕይወታችንን እንመረምርና ንስሐ እንገባለን። ከዚያም በፍርሃት፤ በአክብሮትና በምስጋና ከእርሱ ጋር እንገናኛለን። ተግባራችንም ይለወጣል። በታዛዥነት ለእርሱ እየተገዛን እግዚአብሔርን ለማክበር ዝግጁዎች እንሆናለን። ሕይወታችንም በራስ ወዳድነት ላይ የተመሠረተ ጥቅምን ለመፈለግ ሳይሆን፤ ለክብሩ የማዋሉ ነገር ያሳስበናል።

28ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ስለ እግዚአብሔር የተሳሳተ ግንዛቤ መያዝ አንተ የምታውቃቸውን ሰዎች ወይም የሌላ ሃይማኖት ተከታዮችን አምልኮ ወይም

ተግባር እንዴት እንደተዳው ግለጽ። ለ) እግዚአብሔርን በማወቅ እያደግህ ስትሄድ፤ እግዚአብሔርን የማምለክ ጥቅምህ እንዴት እያደገ እንደመጣ ግለጽ። 29ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 1:17-20ን አንብብ። ሀ) ይህ ራእይ ከኢየሱስ ጋር ሦስት ዓመታት በቆየው የሐንሰ ላይ ያስከተለው ተጽዕኖ ምንድን ነው? ለ) በየሐንሰ ላይ ያስከተለውን ውጤት፤ ጌታን በክብሩ ከተመለከቱት ከሌሎች ሰዎች ልምድ ጋር አወዳድር (ኢሳ. 6:5፤ ኢዮብ 42:5-6፤ የሐዋ. 9:3-4)። ሐ) ይህ ገለጻ በአንተ ላይ ምን ተጽዕኖ አስከተለ? መ) ኢየሱስ ስለ ራሱ የተናገራቸው ሦስት ነገሮች ምንድን ናቸው? ሠ) ለየሐንሰ በራእይ 1:19፤ ለኢሳይያስ በኢሳይያስ 6:9፤ ለኢዮብ በኢዮብ 42:8፤ እንዲሁም ለጳውሎስ በሐዋርያት ሥራ 9:15 የሰጠው ተልእኮ ምንድን ነው? ረ) ለአንተስ ምን ተልእኮ ሰጥቶሃል? (ማቴ. 28:19-20)

መጽሐፍ ቅዱስ ማንም እግዚአብሔርን ከተመለከተ በኋላ በሕይወት ሊኖር እንደማይችል ይናገራል (ዮሐ. 1:18፤ 1ኛ ጢሞ. 6:16)። እንደዚሁም አንድ ሰው እግዚአብሔርን በተምሳሌትነት የሚወክል ራእይ እንኳን ቢመለከት ሕይወቱ ሙሉ ለሙሉ ይለወጣል። ኢሳይያስ ከኃጢአተኝነቱ ጋር ተፋጠጠ፤ ጳውሎስ «ምን እንዳደርግ ትሻለህ?» በማለት እግዚአብሔርን ተማጸነ። የሐንሰ በዝለት በኢየሱስ ክርስቶስ እግር ፊት ወደቀ (ሕዝ. 1:28፤ ዳን.8:17)። እኛም ራሳችንን ነቢያት ወደ ተመለከቱት የእግዚአብሔር ራእይ ባስጠጋን ቁጥር፤ የራሳችንን ኃጢአተኝነትና የእግዚአብሔርን ታላቅነትና ቅድስና እየተረዳን እንሄዳለን። «አምላካችን ... የሚያጠፋ እሳት» ነውና (ዕብ. 12:29)፤ ለባችን በፊቱ በፍርሃት ሊርድ ይገባል።

1. ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ራሱ የሰጣቸው መግለጫዎች።

ኢየሱስ ወደ ታች ዝቅ ብሎ የሐንሰን በዳሰሰበት ጊዜ፤ ስለ ራሱ ማንነት በሚከተሉት አራት መንገዶች በመግለጽ የሐንሰን አበረታታው (ራእይ 1:17-18)፡-

ሀ. እኔ ፊተኛውና መጨረሻው ነኝ፡-

ይህ ሐረግ ከኢሳይያስ 44:6 እና 48:12 የተወሰደ ሲሆን፤ «አልፋና የሚጋ» እንደሚለው ሁሉ የኢየሱስን ዘላለማዊነት ያስረዳል። ኢየሱስ ከእግዚአብሔር አብ ጋር እኩል ነው። የፍጥረትና የታሪክ ሁሉ ፍጹም ጌታ የሆነ ፍጹም አምላክ ነው። ፍጥረት እንቅስቃሴውን ከመጀመሩ አስቀድሞ ኢየሱስ ሕያው ሆኖ ይሠራ ነበር። ፍጥረትና ታሪክም ሲያልፍ፤ ኢየሱስ አሁንም በስፋራው ይኖራል።

ለ. ሕያው ነኝ፡-

በብሉይና አዲስ ኪዳን ዘመናት በርካታ ሰዎች የድንጋይና የእንጨት አማልክትን ያመልኩ ነበር። እነዚህ አማልክት ሊናገሩም ሆነ ሊንቀሳቀሱ አይችሉም ነበር [መዝ. (135):15-18]። ኢየሱስ ግን ሕያው አምላክ ነው። የተፈጠሩ ሕይወት ያላቸው ነገሮች በሕይወት ለመቆየት የሌሎችን (አየር፣ ውኃ፣ ምግብ) እገዛ ሲሹ፤ ኢየሱስ ግን ለሕልውናው ምንም ነገር

አይፈልግም። በውስጡ ሕይወትን የያዘና ለነገሮችም ሁሉ ሕይወትን የሚሰጥ የሕይወት ምንጭ ነው።

ሐ. ሞቼም ነበርሁ፤ እነሆም፥ ከዘላለም እስከ ዘላለም ሕያው ነኝ፡-

ይህ ዓረፍተ ነገር ዮሐንስ በራእዩ የተመለከተው ኢየሱስን እንደሆነ ለይተን እንድናውቅ ይረዳናል - ያየው በቤተሐሌም በግርግም የተወለደው፥ በገሊላ የኖረውና በጎልጎታ የሞተው ኢየሱስ ነበር። ሌሎች ከክርስትና ውጭ የሚገኙ ሃይማኖቶች ሁሉ የሞቱትን የሃይማኖት መሪዎች ይከተላሉ። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ከሞት ተነሥቷል። ከዚህ በኋላም ከቶውንም ዳግመኛ አይሞትም። እኛም ከኢየሱስ ትንሣኤ የተነሣ ለዘላለም የመኖር ዋስትና ያለን በመሆኑም አንድ ቀን ከሞት እንነሣለን።

30ኛ ጥያቄ፤ ሀ) የሞተ መሪ የሚከተሉትን ሃይማኖቶች በምሳሌነት ጥቀስ። ለ) ለክርስቲያኖች ኢየሱስ ከሙታን እንደተነሣ ማመን የሚያስፈልጋቸው ለምንድን ነው?

መ. የሞትና የሲኦልም መክፈቻ አለኝ፡-

በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ባለህ እምነት ላሊያ የሞት ጥላ በሚያንዣብብብህ የስደት ወቅት፥ በታማኝነት እንድትቆም የሚረዳህ የእግዚአብሔር እውነት የትኛው ነው? ለዚህ የሚኖረን መልስ፥ አንድ ክርስቲያን የዘላለም ሕይወት ዋስትና ከማግኘቱ የተነሣ፥ ሞት እንደማይገዛው የሚያስገነዝበን እውነት ነው። ይህንንም እውነት ዮሐንስም ሆነ ሌሎችም በስደት ውስጥ የሚገኙ አማኞች በአእምሮአቸው ውስጥ በጥልቀት እንዲተክሉት ኢየሱስ ክርስቶስ ፈልጓል። ለእምነታቸው የሚሞቱበት ቀን ይመጣ ነበር። ሁለት እውነታዎችንም ሊያስታውሱ ይገባል። በመጀመሪያ፥ ኢየሱስ የሞትን መክፈቻ ቁልፍ ይዞአል። አንድ ሰው የሚሞትበትን ጊዜ የሚወስነው ኢየሱስ ነው። በተጨማሪም፥ መክፈቻ በአንድ ነገር ላይ ፍጹም ቁጥጥር ማድረግን የሚያመለክት ሲሆን (ማቴ. 16:18-19)፥ ኢየሱስ በሞት ላይ ፍጹም ሥልጣን እንዳለው ያስተምረናል።

ሁለተኛ፥ ኢየሱስ የሲኦልን መክፈቻ ይዞአል። መቃብር ለሚለው ቃል የዕብራይስጡ አቻ ቃል ሲኦል ሺድ የሚለው ነበር። እንደ ብሉይ ኪዳን ይህ ስፍራ ሰዎች በሚሞቱበት ጊዜ ነፍሳቸው የሚከማችበት ቦታ ነው። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ደግሞ፥ በአብዛኛው የኃጢአተኞች ነፍሳት የሚኖሩበትን ስፍራ ያመለክታል። ሲኦል በዕብራይስጥ መቃብር ማለት ነው (ሉቃ. 16:23፤ ራእይ 20:13-14)። ከክርስቶስ ትንሣኤ በፊት፥ ሲኦል ወይም ገሃነም በሁለት ክፍሎች ተከፍሎ የሚያገለግል ይመስላል - አንደኛው አምነው ለዳኑት፥ ሌላው ላላመኑት። ክርስቶስ በተነሣ ጊዜ የዳኑትን ወሰዳቸው (ኤፌ. 4:8)። ገሃነም ኃጢአተኞች ለዘላለም የሚሠቃዩበት ስፍራ ሲሆን፥ ከሲኦል ጋር አንድ ዓይነት አይደለም።

አብዛኞቹ ክርስቲያኖች እንደሚያምኑት፥ ሲኦል ወደ ገሃነም እስኪላኩ ድረስ የኃጢአተኛ ሰዎች ነፍሳት የሚቆዩበት ስፍራ ነው። የጻድቃን ነፍሳት ከጌታ ጋር በሰማይ ይኖራሉ (2ኛ ቆሮ. 5:6-9)። የሞተውና ሲኦልን ድል

ያደረገውም ኢየሱስ ነው። በመሆኑም፤ ማን እንደሚሞትና የዚያም ሰው ነፍስ ወዴት እንደሚሄድ የመወሰን መብት አለው።

የሰው ልጅ ታላቁ ጠላት የሆነው ሞት በኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ተሸንፎአል። ለክርስቲያን፤ ሞት የክርስቶስ ታዛዥ ነው። በመሆኑም፤ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነውን ሰው ነፍስ ከምድር ወደ ሰማይ የሚያሻግር ድልድይ ብቻ ነው፤ ለዚህ ነው ክርስቲያን በሚሞትበት ጊዜ ሌሎች ክርስቲያኖች ተስፋ እንደሌለው በመቁጠር አምርረው የማያለቅሱት። የኃዘን እንባቸውን ሊያፈሱ ቢችሉም፤ ተስፋ የመቁረጥ ሁኔታ አይታይባቸውም። የሞትን መከፈቻ የያዘው ገና ወደፊት ይኖራሉ የሚል የተስፋ ቃል ሰጥቶን ሳለ፤ ሞት የምንወዳቸውን ወገኖች ይዞ የሚያስቀርበት ዓቅም አይኖረውም (ዮሐ. 5:24፤ 11:25-26፤ ሮሜ 8:31-38)።

2. ኢየሱስ የሐንሰን የሐንሰ ራእይ መጽሐፍን እንዲጽፍ ያዘዋል።

በዚህ የመጀመሪያው ራእይ ፍጻሜ ላይ፤ ኢየሱስ ለየሐንሰ አንድ ሥራ ይሰጠዋል፤ ይኸውም የተመለከታቸውን ራእዮች እንዲጽፍ ማዘዙ ነው። አስቀድመን እንደተመለከትነው፤ የራእዩ የመጀመሪያ ክፍል በየሐንሰ ዘመን የነበረውን የአብያተ ክርስቲያናት ሁኔታ ማለትም «የወቅቱን ተጨባጭ ሁኔታ» (ራእይ 1-3) የሚያመለክት ሲሆን፤ የተቀረው አብዛኛው የራእዩ ክፍል ግን ወደፊት የሚሆነውን የሚያሳይ ነው (ራእይ 4-22)።

በተጨማሪም፤ ኢየሱስ ለየሐንሰ ስለ ተመለከተው ራእይ ከፊል ገለጻ አድርጎለታል። በአዲስ ኪዳን «ምሥጢር» አስቀድሞ ሳይታወቅ የቆየና አሁን የተገለጸ ነገር ነው። በመጀመሪያ፤ ኢየሱስ ሰባቱ ከዋክብት በእስያ ለሚገኙ ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት የተላኩ ሰባት መላእክት እንደሆኑ ገልጿል። በግሪክና በአማርኛ «መልአክ» እና «መልእክተኛ» የሚሉ ቃላት በቅርብ የተቆራኙ ናቸው፤ ስለሆነም፤ እነዚህ ከዋክብት ከሁለቱ የትኛውን እንደሚያመለክቱ ምሁራን በሚከተለው መልክ ይከራከራሉ።

1. አንዳንዶች እነዚህ ከዋክብት መላእክትን ያመለክታሉ ይላሉ (ኢዮብ 38:7፤ ራእይ 9:1ን ተመልከት)። ይህንን አሳብ የሚቀበሉ ወገኖች፤ እነዚህ መላእክት የተሾሙባቸውን አብያተ ክርስቲያናት አገልግሎቶች ለመቆጣጠር በእግዚአብሔር የተመረጡ ልዩ መላእክት እንደሆኑ ይናገራሉ፤ ስለሆነም፤ እግዚአብሔር ለእነዚህ መላእክት የሚናገረውን እንዲጽፍ ኢየሱስ ነግሮታል፤ ይህም የሆነው አብያተ ክርስቲያናት ራሳቸው እንዲበረቱ ነው የሚል አሳብ አላቸው።

2. ሌሎች ምሁራን ደግሞ እነዚህ ከዋክብት የአብያተ ክርስቲያናት መሪዎች እንደሆኑ ያስባሉ። ዳንኤል 12:3 ጻድቅ ሰዎችን ከከዋክብት ጋር ያወዳድራል። እነዚህ ሰባት ከዋክብት እንደ የበላይ ሽማግሌዎች ሰባት መንፈሳዊ ዕድገትና ጤንነት ተጠያቂዎች ነበሩ።

ሁለተኛ፤ መቅረዞቹ በእስያ የነበሩት ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት ተምሳሌቶች ናቸው።

የዚህ ጥቅስ አትኩሮት ኢየሱስ ክርስቶስ ከአብያተ ክርስቲያናቱ መንፈሳዊ ሕይወት ጋር በቅርብ የተቆራኘ ግንኙነት እንዳለው ማሳየት ነው። ይኸውም ራቅ ብሎ በሰማይ የሚኖር ብቻ ሳይሆን፤ በመካከላቸውም መቆሙን የሚያረጋግጥ ነው፤ ኢየሱስ በቅርብ የሚጠብቃቸው ሲሆን፤ በመንፈሱ ከእነርሱ ጋር ይገናኛል። ይሁንና ኢየሱስ አዳኛቸው ብቻ ሳይሆን፤ በእነርሱ ላይ ለመግዛትና ለእርሱ ታማኝ ባለመሆናቸው ፍርዱንም ለመግለጥ ሥልጣን ያለው ንጉሥና ዳኛም ነው።

31ኛ ጥያቄ፤ በሚቀጥለው ቀን በእሑድ የአምልኮ ስብሰባ ላይ ስትገኝ፤ ኢየሱስ ሳይታይ ከቤተ ክርስቲያኑ ጥግ ላይ እንደቆመ አድርገህ ብታሰብ፡- ሀ) በቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ በሚሆነው ነገር ሁሉ የሚደሰት ይመስልሃል? ለ) ምን ምን ነገሮችን ትለውጥ (ታስተካክል) ነበር? ሐ) በዚያ መኖሩን ብንገነዘብ፤ በበለጠ እንድናመልከውና እንድንታዘዘው፤ ይህ እንዴት ሊያግዘን ይችላል?

ኢየሱስ እርሱን ላናየው ብንችልም እንኳ፤ በየአብያተ ክርስቲያናችን በመካከላችን ቆሞ እንደሚገኝ ሊያሳስበን ይፈልጋል። በዚያ የቆመው ለታማኝነታችን ሊያበረታታን ነው። እንዲሁም ደግሞ ታማኝ ባለመሆናችንም ሊገሥጸን በመካከላችን ቆሞአል።

የአብያተ ክርስቲያናት መሪዎች እንደመሆናችን፤ ኢየሱስ በእኛ ሥር ለሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት መንፈሳዊ ሕይወት በኃላፊነት እንደሚጠይቀን ማስታወስ አለብን። ዛሬ ኢየሱስ ደብዳቤ ቢልክልን፤ ስለ አገልግሎታችን ምን ይል ይሆን?

አምስተኛ ቀን፡- የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልስና ለሳምንታዊ ስብሰባ ዝግጅት የመወያያ ጥያቄዎቹን ተመልከት።

ሳምንታዊ ስብሰባ

1. ጸሎት።
2. ሳምንታዊ የአምልኮ ጊዜ
3. የትምህርቱ ክለሳ
4. የውይይት ጊዜ።

ሀ. 1) ዛሬ በኢትዮጵያ ውስጥ ከእግዚአብሔር ዘንድ ራእይ እንዳገኙ የሚናገሩ ሰዎች አሉ? 2) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የእነዚህ ሰዎች ተቀባይነት እንዴት ነው? ሰዎች የሚናገሩትን አምነው ይቀበላሉ ወይስ ይጠራጠሩአቸዋል? 3) የእነዚህ ሰዎች መልእክት እውነትም ከእግዚአብሔር ሆኖ እንደሆነ እንዴት «እንፈትነዋለን?» (1ኛ ዮሐ. 4:1)። 4) እንዴት ነው በትምህርት አንድ የቀረቡ አራት የመፈተኛ ትምህርቶች፤ መናፍስትን ለመመርመርና ሰውየው ከእግዚአብሔር ይሁን ከሰይጣን መሆኑን ለመለየት የሚረዱን? 5) ሰዎች በይፋ ቃሉን ከማስተማራቸው በፊት መፈተን የሚኖሩባቸውን ግልጽ ምሳሌዎች ጥቀስ።

ለ. 1) «ኢየሱስ ብቻ» የሚሉ ወይም የሐዋርያት አማኞች የቤተ ክርስቲያንንም ምእመናን የሚፈታተኑት እንዴት ነው? 2) ስለ እግዚአብሔር እና ስለ ኢየሱስ የሚያስተምሩአቸው ልዩ ትምህርቶች ምንድን ናቸው? 3) በራእይ 1:4-8 እያንዳንዱ የሥላሴ አባል የተጠቀሰው እንዴት ነው? 4) እነዚህ ጥቅሶች የሐዋርያት አማኞችን እምነቶች ለማፍረስ እንዴት ይረዳሉ?

ሐ. 1) ሰዎች በሚሥሉዋቸው የኢየሱስ ሥዕሎች ላይ የምንመለከታቸው ባሕርያት ምን ዓይነት ናቸው? 2) እነዚህ ለክርስቲያኖች ጠቃሚ ወይም መሰናክል የሚሆኑት እንዴት ነው? 3) በራእይ 1 በቀረበው ራእይ ውስጥ የተመለከቱትን የኢየሱስን ባሕርያት ዘርዝር። 4) እነዚህ ሠዓሊዎች ከሚሠሩት የበለጠ የኢየሱስን ባሕርይ የሚያንጸባርቁት እንዴት ነው? 5) በተለይም በክፉ ቀን በራእይ 1 የሚገኘው የኢየሱስ የቃላት ሥዕላዊ ገለጻ የሚያበረታታ እንዴት ነው? ይህ ራእይ የሚያስጠነቅቀንስ እንዴት ነው? 6) በምዕራፍ አንድ ከቀረቡት የክርስቶስ መግለጫዎች እጅግ ትርጉም ሰጪ ሆኖ ያገኘኸው የትኛውን ነው? ለምን? እነዚህ መግለጫዎች ከእርሱ ጋር በምታደርገው እርምጃ የሚያነቃቁህ ወይም ባሕርይህን እንድትለውጥ የሚገፋፋህ እንዴት ነው?

መ. 1) ዮሐንስ በተመለከተው ራእይ ውስጥ አብያተ ክርስቲያናት የተገለጹት እንዴት ነው? 2) ይህ መግለጫ እግዚአብሔር ከአብያተ ክርስቲያናትን ለሚጠብቀው ነገር መልካም ምላሴ የሚሆነው በምን መንገድ ነው? 3) ብርሃን በሰዎች ፊት እንዲያበራ ልታደርግ የምትችልባቸውን መንገዶች ግለጽ፤ ለዚህስ ምን ምን እርምጃዎችን መውሰድ ያስፈልግሃል? 4) ብርሃኑን ልታቅብ የምትችልባቸውስ መንገዶች የትኞቹ ናቸው? እነዚያን መሰናክሎች ለማቆም ወስኑና ለበለጠ ምስክርነት እርስ በርሳችሁ ተረዳዱ።

ሠ. 1) ኢየሱስ የሞትን መከፈቻ መያዙ ክርስቲያኖችን እንዴት ያጽናናል? 2) በታላቅ የስደት ወቅት ይህ እውነት እንዴት ሊረዳን ይችላል? 3) የምንወደው ሰው በሚሞትበት ጊዜ፤ ይህ እውነት እንዴት ያበረታታናል? 4) ይህ ጥቅስ ለሞት ያለንን ፍርሃት እንድናስወግድ እንዴት ይረዳናል?

ረ. ጸሎት። ጊዜ ወስዳችሁ ኢየሱስ ክርስቶስን በኅብረት አምልኩት። በራእይ 1 በተገለጸው መሠረት ባሕርያቶቹን አስቡ። ኢየሱስን ለቅድስናው፣ ለኃይሉ፣ ለዘላለማዊነቱ፣ ለፍቅሩ፣ ወዘተ... አመስግኑት።